

Către: **Dna Cristina IXARI**

Secretara de Stat al Ministerului Finanțelor

Nr. 85-24/SD din 19 iunie 2024

Ref.: Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (ce vizează politica bugetar-fiscală și vamală pentru anul 2025)

Stimată dna Cristina Ixari,

Asociația Businessului European (EBA Moldova) Vă adresează cele mai înalte considerațiuni și apreciază deschiderea Ministerului, în cadrul procesului de consultare a Politicii bugetar-fiscală și vamală pentru anul 2025. Urmare a examinării de către EBA a proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (ce vizează politica bugetar-fiscală și vamală pentru anul 2025), prezentat prin scrisoarea nr. 15/3-06/146 din 06 iunie 2024, intervenim cu următoarele.

I. Reiterăm câteva **linii directorii** care impactează negativ la moment dezvoltarea business-ului, precum și dezvoltarea economică sustenabilă în Republica Moldova în context de criză:

1) Implementarea conceptului Prețurilor de Transfer

Tranzacțiile între părțile afiliate rezidente ar trebui excluse de la cerințele de pregătire a informației și a dosarului prețurilor de transfer dacă ambele companii înregistrează la sfârșitul perioadei fiscale venit impozabil, inclusiv după reportarea pierderilor fiscale, și operează sub același regim fiscal.

Problematica

EBA Moldova a exprimat constant îngrijorări Ministerului Finanțelor privind includerea anumitor tipuri de tranzacții între două companii rezidente în sfera legislației Prețurilor de Transfer (PT). Aceste îngrijorări se bazează pe considerente economice și administrative.

Lipsa veniturilor suplimentare din impozitul pe venit

Controlul fiscal al tranzacțiilor între părțile afiliate din Moldova nu va rezulta în venituri suplimentare din impozitul pe venit. Similar altor jurisdicții, în eventualitate ajustărilor de PT de către Serviciul Fiscal de Stat (SFS), legislația moldovenească permite ajustări corespunzătoare de către cealaltă parte după o ajustare primară¹, **anulând astfel orice colectare suplimentară de impozit.**

¹ Codul Fiscal, art. 226²¹.

Acest lucru ridică întrebări privind raționamentul includerii acestor tipuri de tranzacții în sfera PT, având în vedere costurile și eforturile semnificative asociate cu efectuarea controalelor fiscale.

Costuri de conformare ridicate

Având în vedere că legislația moldovenească privind prețurile de transfer este încă la început, există puțini specialiști capabili să asiste companiile moldovenești în pregătirea documentației și informațiilor PT. Ca urmare, multe companii vor externaliza aceste servicii către firme de consultanță, **suportând costuri semnificative de conformare.**

În loc să se implice în documentarea tranzacțiilor locale care nu duc la obligații suplimentare de impozit pe venit, considerăm mai eficient pentru companii să folosească aceste resurse pentru a investi în extinderea afacerilor lor, a stimula creșterea economică și a contribui la bugetul național.

Lipsa de experiență a SFS

Autoritatea fiscală din Moldova este încă în proces de dezvoltare a cunoștințelor sale și **există un număr limitat de inspectori fiscali capabili să efectueze controale de prețuri de transfer.**

Considerăm că SFS ar trebui să folosească resursele sale pentru a se concentra pe zonele cheie de risc care duc la erodarea bazei impozabile și transferul profiturilor, care **apar cel mai frecvent în tranzacțiile transfrontaliere.**

Recomandări

Este imperativ ca legislația din Moldova să excludă tranzacțiile între companiile locale de la cerințele de pregătire a informației și a documentației PT.

Această abordare este aliniată cu practicile din mai multe țări ale UE, cum ar fi Polonia, Bulgaria, Letonia, Ucraina, Lituania, Croația sau Danemarca, care exclud tranzacțiile între rezidenți în măsura în care anumite condiții sunt îndeplinite.

De asemenea, instrumentele practice ale FMI, OCDE, ONU și Banca Mondială confirmă că în scopul evitării costurilor semnificative de conformare, statele în curs de dezvoltare pot excepta tranzacțiile locale între afiliați în măsura în care operează sub același regim fiscal².

Înțelegând îngrijorile autorităților fiscale privind potențiale situații de abuz, această excepție poate fi condiționată de faptul că **ambele companii să înregistreze la sfârșitul perioadei de gestiune venit impozabil, inclusiv după reportarea pierderilor fiscale, și să opereze sub același regim fiscal.** În cazul în care ca urmare a unui control fiscal efectuat sunt determinate pierderi fiscale, contribuabilului trebuie să i se ofere posibilitatea justificării prețurilor de transfer, **dar fără aplicarea amenzilor** prevăzute de art. 260, alin. (7)-(12) din Codul Fiscal.

² Practical Toolkit to Support the Successful Implementation by Developing Countries of Effective Transfer Pricing Documentation Requirements. IMF, OECD, UN, WBG. Section 2.6. Source: <https://tinyurl.com/23f5mgk>

Implementarea cu succes a legislației de prețuri de transfer necesită și alte amendamente imperative (sumarizarea problematicilor aferente fiind prezentată în *Anexa nr. 1 la prezentul Document de poziție EBA*).

2) Excluderea avizului de însoțire a mărfurilor

Prin proiect a fost propusă excluderea normelor ce țin de eliberarea ”*avizului de însoțire a mărfurilor*” (modificarea art.117¹ alin.(11) și abrogarea alin.(13) din Codul fiscal). Astfel, agenții economici urmează să elibereze factura fiscală pentru orice livrare/transportare a mărfurilor, cu posibilitatea necompletării indicatorilor obligatorii pentru anumite cazuri specifice. Totodată, prin Hotărârea Guvernului nr.229 din 26.03.2024, avizul de însoțire a mărfii a fost exclus din lista formularelor tipizate de documente primare cu regim special.

Ținem să menționăm faptul că documentarea circulației mărfurilor în baza Avizelor de însoțire a mărfii este o **practică uzuală și implementată cu succes la nivel internațional**. Astfel, la baza circulației mărfurilor (transportul acestora), se utilizează fie factura fiscală, fie cu un aviz de însoțire a mărfii. Acest din urmă document are, de regulă, o utilizare complexă și un regim intern de tipărire și numerotare, astfel încât o entitate economica, indiferent de domeniul de activitate, să poată stabili o modalitate proprie de înregistrare și să poată adapta modelul de aviz de însoțire a mărfii în corespundere cu necesitățile proprii.

Excluderea Avizului de însoțire a mărfii din lista formularelor tipizate de documente primare cu regim special prin Hotărârea Guvernului nr.229 din 26.03.2024, și din referințele legislative incluse în art.117¹ din Codul fiscal va avea un impact semnificativ asupra mediului investițional, având în vedere costurile administrative asumate urmare a unor astfel de modificări. Mai mult, aceste modificări nu sunt unele de natură să justifice necesitatea unei astfel de ingerințe. Astfel, prezentăm mai jos unele din **impedimente sesizate legate de amendamentele deja operate/care se propun a fi operate și impactul acestora asupra climatului investițional din RM:**

1) Contrar scopului anunțat prin Notele informative anexate la HG nr.229/2024 și la politica fiscală pentru 2025, dar și prin efectul unor astfel de modificări, companiile vor fi obligate să emită factura fiscală pentru fiecare transportare/expediere a mărfurilor (însoțirea mărfurilor, pe timpul transportării acestora), fapt care va mări considerabil costurile administrative asumate.

În context, ținem să menționăm faptul că potrivit Notelor informative respective, proiectele normative vizate au fost elaborat în scopul simplificării procesului de administrare a afacerilor, eficientizării procedurii de administrare fiscală, precum și reducerii birocrăției și a costurilor suportate de agenții economici.

Constatăm, cu regret, faptul că condițiile ce au impus elaborarea proiectelor menționate supra, dar și finalitățile urmărite sunt unele realmente compromise, în condițiile în care, efectele acestor modificări nu vor minimiza costurile afacerii, ci, invers, le vor spori substanțial. Or, astfel cum a

fost menționat supra, utilizarea avizelor de însoțire a fost preluată din practica europeană, fapt care permitea corectarea erorilor ce țin de cantitatea, calitatea și sortimentul mărfurilor livrate de furnizor în adresa beneficiarului. Imposibilitatea utilizării avizelor de însoțire a mărfii va genera în mod vădit mărirea bruscă a numărului de returnuri de marfă cu efect direct în ne-suplinirea la timp a rafturilor cu produsele necesare, cât și ar pune presiune de câteva ori mai mare pe echipa care se ocupa de procesarea documentelor primare.

O astfel de abordare, este una absolut nejustificată, mai ales în condițiile în care mediul de afaceri este încurajat să-și automatizeze/digitalizeze afacerile și procesele interne pentru a fi competitivi și eficienți. Ținem, de asemenea, să menționăm faptul că implementarea în evidența contabilă, atât la nivel de furnizor, cât și la nivel de beneficiar, a cerințelor legate de circuitul mărfurilor prin documentarea pe baza avizului de însoțire a presupus și adaptarea sistemelor interne de evidență contabilă și control pentru a satisface cerințele imputabile unei astfel de documentări. Urmare a modificărilor operate, companiile vor fi nevoite să suporte cheltuieli cu ajustarea acestor sisteme și care nu sunt unele justificate din punct de vedere economic.

2) Republica Moldova a făcut anumiți pași în direcția armonizării legislației naționale la Directivele UE, practica utilizării avizului de însoțire a mărfurilor fiind o expresie fidelă a experienței europene. În context, ținem să subliniem faptul că deși prin Nota informativă la proiectul politicii fiscale pentru 2025 se menționează dorința autorului de a continua procesul de armonizare a legislației Republicii Moldova la practicile Uniunii Europene, abordarea statului de a anula avizele de însoțire a mărfii demonstrează faptul că înregistrăm restanțe semnificative la cerința de compatibilitate a legislației naționale cu legislația Uniunii Europene. Cu titlu de exemplu, putem menționa practica României, potrivit căreia, în situațiile în care bunurile circulă fără să fie însoțite de factură, documentul utilizat pe perioada transportului este avizul de însoțire a mărfii .

3) Ținem să menționăm faptul că, de rînd cu costurile substanțiale asumate de mediul de afaceri în vederea conformării cu noile reguli de documentare a tranzacțiilor, și sistemele informaționale ale SFS, urmează a fi adaptate pentru a răspunde în mod maxim de eficient unor astfel de necesități. Un exemplu elocvent, în acest sens, este posibilitatea/lipsa posibilității emiterii facturii fiscale prin intermediul SIA "e-Factura" fără completarea indicatorilor obligatorii care, la momentul expedierii mărfurilor, nu sunt indicați (pentru cazurile în care valoarea impozabilă a livrării impozabile de mărfuri se formează în momentul primirii acestora de către cumpărător ca rezultat al determinării calității, masei și calităților de consum ale mărfurilor).

Reiterăm pe această cale faptul că revenirea la regimul de documentare a circulației mărfurilor în baza avizelor de însoțire, existent până la data intrării în vigoare a noilor reguli de documentare a tranzacțiilor va demonstra decizia fermă a RM de a susține și încuraja mediul de afaceri prin simplificarea poverii administrative, dar și, în egală măsură, nu va distanța cadrul normativ național de *acquis*-ul Uniunii Europene.

3) Revizuirea cotelor TVA pentru producția agro-alimentară

Stabilirea **cotei reduse de TVA, de 8% pentru carnea de pasăre și ouă pentru consum**, produse pe teritoriul Republicii Moldova. Propunerea dată intervine urmare a faptului că începând cu 07.04.2015, sectorul zootehnic (producătorii de carne și ouă pentru consum) este obligat să achite TVA la cota standard în mărime de 20% din valoarea impozabilă a livrărilor efectuate.

Aplicarea cotei de 20% la carnea de pasăre și ouă pentru consum, defavorizează dezvoltarea sectorului avicol, deoarece cerealele, livrările cărora se impozitează cu TVA 8%, reprezintă peste 70% din toate consumurile întreprinderilor zootehnice – ouă, carne, tineret avicol, și altele.

Producătorii de cereale au acumulat în contul TVA, până în prezent sume enorme. Majorarea cotei TVA de la 8 la 20% pentru cereale, respectiv dreptul producătorilor de a obține restituirea diferenței de 12% din bugetul de stat, pune guvernul în dificultate de a rambursa această diferență, iar întârzierea generează, de la an la an, acumulări tot mai împovărătoare.

Soluționarea pozitivă prin aplicarea cotei de 8% la carnea de pasăre și ouă pentru consum, va permite redresarea sectorului zootehnic fără ca statul să suporte cheltuieli suplimentare. O altă soluție la problema menționată supra ar fi **stabilirea cotei unice de 12% per lanț**, fapt ce ar diminua situația împovărătoare în care se află businessul din sectorul avicol.

Propunem **uniformizarea categoriilor de produse pentru care se aplică cota redusă de TVA 8%**. De exemplu, să fie aplicată cota redusă pentru produse lactate, de panificație, fructe și legume. La moment se aplica 8% la anumite coduri de încadrare tarifară și este dificilă din punct de vedere tehnic identificarea și urmărirea codurilor tarifare. În practica altor țări, există multe exemple în care se aplica TVA la categorii mari de produse alimentare.

Atenționăm și despre situația precară în care se află la moment companiile din **sectorul apicol**, prin urmare propunem de a include în lista produselor impozitate cu **cota TVA redusă (8%)** mierea naturală ambalată și a produselor din miere, dat fiind faptul că miere este un produs agricol și în țări vecine, de exemplu, România, cota stabilită pentru acest tip de produse este în mărime de 5-9%. Cota actuală în mărime de 20% reprezintă o povară suplimentară și are un impact negativ asupra vânzării oficiale a acestui produs.

4) Scutirea/amânarea de TVA pentru panouri fotovoltaice și invertoare cu eliminarea taxei vamale pentru invertoare achitate la import. Această măsură va accelera dezvoltarea sectorului energetic, și anume industria de regenerabile.

5) Revizuirea art. 36 alin. (1), aferente aplicabilității a maxim 5% din venit impozabil, suma ce poate fi donată ca și cheltuială deductibilă, **prin excluderea restricției date de 5%.**

Practica României, legea permite ONG-urilor flexibilitatea să fie sponsorizate din Impozit de profit datorat statului în proporție maxim de 20%. Deci orice companie care înregistrează profit, fiind obligată să achite impozit pe profit, poate să direcționeze 20% către orice ONG prin contract de sponsorizare, și 80% din impozit către Bugetul de Stat.

6) Eliminarea limitei de 5 ani pentru raportarea pierderilor fiscale înregistrate. Măsura va permite valorificarea eficientă a pierderilor suportate și va susține companiile noi create sau

intrate pe piața din Republica Moldova în perioada pandemiei, crizei provocate de războiul din Ucraina, care au încetinit substanțial viteza de recuperare a investițiilor în RM. În practica internațională sunt multe exemple de state care nu au limitări de raportare a pierderilor fiscale: Germania, Marea Britanie, Franța, Italia, etc. În România eșalonarea pierderii se efectuează pentru ultimii 7 ani, având una din cele mai rapide creșteri economice din Europa din ultimii ani. Adițional va fi o măsură pozitivă pentru crearea unui cadru investițional mai favorabil și atragerea investițiilor străine.

7) Propunem modificarea art. 95 alin. (2) lit. c) în vederea excluderii limitei de 0,5% din venitul din vânzări obținut pe parcursul anului precedent anului, în vederea aplicării TVA la livrarea de mărfuri și servicii efectuată **cu titlu gratuit în scopuri de publicitate și/sau de promovare a vânzărilor**. Materialele publicitare au doar scop informativ, nu pot fi valorificate de clienți în nici un alt mod și ar trebui să aibă același tratament TVA ca și celelalte forme de publicitate;

Conform prevederilor legislației UE (Directiva TVA 2006/112/CE), operațiunile întreprinse de entitate care presupun oferirea gratuită de materiale publicitare către clienți potențiali clienți, pot fi considerate ca fiind efectuate în scop de publicitate sau de promovare a vânzărilor și, prin urmare, nu ar trebui să fie considerate livrări de bunuri. Eliberarea gratuită a bunurilor este reglementată de art. 16 din Directiva TVA, care face o distincție între tratamentul TVA aplicabil bunurilor cedate cu titlu gratuit de subiectul impozabil în scop comercial și tratamentul aplicabil în cazul bunurilor cedate de subiectul impozabil în scopuri care nu au legătura cu activitatea sa de afaceri.

Astfel, în cazul livrărilor cu titlu gratuit care nu au legătura cu activitatea de afaceri a persoanei impozabile, operațiunile vor fi considerate a fi o livrare de bunuri impozabilă, iar, în acest caz, persoana impozabilă va fi obligată să colecteze TVA aferent acestei operațiuni. Pe de altă parte, livrările gratuite efectuate de o persoană impozabilă în interes comercial (inclusiv publicitate) nu vor fi considerate livrări de bunuri cu titlu gratuit și, prin urmare, persoana impozabilă nu va fi obligată să colecteze TVA. Astfel, accentul se pune pe obiectivul persoanei impozabile în efectuarea unei anumite operațiuni.

Scopul materialelor publicitare imprimate este să informeze consumatorii despre promoțiile curente. Distribuirea acestor materiale (flyere, pliante) este o formă de publicitate, la fel ca publicitatea radio, TV și panourile exterioare. Natura și scopul tranzacției sunt identice pentru aceste forme de publicitate și respectiv tratamentul fiscal ar trebui să fie identic

Contractarea unei companii terțe, ce prestează servicii de publicitate ce includ imprimarea și distribuirea materialelor publicitare, nu cade sub incidența art. 95 alin. (2) lit. c). În acest caz natura tranzacției este identică, consumatorul final primește pliante și flyere, însă tratamentul fiscal este diferit în dependența de cum este documentată tranzacția. La aplicarea prevederilor Codului Fiscal este esențial să se acorde prioritate naturii și conținutului tranzacției.

Distribuirea de ziare nu este o livrare cu titlu gratuit. Flyerele sunt bunuri care nu au destinația sa fie comercializate. Ele nu au nici un folos pentru consumatori. Unicul lor scop este de informare și creșterea vânzărilor.

8) În contextul politicii existente și a planului de acțiuni „Moldova fără numerar” al Guvernului Republicii Moldova privind diminuarea circuitului de cash în economia națională și a promovării decontărilor prin virament, mediul de afaceri de rând cu sistemul bancar sunt cei mai buni promotori ai decontărilor fără numerar.

Rezonând cu planul de acțiuni al Guvernului, mediul de afaceri lansează numeroase campanii promoționale, menite să promoveze cardurile bancare și achitățile prin intermediul acestora. În acest context, noțiunea de **”Campanie promoțională”** prevăzută de art. 5 din Codul fiscal **nu mai satisface** acele programe elaborate de către mediul de afaceri în vederea promovării vânzărilor și achităților fără numerar. Suplimentar, noțiunea actuală cuprinde și componenta de jocuri de noroc și loterii, care în Codul fiscal au un regim separat de impozitare și acestea nu întrunesc scopul promovării vânzărilor.

În acest context, am analizat experiența României, pe care o considerăm una oportună și corectă și am constatat, că campaniile promoționale nu sunt limitate în timp și reprezintă acțiuni de promovare a produselor/serviciilor ca urmare a practicilor comerciale implementate de contribuabil.

A se vedea: https://static.anaf.ro/static/10/Anaf/legislatie/Cod_fiscal_norme_11022020.htm.

9) . În contextul evoluțiilor demografice, **stimularea asigurărilor de viață devine una din principalele opțiuni pentru susținerea sistemului asigurărilor sociale;**

În condițiile în care deficitul forței de muncă este o problemă acută pentru oricare sector al economiei, angajatorii sunt determinați să creeze cele mai bune condiții de muncă pentru salariații lor. Astfel, pentru atragerea și menținerea personalului, angajatorii oferă o gamă variată de beneficii, printre care pot fi introduse și asigurările de viață, fiind un beneficiu pe termen lung și respectiv ajută la menținerea personalului pe termen lung.

O politică continuă de susținere din partea statului, cu o estimare de impact minim asupra bugetului public poate aduce beneficii importante reflectate în creșterea gradului de protecție a populației pe termen lung.

Companiile de asigurări oferă surse de finanțare pentru guvern și sectorul privat pe termen lung, deoarece primele colectate de către asigurătorii care practică asigurări de viață, sunt investite pentru acoperirea rezervelor tehnice și matematice de asigurări, astfel susținând activitatea economică.

10) Revizuirea totală a Legii nr. 166/2017 și a prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 227/2018, prin excluderea prevederilor aferente tichetelor de masă pe suport de hârtie, care au fost excluse anterior din textul legii, cum ar fi modificarea noțiunii de tichet de masă, înlocuirea

sintagmei de “imprimare” cu cea de “emitere”, excluderea TVA la imprimarea/emiterea tichetelor de masă și excluderea termenelor de valabilitate a tichetelor de masă.

11) Este necesară clarificarea aspectelor de TVA în cadrul Titlului III din Codul Fiscal, aferent mărimii plăților efectuate de către angajator în folosul salariaților săi conform art. 19 lit. (a), art. 20 lit. (c¹) și (c²) și art. 24 alin. 19³ lit. a), c) și d), alin. (26), atât pe partea deductibilă a plăților efectuate, cât și pe partea impozabilă a plăților la salariat sau nedeductibilă la angajator.

12) Clarificarea

II. Aferent proiectului de Politică fiscală și vamală 2024, intervenim cu următoarele propuneri și obiecții:

1) La art. 19 lit. a) , propunem corectarea prevederii în felul după cum urmează:

„a) plățile acordate salariatului de către angajator pentru recuperarea cheltuielilor personale, precum și plățile în favoarea salariatului, efectuate altor persoane, cu excepția plăților în bugetul asigurărilor sociale de stat, a plăților menționate la art.24 alin.(19), (19⁴) și (24) care nu depășesc plafonul stabilit de Guvern și a art.24 alin.(19³) și (20) care nu depășesc plafonul prevăzut de Codul fiscal și a primelor de asigurare obligatorie de stat, a plăților menționate la art. 24 alin. (19³), (194) și (20), precum și a plăților aferente cheltuielilor suportate și determinate de angajator pentru transportul, hrana și studiile profesionale ale angajatului, conform modului stabilit de Guvern;”

Redacția care fost propusă prin proiect aduce foarte multe neclarități și anumesumele care depășesc plafonul stabilit de Guvern și Codul Fiscal sunt facilitați sau nu? este o confuzie deoarece se păstrează la început sintagma "cu excepția";14) La art.20 lit.c² trebuie de completat cu noua formulare de la art. 24 alin.19³ lit. a) cu sintagma: "*sau cu altă ocazie în modul prevăzut de contractul individual de muncă sau de regulamentul intern*".

2) La art. 20 lit. z²⁰) din proiect: completarea art. 20 cu prevederea Z²⁰) crează o concurență neloială cu serviciile prestate de către bănci, asociația de economii și împrumut, emitenți de titluri de creanțe și împrumut, în calitate de dealer primari în tranzacțiile de cumpărare /vânzare a obligațiunilor emise de către autoritățile administrației publice locale.

20) "*z²⁰) veniturile persoanelor fizice rezidente obținute sub formă de creștere de capital sau dobânzi aferente valorilor mobiliare de stat procurate direct de pe plaborma Ministerului Finanțelor și aferente obligațiunilor emise de autoritățile administrației publice locale.*"

3) . La art. 24 alin.(19³) lit. b):

Propunerea din proiect:

„b) perfecționarea salariaților, alta decât cea prevăzută la alin.(19), precum și pentru activitățile aferente consolidării culturii corporative și a spiritului de echipă, în modul stabilit de Guvern, **în cuantum anual ce nu depășește 5% din valoarea calculată** ca diferență dintre fondul de retribuire a muncii total pe întreprindere, determinat pentru anul curent, și fondul de retribuire a muncii persoanelor specificate la grupele minore 112 și 121 din Clasificatorul ocupațiilor din Republica Moldova;

Propunem de calculat 5% de la fondul de retribuire a muncii pentru anul precedent, urmînd însă să fie incluse și anumite reguli speciale pentru companiile nou create; Urmărirea celor 5% din fondul de retribuire a muncii pentru evenimentele de consolidarea culturii corporative este foarte complicat deoarece fondul de retribuire a muncii efectiv pentru anul curent îl cunoaștem în Ianuarie anul următor, în caz că este depășit rezultă imposibilitatea aplicării normei date.

4) La art. 24 alin. (19³) lit. c), propunem completarea normei după cum urmează:

"abonamente pentru utilizarea facilităților sportive în vederea practicării sportului și educației fizice cu scop de întreținere, profilactic sau terapeutic, oferite de furnizori ale căror activități sunt încadrate la codurile 93.11, 93.12 sau 93.13 ale Clasificatorului activităților din economia Moldovei precum și a intermediarilor, în mărime de până la 50% din salariul mediu lunar pe economie, prognozat și aprobat de Guvern pentru anul pentru care a fost acordat fiecărui salariat;"

Reiteram opinia, deoarece argumentul adus de Ministerul Finanțelor nu corespunde cu solicitarea mediului de afaceri. Nu se dorește majorarea plafonului cum se menționează în argumentare, ci completarea aliniatului cu o sintagma, și anume "intermediari" pentru a cuprinde situația actuala pe piață.

Pe piața Republicii Moldova, abonamentele sportive sunt oferite și de intermediari. Deci intermediarul încheie contracte cu sălile de sport din toată țara, iar angajatorul are posibilitatea să-l contracteze doar pe acest intermediar. Angajatul poate merge la sala care este mai aproape, comodă. Acest mecanism reduce mult costurile angajatorilor cu logistica, în special acele companii care au subdiviziuni în toată republica și dorește să ofere acest beneficiu cât mai atractiv pentru angajați.

5) La art.24 după alin.(26) se propune de completat cu un nou aliniat:

"(27) Se permite deducerea cheltuielilor suportate și determinate de angajator pentru organizarea la locul de munca a a spațiului de îngrijire a copiilor. Limita maximă de deducere constituie 0.2% din venitul impozabil." Formularea respectivă va permite o documentare și evindenta a cheltuielilor mult mai simplă pentru astfel de inițiativa. Ministerul Muncii promovează organizarea spațiilor de îngrijire a copiilor la locul de munca, dar pentru aplicarea acesteia mediul de business are nevoie de claritate și simplitate în documentare.

Modificările efectuate la art.19 și la art.24 propunem să fie implementate cu aplicare din 01.01.2024 pentru a fi consecvenți în aplicarea acestora.

6) Modificarea expusă la art. 31 alin. (4) din Codul fiscal, solicităm respectuos modificarea la alin. (4) după cuvintele „conform regulamentelor Băncii Naționale a Moldovei” să se completeze cu textul „pentru entitățile cu sistem de reglementare contabilă conform Standardelor Naționale de Contabilitate”.

Argumentarea: Având în vedere că conform SNC “CAPITAL PROPRIU ȘI DATORII” subcapitolul “provizioane” nu este listat tipul de provizion pentru acoperirea pierderilor de credite neperformante, OCN-urile care are ales regimul de evidență contabilă conform SNC va fi în situația în care cheltuielile legate de provizionare nu vor putea fi deduse în scopuri fiscale. Excluderea

regulamentului Băncii Naționale a Moldovei din prevederile articolului face imposibilă aplicarea acestuia.

7) Modificările operate la art. 95 alin. (2) din Codul fiscal, prevăzute de proiectul PFV2025, în scopul optimizării proceselor necesită a fi specificate intrarea acestora în vigoare odată cu publicarea în Monitorul Oficial a PFV2025.

Respectiv modificarea *“Art.XII – (1) Prin derogare de la prevederile art.56 alin.(2) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, prezenta lege intră în vigoare la 1 ianuarie 2025, cu excepția Art.II punctul 6) ce vizează completarea articolului 20 cu litera z²¹), punctul 31 ce vizează completarea **articolului 95 alin. (2) lit. i)**, art.VII, art. VIII, art. IX pct.30 și pct.31, art.X și art.XI care intră în vigoare la data publicării legii în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.”*

Modificarea dată este în scop de concretizare a tratamentului fiscal al veniturilor/costurilor suplimentare din echilibrarea pe piața angro a energiei electrice este importantă în contextul implementării Noilor Reguli ale Pieței Energiei Electrice aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 283/2020 din 07.08.2020, și ținând cont, că acestea au început să fie aplicate efectiv cu 01 iunie 2022, punerea în aplicare odată cu publicarea respectivelor modificări este binevenită și oportună.

8) La art. XII, aliniatul (1) din Proiect, se propune a fi completat cu sintagma: *„cu excepția Art. II, punctul 7 ce vizează modificarea/completarea art. 21 aliniatul (6) care intră în vigoare de la 01.01.2023”*.

Necesitatea completării respective se motivează prin faptul că modificările la art. 21 alin.(6) prezentate în Art. II, pct. 7 doar concretizează norma și anume, că prevederile articolului menționat să fie aplicate doar în raport cu persoane interdependente, fără a face referință la fondatorii întreprinderii. Respectiv, considerăm faptul că modificarea art. 21 alin. (6) urmează a fi aplicată din 01.01.2023, data intrării în vigoare a prevederilor aliniatul (6) din articolul 21, introduse în Codul Fiscal prin Legea nr. 356/2022.

9) Clarificarea incertitudinii legate de aplicarea modificărilor aduse Titlului II, Capitolul 7³ din Codul fiscal, referitoare la regimul fiscal al agenților economici care desfășoară activități în domeniul comercializării deșeurilor de metale feroase și neferoase, modificări intrate în vigoare odată cu perioada fiscală a anului 2024.

Este specificat că operatorii economici mici și mijlocii, precum și cei care activează în domeniul comercializării deșeurilor metalice, trebuie să prezinte formularul „SIMM24M”. Acesta implică necesitatea de a delimita veniturile ce nu provin din activitățile desfășurate în baza licenței, conform Legii nr. 160/2011, care conform art. 54¹⁴ din Codul fiscal, ar trebui impozitate corespunzător.

Un exemplu concret este cazul unor companii, care deși dețin o licență pentru deșeurii metalice, nu are ca activitate principală colectarea acestora. Totuși, în urma casărilor și reparațiilor interne, acestea acumulează metale feroase pe care ulterior le vând. Conform noilor prevederi, apare incertitudinea dacă aceștia sunt obligați să declare aceste cantități, deși nu se

încadrează în niciuna dintre categoriile de contribuabili specificate în Anexa 2 la Ordinul Ministrului Finanțelor nr. 40/2020.

Urmare celor expuse supra, solicităm respectuos oferirea clarificărilor aferente aplicabilității Capitolului 7³ „Regimul fiscal al agenților economici care desfășoară activități în domeniul comercializării deșeurilor de metale feroase și neferoase”, **în privința agenților economici a căror activitate de bază nu e colectarea deșeurilor de metale feroase și neferoase și specificarea expresă în conținutul capitolului menționat despre subiecții cărora se aplică prevederile date.**

10) Totodată, intervenim cu unele **propuneri de modificare a Codului vamal nr. 95/2021**, și anume propunem completarea **art. 344 Cod Vamal nr. 95/2021**, cu următoarea prevedere: *“La solicitarea agentului economic, vămuirea poate fi efectuată la alte posturi vamale interne sau de frontiera decât locul de înregistrare a sediului juridic al agentului economic, cu acordul organului vamal”*. Noul Cod Vamal prevede doar posibilitatea declarării bunurilor la posturile vamale din raza de activitate a adresei juridice a agentului economic și nu permite detașarea la alte posturi. Argumentele pentru această modificare sunt următoarele:

- a. Reducerea timpului și costurilor de transport pentru agenții economici care au mai multe puncte de lucru/de descărcare pe teritoriul țării;
- b. Modificarea este necesară pentru reducerea timpului de livrare a mărfurilor perisabile, în cazul vămuirii la frontieră;
- c. Posibilitatea dată poate fi acordată ca un avantaj pentru agenții economici AEO;

11) În Sinteza rezultatelor examinării propunerilor și obiecțiilor organelor centrale de specialitate ale administrației publice, partenerilor sociali și asociațiilor obștești la proiectul de lege privind modificarea unor acte normative ce vizează politica fiscală și vamală pe anul 2025, Ministerului Finanțelor a refuzat să includă în proiectul de lege modificarea **articolului 427 alin. (6) Cod vamal nr. 95/2021**. Modificarea propusă vizează acordarea rezidenților Portului Internațional Liber Giurgiulești, care au optat pentru aplicarea regimurilor vamale în vigoare până la 1 ianuarie 2024, a posibilității de a plasa în noul regim vamal special de depozitare „zonă liberă” mărfurile străine care fac obiectul operațiunilor de comerț extern și tranzitează prin PILG și/sau sunt păstrate în PILG o perioadă scurtă de timp, ca etapă intermediară a importului în țară sau a exportului partidelor de marfă consolidate în port în vederea transportului cu nave.

Refuzul Ministerului Finanțelor este motivat prin faptul că aplicarea duală a codurilor vamale nr. 1149/2000 și nr. 95/2021 creează dificultăți la asigurarea supravegherii vamale a mărfurilor, iar introducerea posibilității utilizării simultane de către rezidenți a prevederilor a două Coduri vamale va face imposibilă monitorizarea mărfurilor plasate sub regim vamal de zonă liberă și alte regimuri vamale, inclusiv perfecționarea activă.

Considerăm că argumentul Ministerului Finanțelor în realitate deviază discuția privind modificarea propusă la o problemă nerelevantă pentru această propunere. Plasarea mărfurilor în regim de zonă liberă conform Codului vamal nr. 1149/2000 se efectuează prin depunerea

declarației vamale, iar plasarea în regim special de zonă liberă conform Codului vamal 95/2021 necesită prezentare în vamă și reflectare în evidența rezidentului, chiar dacă nu face obiectul declarării vamale. PILG reprezintă o zonă îngrădită al cărei perimetru și punctele de acces și de ieșire sunt supuse supravegherii vamale, conform prevederilor Codului vamal 95/2021 privind zonele libere. Introducerea și scoaterea oricăror mărfuri din PILG are loc sub supraveghere vamală, iar scoaterea mărfurilor din PILG pe restul teritoriului vamal este supusă declarării vamale indiferent dacă este vorba de mărfuri plasate în regim vechi sau nou. Totodată, plasarea mărfurilor în regim nou de zonă liberă exclude utilizarea lor ca atare. Orice utilizări, altele decât simpla depozitare și manipulare uzuală ce nu afectează substanța mărfurilor, sunt posibile doar prin plasare în alt regim vamal (punere în liberă circulație sau perfecționate activă), ceea ce implică depunerea unei declarații vamale. Acest lucru este valabil și pentru prelucrarea în PILG a mărfurilor străine plasate în regim nou de zonă liberă. Indiferent de faptul dacă rezidentul aplică, cu privire la alte mărfuri regimul vamal vechi, pentru a transforma în PILG mărfurile plasate în regim nou de zonă liberă, acesta va trebui fie să le pună în liberă circulație, fie să le plaseze în regim de perfecționare activă, ambele prin depunerea declarației vamale.

Astfel, orice operațiune cu mărfurile din PILG care are relevanță pentru consumul sau transformarea lor ori pentru supunerea lor drepturilor de import, este supusă înregistrării și este vizibilă pentru autoritatea vamală. Dacă rezidentul nu poate dovedi existența mărfurilor respective, urmează să suporte consecințele vamale aplicabile. Aceasta este o situație existentă în PILG și în zonele economice libere chiar și în prezent, reieșind din faptul aplicării actuale a ambelor regimuri – vechi și nou.

În aceste condiții, nu vedem cum posibilitatea utilizării simultane a prevederilor ambelor regimuri de către unul și același rezident ar duce la imposibilitatea monitorizării mărfurilor plasate în regimurile respective. Evidența vamală a celor două fluxuri marfare se va realiza în paralel, cu metodele aplicabile în fiecare caz (respectiv, declarare vamală și înscriere în evidențe), iar Serviciul Vamal va putea în orice moment controla situația prin analiza declarațiilor vamale, pentru mărfurile plasate în regimul de zonă liberă vechi, mărfurile scoase din PILG și mărfurile introduse inițial în regim de zonă liberă nou, al căror regim vamal în PILG a fost ulterior modificat. Pentru mărfurile aflate în regim de zonă liberă nou se vor analiza datele din evidența ținută de rezidentul PILG conform cerințelor normative.

În această configurație, Serviciului Vamal are sarcina de a elabora cerințe de evidență a mărfurilor plasate în regim de zonă liberă nou, care să asigure o monitorizare fidelă, curentă și și la îndemâna autorității vamale a acestor mărfuri și a stocurilor lor la fiecare rezident. Deocamdată, regulamentul elaborat de Serviciul Vamal cu acest scop nu asigură acest lucru în mod adecvat. Din informațiile disponibile, Serviciul Vamal încă urmează să elaboreze norme pentru soluționarea problemei evidențelor în zonele libere. Această problemă nu este însă afectată de aplicabilitatea regimului vamal vechi, de care continuă să beneficieze rezidenții PILG. Dualitatea regimurilor vamale deja există în PILG chiar dacă fiecare rezident nu poate opta decât pentru unul din regimuri. Admiterea faptului ca unul și același rezident să poată aplica regimuri diferite,

în funcție de finalitatea mărfurilor, nu va schimba fundamental situația, întrucât această dualitate va viza fluxuri separate de mărfuri ale rezidentului, supuse unor operațiuni de evidență distincte. Problema Serviciului Vamal cu monitorizarea mărfurilor plasate în noul regim de zonă liberă și abilitatea Serviciului Vamal de a reglementa și de a realiza această monitorizare nu va fi afectată de acordarea rezidenților PILG a posibilității de a utiliza ambele regimuri concomitent.

Continuăm să susținem că propunerea este benefică pentru activitatea comercială externă a țării, deoarece duce la simplificarea procedurilor și formalităților vamale, scutind importatorii și exportatorii de eforturi și cheltuieli financiare, umane și temporale legate de necesitatea declarării vamale a mărfurilor introduse în PILG pentru tranzitare sau depozitate temporară.

Reieșind din cele menționate, solicităm respectuos examinarea propunerilor EBA Moldova și comunicăm despre deschiderea mediului de afaceri la motivarea stringentei necesități a propunerilor expuse în anexă și participarea ori de câte ori e cazul **la ședințe tehnice** pentru discutarea mai detaliată a propunerilor prezentate.

Anexe:

- *Anexa nr. 1 „Implementarea conceptului prețurilor de transfer” - **23 file**;*
- *Anexa nr. 2 „Sinteza propunerilor cu privire la modificarea și completarea Politicii bugetar-fiscale și altor acte legislative și normative pentru anul 2025” - **81 file**;*

Cu înaltă considerațiune,

Mariana RUFA
Director Executiv

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: <https://msign.gov.md>

Anexa nr. 1
la DP nr. 85-24/SD din 19 iunie 2024

IMPLEMENTAREA CONCEPTULUI PREȚURILOR DE TRANSFER

1. Tranzacțiile între părțile afiliate rezidente ar trebui excluse de la cerințele de pregătire a informației și a dosarului prețurilor de transfer dacă ambele companii înregistrează la sfârșitul perioadei fiscale venit impozabil, inclusiv după reportarea pierderilor fiscale, și operează sub același regim fiscal

Problematica

- EBA Moldova a exprimat constant îngrijorări Ministerului Finanțelor privind includerea anumitor tipuri de tranzacții între două companii rezidente în sfera legislației Prețurilor de Transfer (PT). Aceste îngrijorări se bazează pe considerente economice și administrative.

Lipsa veniturilor suplimentare din impozitul pe venit

- Controlul fiscal al tranzacțiilor între părțile afiliate din Moldova nu va rezulta în venituri suplimentare din impozitul pe venit. Similar altor jurisdicții, în eventualitate ajustărilor de PT de către Serviciul Fiscal de Stat (SFS), legislația moldovenească permite ajustări corespunzătoare de către cealaltă parte după o ajustare primară¹, **anulând astfel orice colectare suplimentară de impozit.**

- Acest lucru ridică întrebări privind raționamentul includerii acestor tipuri de tranzacții în sfera PT, având în vedere costurile și eforturile semnificative asociate cu efectuarea controalelor fiscale.

Costuri de conformare ridicate

- Având în vedere că legislația moldovenească privind prețurile de transfer este încă la început, există puțini specialiști capabili să asiste companiile moldovenești în pregătirea documentației și informațiilor PT. Ca urmare, multe companii vor externaliza aceste servicii către firme de consultanță, **suportând costuri semnificative de conformare.**

- În loc să se implice în documentarea tranzacțiilor locale care nu duc la obligații suplimentare de impozit pe venit, considerăm mai eficient pentru companii să folosească aceste resurse pentru a investi în extinderea afacerilor lor, a stimula creșterea economică și a contribui la bugetul național.

Lipsa de experiență a SFS

¹ Codul Fiscal, art. 226²¹.

- Autoritatea fiscală din Moldova este încă în proces de dezvoltare a cunoștințelor sale și **există un număr limitat de inspectori fiscali capabili să efectueze controale de prețuri de transfer.**
- Considerăm că SFS ar trebui să folosească resursele sale pentru a se concentra pe zonele cheie de risc care duc la erodarea bazei impozabile și transferul profiturilor, care **apar cel mai frecvent în tranzacțiile transfrontaliere.**

Recomandări

- **Este imperativ ca legislația din Moldova să excludă tranzacțiile între companiile locale de la cerințele de pregătire a informației și a documentației PT.**
- Această abordare este aliniată cu practicile din mai multe țări ale UE, cum ar fi Polonia, Bulgaria, Letonia, Ucraina, Lituania, Croația sau Danemarca, care exclud tranzacțiile între rezidenți în măsura în care anumite condiții sunt îndeplinite.
- De asemenea, instrumentele practice ale FMI, OCDE, ONU și Banca Mondială confirmă că în scopul evitării costurilor semnificative de conformare, statele în curs de dezvoltare pot excepta tranzacțiile locale între afiliați în măsura în care operează sub același regim fiscal².
- Înțelegând îngrijorile autorităților fiscale privind potențiale situații de abuz, această excepție poate fi condiționată de faptul că **ambele companii să înregistreze la sfârșitul perioadei de gestiune venit impozabil, inclusiv după reportarea pierderilor fiscale, și să opereze sub același regim fiscal.** În cazul în care ca urmare a unui control fiscal efectuat sunt determinate pierderi fiscale, contribuabilului trebuie să i se ofere posibilitatea justificării prețurilor de transfer, **dar fără aplicarea amenzilor** prevăzute de art. 260, alin. (7)-(12) din Codul Fiscal.

2. Redacția actuală a noțiunii de "Tranzacție" definită în Codul Fiscal trebuie amendată pentru a acoperi doar operațiunile care au un impact asupra calcului impozitului pe venit

Problematika

- Codul Fiscal definește noțiunea de tranzacție ca orice *vânzare, cumpărare, serviciu, cesiune, leasing, licență, credit, împrumut, avans, contribuție sau orice alt transfer al oricărui interes sau dreptul de a utiliza orice proprietate corporală și incorporală*³.
- Pornind de la obiectivul legislației de PT de a combate erodarea bazei impozabile este clar ca **atenția autorităților fiscale trebuie să fie axată pe acele tranzacții care au un impact direct asupra calculului impozitului pe venit** și anume, elementele de venituri și cheltuieli care se regăsesc în contul de profit și pierderi.

² Practical Toolkit to Support the Successful Implementation by Developing Countries of Effective Transfer Pricing Documentation Requirements. IMF, OECD, UN, WBG. Section 2.6. Source: <https://tinyurl.com/23f5mgmk>

³ Codul Fiscal, art. 226¹⁷, alin. (1), pct. 6)

- Astfel, nu este clar raționamentul de a include în definiția de tranzacție elemente bilanțiere cum ar fi avansul sau contribuția care nu impactează impozitul pe venit, dar **cresc artificial valoarea tranzacțiilor** și drept rezultat obligă contribuabilii să pregătească informația și dosarul prețurilor de transfer.

Scenariu practic

- În decembrie 2024, Compania A (rezident al Moldovei) achiziționează mărfuri în valoare de 30 milioane lei de la un afiliat nerezident; comercializarea mărfurilor are loc în ianuarie 2025.

- Întrebarea cheie este pentru care perioadă contribuabilul trebuie să pregătească documentația de prețuri de transfer: 2024 (achiziția), 2025 (costurile sunt descărcate în contabilitate) sau ambele perioade?

- O altă întrebare este legată de potențialele ajustări efectuate de SFS și perioada pentru care este aplicabilă. Or, ajustarea SFS urmărește modificarea rezultatului impozabil, ceea ce înseamnă că ajustarea va fi efectuată pentru anul 2025 și respectiv nu este relevantă documentarea tranzacțiilor pentru anul 2024.

- În practică, tranzacțiile de achiziție de bunuri de la afiliați pentru revânzare terților sunt documentate prin analiza profitabilității obținute de cumpărător din revânzarea produselor. În scenariul analizat, în anul 2024 nu vor fi înregistrate venituri și costuri în contul de profit și pierderi, respectiv documentarea tranzacțiilor pentru scopul PT devine imposibilă.

Recomandări

- În scopul simplificării procesului de conformare și evitarea situațiilor de incertitudine, este necesar să se ajusteze definiția noțiunii de tranzacție astfel încât **doar tranzacțiile reflectate în contul de profit și pierdere să fie supuse cerințelor de conformare.**

- În cazul în care se dorește o evidență deplină a tuturor tranzacțiilor derulate de către contribuabil, se poate considera ca acestea să fie raportate în Informația PT, în timp ce **Dosarul PT să fie pregătit doar pentru tranzacțiile care sunt reflectate în contul de profit și pierdere.**

3. Ajustările benevole trebuie să fie permise inclusiv în cazurile în care acestea diminuează obligațiile fiscale.

Problematica

- Conform cadrului normativ actual, contribuabilii care nu respectă principiul lungimii de braț pot efectua ajustări de prețuri de transfer benevole, cu condiția ca acestea să nu micșoreze impozitul pe venit declarat la buget⁴.

⁴ Codul Fiscal, art. 226²³.

- Această abordare este contrară obiectivului primar al legislației PT de a asigura că tranzacțiile între afiliați sunt derulate cu respectarea principiului lungimii de braț.
- Liniile directe privind PT ale Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (Linii directe OCDE privind PT) și tratatele de evitare a dublei impuneri urmăresc atât asigurarea că tranzacțiile între părți afiliate sunt la nivel de piață, cât și o **abordare echitabilă în efectuarea ajustărilor de prețuri de transfer** inclusiv când acestea rezultă în diminuarea impozitului pe venit.

Recomandări

- Amendarea art. 226²³, pentru a **permite ajustările benevole inclusiv când acestea diminuează obligațiile fiscale ale contribuabililor din Republica Moldova**. Aceasta ar alinia legislația națională cu principiile internaționale și ar asigura echitate în tratamentul fiscal.

4. Legislația ar trebui să prevadă un prag valoric minim pentru tranzacțiile care sunt supuse cerințelor de conformare

Problematica

- Codul Fiscal prevede un prag minim de 20 de milioane de lei pentru identificarea contribuabililor care au obligația depunerii informației și a documentației privind PT.
- Cu toate acestea, legislația nu specifică un prag valoric minim pentru tranzacțiile individuale care trebuie documentate. Respectiv, tranzacțiilor ne semnificative care nu au un impact major asupra rezultatului fiscal al companiei, sunt supuse documentării.
- Acest lucru implică pe de o parte costuri suplimentare pentru contribuabili și pe de altă parte costuri cu efortul depus de SFS pentru analiza tranzacțiilor și care este disproporțional potențialelor colectări la buget.

Recomandări

- Introducerea unui prag valoric al tranzacțiilor care trebuie documentate în dosarul prețurilor de transfer.
- Înțelegând îngrijorarea autorităților privind anumite situații de abuz se poate considera legislația Lituaniei care stipulează că în cazul în care contribuabilul desfășoară mai multe tranzacții similare cu un afiliat, pragul valoric este aplicat pentru suma totală a tuturor tranzacțiilor cu acea parte. De asemenea, dacă tranzacția este strâns legată de alte tranzacții, același prag ar trebui aplicat în comun pentru acestea.
- Adicional, se pot include prevederi privind faptul că SFS este în drept să supune analizei tranzacții sub acest prag dacă are suspiciuni că tranzacțiile nu sunt derulate cu respectarea principiului lungimii de braț. În acest caz, contribuabilului trebuie să i se ofere posibilitatea justificării prețurilor de transfer, **dar fără aplicarea amenzilor** prevăzute de art. 260, alin. (7)-(12) din Codul Fiscal

5. Prevederile Codului fiscal trebuie clarificate și armonizate pentru a asigura o aplicare uniformă și echitabilă a noilor prevederi

Problematica

- Analiza prevederilor titlului V, cap. 11² din Codul Fiscal relevă anumite conflicte de norme cu alte articole ale aceluiași cod.
- Art. 226¹⁸ alin.(4) condiționează atribuirea în scopurile fiscale a veniturilor și/sau a cheltuielilor cu respectarea prevederilor titlurilor II și X.
- Art. 226¹⁸ alin.(5) stipulează că ajustarea veniturilor și/sau cheltuielilor aferente tranzacțiilor pentru care nu a fost respectat principiul lungimii brațului se va efectua ținându-se cont de ajustările efectuate, în raport cu acestea, în conformitate cu art.21 alin.(6) și art.24 alin.(7) și (8).

Tratamentul fiscal aferent cheltuielilor cu dobânda

- Art. 25 din Codul Fiscal limitează deducerea cheltuielilor cu dobânda în limita ratei medii ponderate a dobânzii la creditele acordate de sectorul bancar persoanelor juridice pe termen de până la 12 luni și peste 12 luni în secțiunea pe lei moldovenești și pe valută străină.
- În același timp, pot exista cazuri când datorită riscului de țară ridicat al Republicii Moldova, cât și ca urmare a situației financiare a companiei, contribuabilul poate obține un împrumut doar de la un afiliat și la o rată mai mare decât limită stabilită conform art. 25.
- Respectiv, în redacția actuală a legii, chiar dacă contribuabilul poate demonstra că dobânda este la nivel de piață, deducerea cheltuielii cu dobânda este limitat la limitele stabilite de art. 25.
- **Recomandăm includerea unor prevederi specifice care să stipuleze o derogare de la prevederile art. 25 în măsura în care contribuabilul poate să justifice în documentația de PT că rata dobânzii este conformă cu principiul lungimii de braț.**

Tratamentul pierderilor din tranzacții cu afiliați

- Liniile directoare OCDE privind PT recunosc că pot exista cazuri când afiliații pot suferi pierderi, fie din cauza costurilor de start-up, condiții economice nefavorabile, ineficiența sau alte motive de afaceri legitime⁵.
- În același timp, art. 24, alin. (8) stipulează că pierderile care rezultă din tranzacțiile cu interdependenți trebuie tratate ca nedeductibil fiscal. Respectiv, chiar și în situația în care există suficiente justificări privind pierderile înregistrare cu afiliați, acestea nu pot fi luate în calcul de către contribuabil și nu pot fi tratate ca deductibile fiscal.

⁵ Liniile directoare OCDE privind PT, 2022. Capitolul I, secțiunea D.3.

- Respectiv, pentru a asigura o aplicare uniformă a legislației privind prețurile de transfer, **recomandăm excluderea 24, alin. (8) și aplicarea legislației prețurilor de transfer în cazul tranzacțiilor între afiliați.**

Noțiunea de persoană interdependentă vs. persoană afiliată

- Titlul II din Codul Fiscal definește persoana interdependentă prin prisma unui control de cel puțin 50% din capitalul sau din drepturile de vot ale unei persoane, pe când titlul V, cap. 11² o definește ca persoana care deține (direct sau indirect) minim 25% din participațiuni cu drept de vot ori controlează efectiv persoana juridică.

- Lipsa unei abordări holistice privind ce constituie o persoană afiliată poate crea incertitudini privind modul de aplicare a diferitor articole din Codul Fiscal și **recomandăm armonizarea acestor definiții conform prevederilor specifice prețurilor de transfer.**

Dificultăți în aplicarea prevederilor art. 21, alin. (6) din Codul Fiscal

- În redacția propusă, art. 21, alin. (6) stipulează că veniturile contribuabililor care desfășoară activitate de întreprinzător obținute din tranzacțiile economice cu persoane interdependente cu statut de persoană fizică care nu desfășoară activitate de întreprinzător efectuate la preț mai mic decât prețul de piață se ajustează în scopuri fiscale la prețul de piață.

- În primul rând nu este clar raționamentul includerii acestor prevederi în măsura în care Codul Fiscal prevede cerințe și reglementări specifice privind prețurile de transfer.

- În al doilea rând, noțiunea de *preț de piață* este definită în art. 5, pct. 26) ca prețul mărfii sau a serviciului ceea ce înseamnă că analiza trebuie efectuată doar prin prisma prețurilor la bunuri sau servicii similare, informații care însă nu pot fi întotdeauna public disponibile.

- În același timp, prevederile art. 226²⁰ alin.(3) din Codul Fiscal, oferă o mai mare flexibilitate contribuabililor care pot folosi alte metode de prețuri de transfer pentru a stabili dacă prețul este la nivel de piață.

- **Propunem eliminarea art. 21, alin. (6) pentru a evita potențiale situații de conflict în cadrul controalelor fiscale.**

6. Cerințele de conformare pentru contribuabilii care au anul fiscal diferit de cel calendaristic trebuie să survină pentru tranzacțiile derulate în anul fiscal care începe în anul calendaristic 2024

Problematika

- Conform legislației în vigoare, cerințele specifice privind prețurile de transfer sunt aplicabile pentru tranzacțiile derulate începând cu 1 ianuarie 2024.

- Luând în considerare că există contribuabili care au anul fiscal diferite de cel calendaristic, este necesar de clarificat perioada pentru care contribuabilul trebuie să pregătească informația și documentația prețurilor de transfer.

Scenariu practic

- Contribuabil are anul fiscal 1 aprilie 2023 – 31 martie 2024 derulând tranzacții care depășesc 20 de milioane de lei în perioada 1 ianuarie 2024 – 31 martie 2024. Survine întrebarea dacă contribuabilul are obligația conformării pentru această perioadă?
- Un răspuns afirmativ ar rezulta într-o segregarea artificială a tranzacțiilor derulate în anul 2023 și cele în 2024, or tranzacțiile derulate pe parcursul anului trebuie privite împreună pentru a determina dacă prețurile sunt la nivel de piață.
- Adicional, pot exista cazuri în care sunt efectuate ajustări de PT pentru a aduce profitabilitatea contribuabilului la nivel de piață. În acest caz, analiza rezultatelor doar pentru perioada care începe la 1 ianuarie 2024 ar distorsiona rezultatul tranzacțiilor.

Recomandări

- **Introducerea de stipulări care să specifice că contribuabilii care au un an fiscal diferit de cel calendaristic sunt obligați să pregătească informația și dosarul prețurilor de transfer doar pentru tranzacțiile care sunt derulate în anul fiscal care începe în anul calendaristic 2024.**

7. Codul Fiscal trebuie să clarifice noțiunea de informație neautentică în scopul aplicării amenzilor prevăzute de art. 260.

Problematika

- Art. 260, alin. (8) și (11) stipulează că prezentarea informației sau a dosarului privind prețurile de transfer neautentice se sancționează cu amendă de la 150.000 la 200.000 de lei. Redacția actuală nu oferă claritate privind ce înseamnă *informație neautentică* fapt care poate aduce la **incertitudini** în eventualitatea unui control fiscal.
- Adicional, considerăm necesar de a completa prevederile art. 260, alin. (11) cu stipulare că amendă se va aplica doar în cazul în care dosarul prețurilor de transfer *prezintă informații neautentice care au determinat diminuarea sau eschivarea obligațiilor fiscale*. O asemenea formulare, care este identică celei prevăzute de art. 260, alin. (8) și este necesară pentru a asigura că doar cazurile în care se determină impact asupra impozitului pe venit sunt sancționate.

8. Codul Fiscal trebuie să includă prevederi specifice privind Acordul de Preț în Avans

Problematika

- Conform redacției propuse al art. 226¹⁹ care introduce un nou alin.(3¹) tranzacțiile controlate care fac obiectul unui acord de preț în avans, nu vor participa la stabilirea pragurilor

pentru determinarea obligațiilor privind pregătirea informației și a dosarului prețurilor de transfer.

- EBA Moldova susține introducerea conceptului de acord de preț în avans ca un instrument eficient pentru a oferi contribuabililor o siguranță privind prețurile agreeate în tranzacții cu afiliați.
- Totuși cadrul normativ actual nu conține prevederi specifice privind funcționalitatea acestui mecanism și modul în care acest acord urmează a fi emis și aplicat de către contribuabil și organul competent.
- Adicional atragem atenția că în redacția propusă, art. 226¹⁹ exceptează tranzacțiile care fac obiectul unui acord de preț în avans **doar** de la stabilirea pragurilor, nu și de la cerințele de pregătire a informației și a dosarului prețurilor de transfer. Or, acest concept aplicat pe larg la nivel internațional exceptează în mod expres tranzacțiile de la cerințe de documentare.

Recomandări

- În scopul asigurării funcționalității acest instrument, recomandăm **inclusiunea de prevederi specifice în Codul Fiscal** similar prevederilor aplicabile soluției fiscale individuale anticipate⁶.
- Adicional, recomandăm includerea de stipulări specifice în Codul Fiscal care să stipuleze că **tranzacțiile care fac obiectul unui acord de preț în avans urmează a fi exceptate atât de la stabilirea pragurilor cât și de la obligațiile de pregătire a informației și a dosarului prețurilor de transfer.**

9. Prevederile menționate supra trebuie să fie aplicabile tranzacțiilor care sunt derulate începând cu 1 ianuarie 2024

- Modificările propuse în politica fiscal vamală pentru 2025 urmează a intra în vigoare începând cu 1 ianuarie 2025.
- În același timp, incertitudinile și neclaritățile menționate mai sus vor fi aplicabile și pentru tranzacțiile care sunt derulate de la 1 ianuarie 2024.
- **Pentru a asigura o bună și uniformă funcționalitate a prevederilor privind prețurile de transfer, considerăm necesar de a introduce dispoziții tranzitorii prin care modificările operate pe speța prețurilor de transfer urmează a fi aplicabile începând cu 1 ianuarie 2024.**

Reglementările privind prețurile de transfer (denumite în continuare „RPT”), care includ atât normele Capitolului 11² al Titlului V al Codului fiscal, cât și Regulamentul privind prețurile de transfer, aprobat prin ordinul nr. 9/2024 al Ministerului Finanțelor („Regulamentul PT”), necesită o analiză și modificare amplă, pentru a se asigura o reglementare coerentă, clară și predictibilă, caracteristici care în prezent nu sunt asigurate la un nivel acceptabil.

⁶ Codul Fiscal, art. 136¹.

În acest context, amânarea aplicării amenzilor fiscale stabilite pentru încălcarea RPT, prevăzute în art. 260 alin. (9)-(12) Cod fiscal se impune ca o măsură minimă necesară, până la soluționarea celorlalte curențe ale RPT. Acestea reprezintă unele dintre cele mai mari amenzi stabilite în prezent în Codul fiscal, fiind impuse pentru nerespectarea unui set de norme ce vizează un domeniu de administrare fiscală extrem de sofisticat, care se aplică în premieră în Moldova și care, cu regret, suscită îndoieli esențiale privind respectarea unor importante principii de legiferare, precum sunt fundamentarea, suficiența, claritatea, coerența, predictibilitatea și proporționalitatea.

Deși un moratoriu asupra aplicării amenzilor a fost solicitat deja de mediul de afaceri, Ministerului Finanțelor a respins această propunere în Sinteza rezultatelor examinării propunerilor și obiecțiilor organelor centrale de specialitate ale administrației publice, partenerilor sociali și asociațiilor obștești la proiectul de lege privind modificarea unor acte normative ce vizează politica fiscală și vamală pe anul 2025 (denumită în continuare, „Sinteza”). Ministerul a motivat că prima perioadă de raportare a prețurilor de transfer va fi anul 2025 pentru perioada fiscală 2024 și că un control efectiv va fi efectuat cel devreme 2026-2027. Această justificare pentru respingerea moratoriului la amenzi o considerăm neconvingătoare. Chiar dacă controalele pe subiectul prețurilor de transfer vor începe în anul 2026 (deși pot începe și în 2025), constatările acestor controale și sancțiunile aplicate vor viza acțiunile și omisiunile contribuabililor chiar din prima jumătate a anului 2025. Faptul că controalele nu vor surveni instant în 2025 nu înseamnă că amenzile pentru nerespectarea acestor reglementări imature nu vor fi aplicate; ele pur și simplu vor fi aplicate ceva mai târziu.

În cele ce urmează dorim evidențiem doar câteva dintre prevederile RPT cu privire la care există incertitudini esențiale în ceea ce privește sensul, justificarea și suficiența lor. Sperăm cele de mai jos vor arăta de ce aplicarea lor în versiunea actuală este inacceptabilă și de ce aplicarea amenzilor fiscale în aceste circumstanțe este esențial injustă și abuzivă. Stabilirea și aplicarea amenzilor trebuie să fie precedată de aducerea la un standard acceptabil de calitate și coerență a normelor materiale a căror amenzi sunt menite să le asigure.

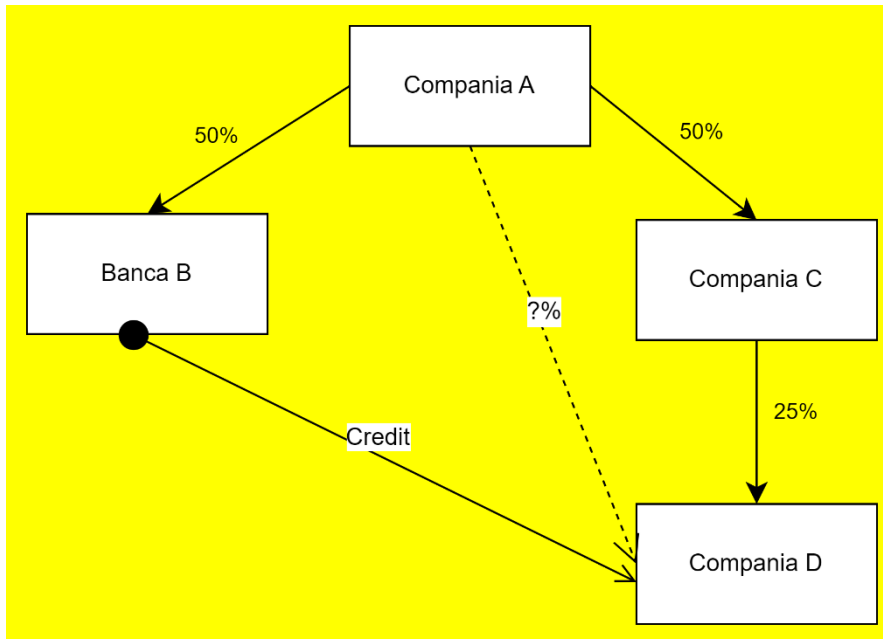
A. Dificultăți legate de determinarea afilierii

Stabilirea procentului deținerilor indirecte

RPT nu stabilesc reguli clare pentru determinarea existenței sau absenței unei relații de afiliere pentru scopurile prețurilor de transfer, mai ales în privința afilierii indirecte.

Pentru incidența RPT asupra contribuabililor, definiția persoanei afiliate din art. 226¹⁷ Cod fiscal utilizează în mai multe rânduri criteriul de afiliere conform căruia o persoană deține, în mod indirect, inclusiv deținerile persoanelor afiliate, minimum 25% din participațiuni cu drept de vot ale altei persoane.

Să ne imaginăm o situație relativ simplă, în care Compania A deține direct 50% din acțiunile cu drept de vot în Banca B și 50% din participațiunile cu drept de vot în Compania C, iar Compania C deține 25% din părțile sociale în Compania D. Banca B și Compania D au încheiat între ele un contract de credit.

Întrebarea este dacă Banca B și Compania D sunt persoane afiliate pentru scopurile RPT. Deși destul de simplă, situația ilustrează din plin dificultatea determinării în baza RPT actuale a existenței unei relații de afiliere între Banca B și Compania D (în baza procentului deținerii indirecte de către Compania A în Compania D). Pentru calcularea procentului deținerii indirecte de către Compania A a participațiunii în Compania D sunt plauzibile cel puțin două metode:

1) **Metoda "calculării ponderii"**. Prin înmulțirea cotei procentuale a participațiunii deținute de Compania C în Compania D la cota procentuală deținută de Compania A în Compania C obținem o deținere indirectă de către Compania A în Compania D de 12.5%. În acest caz, Banca B și Compania D nu sunt persoane afiliate conform definiției art. 226¹⁷ Cod fiscal. Deși există un terț (Compania A) care deține, direct sau indirect, participațiuni în ambele entități, totuși, acest terț deține în Compania D mai puțin de 25%.

2) **Metoda "deținerilor persoanelor afiliate"**. Din interpretarea literală a sintagmei „inclusiv deținerile persoanelor afiliate”, care apare de mai multe ori în definiția persoanelor afiliate în art. 226¹⁷ Cod fiscal referitor la deținerile indirecte, ar putea fi aplicat următorul silogism: Compania C deține 25% din participațiunile cu drept de vot în Compania D; Compania C este persoană afiliată a Companiei A și această persoană afiliată deține 25% din participațiunile cu drept de vot în Compania C; prin urmare, Compania A deține 25% din participațiunile cu drept de vot în Compania D prin deținerea persoanei sale afiliate (Compania C). Deci, Banca B și Compania D sunt persoane afiliate, în virtutea deținerilor Companiei A în fiecare dintre ele, în corespundere cu norma art. 226¹⁷ alin. (1) pct. 1) lit. d) a Codului fiscal.

De răspunsul corect la întrebarea privind existența relației de afiliere între Banca B și Compania D depind următoarele:

- considerarea (sau nu) a creditului dintre cele două entități drept tranzacție controlată, includerea (sau nu) a creditului în calculul pragurilor de relevanță⁷ pentru fiecare dintre ele și rezultatele acestor calcule;

- constatarea existenței sau lipsei obligației de întocmire a informației sau dosarului privind prețurile de transfer al fiecărei entități;

- chiar dacă pragul de relevanță ar fi fost atins oricum în baza altor tranzacții controlate ale fiecărei entități, rămâne întrebarea privind includerea (sau nu) a creditului dintre cele două entități în documentația de raportare privind prețurile de transfer și, eventual, în analiza prețurilor de transfer.

În final, o interpretare divergentă a relației descrise poate duce la constatarea nerespectării RPT în oricare dintre aspectele menționate și aplicarea amenzilor respective (eventual, nu doar uneia, ci fiecăreia dintre entitățile vizate).

De menționat că situația ipotetică prezentată mai sus este una relativ simplă. Sunt pe deplin plauzibile scenarii de deținere indirectă mai complexe, implicând mai multe niveluri de deținere. Nici Codul fiscal, nici Regulamentul PT nu oferă în prezent claritate asupra metodei de calculare a cotei procentuale a deținerilor indirecte pentru stabilirea relațiilor de afiliere în contextul RPT. Această ambiguitate poate genera incertitudini esențiale în determinarea incidenței de principiu a obligațiilor privind prețurile de transfer asupra unei anumite persoane, și drept urmare, reprezintă un risc pronunțat de aplicare arbitrară a RPT de către Serviciul Fiscal de Stat și de apariție a litigiilor pe acest subiect.

Statutul deținerilor organizațiilor financiare internaționale

O problemă specifică, dar semnificativă pentru aplicarea RPT, este situația în care persoana care deține, direct sau indirect, participațiuni la contribuabilii vizați, este o organizație financiară internațională creată prin convenții interstatale (cel mai des, o organizație bancară internațională, cum este Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare). Deși această situație se întâlnește în Republica Moldova, Regulamentul PT nu prevede un cod specific pentru asemenea persoane afiliate. Lista codurilor statelor de apartenență a persoanelor afiliate, necesară pentru completarea informației privind prețurile de transfer, nu prevede coduri pentru organizațiile financiare internaționale, care nu aparțin niciunui stat concret. Având în vedere că asemenea organizații sunt, de regulă, scutite de impozitare directă în statele în care operează, considerăm justificată analiza excluderii relațiilor de afiliere cu participarea unor asemenea organizații de sub incidența RPT. De exemplu, în Ucraina, relațiile corporative create prin deținerile de participațiuni directe sau indirecte ale organizațiilor financiare internaționale, care beneficiază de privilegii și imunități în conformitate cu tratatele internaționale la care Ucraina este parte, precum și ale companiilor în care aceste organizații dețin cel puțin 75% din capital, sunt excluse expres de sub incidența reglementărilor privind prețurile de transfer⁸. În Moldova, este evident că această situație nu a fost luată în considerare și RPT sunt în prezent incomplete

⁷ Pragurile valorice prevăzute în art. 226¹⁹ Cod fiscal le vom numi în cele ce urmează „praguri de relevanță”.

⁸ <https://www.oecd.org/tax/transfer-pricing/transfer-pricing-country-profile-ukraine.pdf>

la acest capitol, ceea ce constituie încă o oportunitate pentru interpretări divergente și incertitudini în aplicare.

Apariția unei relații de afiliere după încheierea tranzacției

În contextul RPT este important să se analizeze și să se determine tratamentul tranzacțiilor care au fost încheiate înainte ca între părți să fi existat o relație de afiliere în sensul RPT. Este plauzibilă situația în care afilierea poate apărea în timpul derulării (executării) tranzacției, dar după ce condițiile acesteia au fost deja convenite. Premisa fundamentală pentru verificarea respectării principiului lungimii brațului – relația de afiliere – este absentă la stabilirea condițiilor tranzacției, inclusiv a prețului acesteia. Aplicarea RPT unor asemenea tranzacții este, astfel, lipsită de rațiune, cel puțin până la o eventuală modificare a prețului după stabilirea relației de afiliere.

Considerăm că această situație trebuie luată în considerare în cadrul RPT, iar tranzacțiile respective trebuie excluse din categoria tranzacțiilor controlate, cel puțin până la modificarea condițiilor acestora. Acest fapt va asigura o aplicare justă și coerentă a RPT, evitând impunerea unor obligații de raportare și conformare pentru tranzacții care nu au fost influențate de o relație de afiliere la momentul încheierii lor.

B. Definiția neadecvată a tranzacției

RPT, per ansamblu, se bazează pe noțiunea de tranzacție, definită în Art. 226¹⁷ Cod fiscal. De exemplu, art. 226¹⁹ Cod fiscal stabilește obligația prezentării informației/dosarului privind PT pentru contribuabilul care încheie tranzacții cu persoane afiliate care depășesc o anumită valoare totală pe parcursul unei perioade fiscale (...).

Contractele numite

Definiția tranzacției prevăzută la art. 226¹⁷ Cod fiscal este una imprecisă, eterogenă și, în același timp, neexhaustivă, ceea ce face dificilă delimitarea clară a noțiunii și folosirea ei pentru interpretarea și aplicarea celorlalte norme ale RPT (de exemplu, pentru determinarea tranzacțiilor ce trebuie incluse în calculul pragurilor de relevanță). Practic, nici nu este o veritabilă definiție, ci o enumerare a unor categorii de tranzacții. Inițial sunt enumerate o serie de contracte civile numite (vânzare, cumpărare, servicii, împrumut, credit, leasing, licență). De asemenea, se menționează „orice transfer al oricărui interes sau dreptul de a utiliza orice proprietate corporală sau necorporală”. Din această enumerare nu reiese clar dacă sub incidența definiției cad sau nu alte contracte civile, de categoria celor numite în dreptul civil, precum sunt: antrepriza, schimbul, asigurările, garanția bancară, depozitul, transportul, comisionul etc.

Mai mult ca atât, din noțiunile vagi ca ”dreptul de a utiliza orice proprietate corporală” sau „transferul oricărui interes” nu este clar dacă nimeresc în definiția tranzacției contractele gratuite, de exemplu donația sau comodatul. Având în vedere că donațiile de către persoanele cu scop lucrativ unor persoane fără scop lucrativ sunt permise de lege și că RPT se aplică nu doar companiilor comerciale, dar contribuabililor în general (inclusiv persoane fizice și persoane juridice cu scop nelucrativ), chestiunea incidenței RPT asupra donațiilor prezintă un interes mai

mare decât ar apărea la prima vedere. Situația contractelor de comodat este și mai incertă, acestea fiind posibile și în relațiile comerciale. Dacă se va considera că asemenea contracte nimeresc sub incidența RPT, aceasta ridică o serie de alte întrebări, precum valoarea tranzacției pentru calcularea pragului de relevanță și modul în care vor fi raportate și analizate prețurile de transfer pentru acestea. La nivel mai global, apare întrebarea cum se coroborează RPT cu regimul de impozitare a donațiilor prevăzut de Titlul I al Codului fiscal.

Transferul de interes

Noțiunea de „transfer al oricărui interes” este extrem de imprecisă și necesită clarificări suplimentare. Sensul uzual al noțiunii de „interes” este cel de „avantaj, folos, câștig, profit”. În dreptul civil al Republicii Moldova această noțiune, deși folosită, nu este definită și nici nu este echivalentă cu cea de drept subiectiv civil. Dimpotrivă, Codul civil al Republicii Moldova folosește această noțiune atunci când este vorba despre o situație de fapt, în care o persoană urmărește să obțină un beneficiu sau să evite un prejudiciu, și căreia legea îi acordă o anumită relevanță juridică, fără ca persoana să aibă un drept subiectiv propriu-zis, recunoscut, protejat de lege și opozabil. În aceste condiții, este imposibil de înțeles dacă „transferul oricărui interes” în definiția tranzacției trebuie sau nu interpretat ca „transferul oricărui drept”, pentru scopurile aplicării reglementărilor privind prețurile de transfer.

Contribuțiile

În același spirit, este vagă noțiunea de „contribuție”. Ea nu conține elemente clare care să indice adecvat sensul și conținutul acestuia în definiția tranzacției. În sens uzual, termenul înseamnă „parte cu care cineva participă la o acțiune sau o cheltuială comună; aport”. În legislația civilă această noțiune se folosește cu sensul de aport la capitalul social al unei societăți comerciale (art. 246 Cod civil), recuperarea pierderilor cooperativei de către membrii ei (art. 285 Cd civil), aporturi suplimentare ale asociațiilor societăților cu răspundere limitată care nu duc la majorarea capitalului social (art. 37 al Legii 135/2007 privind societățile cu răspundere limitată) și aporturi ale participanților la un contract de societate civilă (art. 1929 Cod civil). Este neclar, de exemplu, dacă noțiunea de tranzacție din RPT include contribuțiile la capitalul social al unei persoane. Notăm că o asemenea contribuție poate ea însăși să ducă la apariția unei relații de afiliere relevante pentru RPT. Înseamnă aceasta că toate contribuțiile în capitalul social al unei entități efectuate în perioada fiscală de referință, și care rezultă în obținerea a cel puțin 25% din participațiunile cu drept de vot ale unei persoane, sau care au fost realizate când această afiliere era deja stabilită, trebuie considerate tranzacții controlate pentru calcularea pragurilor de relevanță și toate celelalte obligații legate de prețurile de transfer? De aici pornesc și întrebările referitor la ce înseamnă în aceste circumstanțe „prețul de transfer”, care este modul de calculare a valorilor unor asemenea „tranzacții”, și cum se va demonstra în aceste circumstanțe principiul lungimii brațului?

Chiar și în situația în care termenul „contribuție” se referă doar la un contract de societate civilă, rămâne neclar cum ar trebui calculate în acest caz pragurile de relevanță și, eventual, cum

se va demonstra conformitatea prețurilor de transfer, atunci când la societatea civilă constă participă mai multe părți și doar unele dintre ele sunt afiliate una cu alta.

Avansurile

Un alt aspect major care contribuie la caracterul confuz și incoerent al definiției tranzacției, și implicit al întregii RPT, este includerea noțiunea de „avans”, care nu este un contract (tranzacție), și nici măcar un act juridic, ci o plată făcută înainte de prestația de bază⁹. Ca atare, noțiunea de avans nu poate fi raportată la conceptele de preț și condiții de formare a prețurilor într-un mod care ar avea un rost și o logică, având în vedere că prețul este expresia valorii unui produs sau serviciu, convenit prin acordul de voință între părți, care este contractul (tranzacția), pe când faptul de a plăti în avans nu are nicio relevanță pentru formarea acordului de voință asupra prețului, ci este doar o modalitate ulterioară de executare a obligațiilor contractuale.

Noțiunea de avans este organic diferită, incompatibilă cu celelalte noțiuni folosite în definiție și includerea avansurilor în această definiție o lipsește de orice fundament conceptual și face imposibilă o interpretare coerentă și consecventă la aplicare. Chiar dacă ne abstragem de acest defect conceptual, faptul că plățile în avans pot interveni atât în contractele menționate în definiția tranzacției, cât și în alte contracte civile care nu sunt menționate în această definiție, sporește incertitudinile practice la aplicarea RPT:

- în cazul unui contract de vânzare care include și o plată în avans, pentru calcularea pragurilor de relevanță trebuie însumate valoarea bunului (valoarea tranzacției de vânzare) și a sumei plății în avans (valoarea „tranzacției” de avans)? Nu ar implica aceasta o dublare a valorii luate în calcul?

- În cazul în care într-o tranzacție nespecificată expres în definiția tranzacției are loc o plată în avans, trebuie sau nu acest avans să fie considerat o tranzacție relevantă pentru RPT și luat în calcul la stabilirea pragului de relevanță și, ulterior, la întocmirea documentelor și analizelor relevante?

În final, menționăm că în România legislația privind prețurile de transfer se referă la trei tipuri de tranzacții care sunt examinate sub aspectul prețurilor de transfer: serviciile financiare; alte servicii și achizițiile/vânzările de bunuri corporale sau necorporale¹⁰. Nu figurează în acest context avansurile, transferurile de interese, și enigmaticele „contribuții”. Pentru aplicarea RPT și a amenzilor pentru nerespectarea RPT este esențial să se perfecteze, mai întâi, noțiunile fundamentale pentru această reglementare, noțiunea de tranzacție fiind una dintre cele mai importante.

⁹ Avansul nu este definit în mod special în dreptul civil. De regulă, prin avans se înțelege plata remunerației sau a unei părți a acesteia înainte de prestația caracteristică a contractului respectiv.

¹⁰ Art. 2 al Ordinului 442/2016 al Agenției Naționale de Administrare Fiscală privind cuantumul tranzacțiilor, termenile pentru întocmire, conținutul și condițiile de solicitare a dosarului prețurilor de transfer și procedura de ajustare/estimare a prețurilor de transfer

C. Noțiuni și reguli neclare de selectare a tranzacțiilor pentru calcularea pragurilor de relevanță

Pentru calcularea pragurilor de relevanță, art. 226¹⁹ alin. (1) și (2) Cod fiscal face referire la contribuabilul care încheie tranzacții cu o anumită valoare totală pe parcursul unei perioade fiscale. Astfel, din perspectiva RPT din Codul fiscal, rezultă două elemente importante pentru calcularea pragurilor de relevanță anuale: anul încheierii tranzacțiilor și valoarea totală a acestor tranzacții atinsă în anul fiscal de referință.

Codul fiscal nu stabilește un sens special pentru termenul „încheie”, astfel că acesta va fi interpretat în sensul său ordinar juridic-civil: încheierea este momentul când părțile unui contract au ajuns la un acord privind condițiile acestuia (eventual, au semnat instrumentul respectiv, dacă contractul este în formă scrisă/digitală).

Referirea în art. 226¹⁹ alin. (1) și (2) Cod fiscal la „încheierea” tranzacțiilor în perioada fiscală de referință ridică incertitudini semnificative privind tranzacțiile încheiate în perioade fiscale anterioare, dar care se execută sau sunt modificate în perioada fiscală curentă (perioadă, pentru care se face calculul pragurilor de relevanță). Reieșind din norma ca atare, tranzacțiile sunt relevante pentru calcularea pragurilor de relevanță doar în anul în care au fost încheiate. Limitarea relevanței tranzacțiilor la anul în care au fost încheiate poate crea dificultăți în calcularea corectă a pragurilor de relevanță pentru anii următori. De exemplu, un contract de linie de credit, încheiat în anul 2020, și care mai este în vigoare în 2024 (când au intrat în vigoare RPT), nu ar trebui luat în considerare pentru calcularea pragurilor de relevanță în anul 2024 din motiv că a fost încheiat în anul 2020, chiar dacă în 2024 s-au efectuat transferuri și rambursări de sumă principală, precum și plăți de dobânzi în temeiul acestui contract. În același mod, un contract de împrumut încheiat în 2024, nu va mai fi luat în considerare la calcularea pragurilor de relevanță pentru anul 2025 (pentru că nu este încheiat în această perioadă fiscală). Aneceastă aplicare rezultă din normele art. 226¹⁹ Cod fiscal, care nu delimitează tranzacțiile relevante pentru calcularea pragurilor de relevanță în funcție de perioada în care se execută și nici nu distinge între tranzacțiile cu executare instantă la încheiere, cele cu executare amânată, și cu atât mai mult, cele cu executare succesivă, eșalonată pe parcursul mai multor ani (perioade fiscale). Din această normă deducem un singur criteriu de raportare a tranzacțiilor la o perioadă fiscală anumită – să fi fost încheiate în acea perioadă¹¹.

Simțul realității sugerează că pentru RPT factorul care trebuie luat în considerare la identificarea tranzacțiilor incluse în calculul pragurilor de relevanță anuale sunt actele de executare a tranzacțiilor intervenite în anul respectiv, și anume actele de executare ce constituie

¹¹ Totodată, art. 226¹⁹ Cod fiscal rămâne incert cu privire la tranzacțiile încheiate în perioade fiscale anterioare, ale căror condiții au fost, însă, modificate în perioada fiscală de referință (de exemplu, în 2024 a fost micșorat prețul mărfurilor contractate într-un contract încheiat în 2022). Urmează asemenea tranzacții sau nu să fie incluse în calculul pragurilor de relevanță în perioada fiscală în care a intervenit o modificarea condițiilor? Are importanță la ce se referă această modificare? Dacă ea nu se referă la prețul contractual, ci la termenele de livrare, este această modificare relevantă pentru includerea tranzacției în calculul valoric al pragurilor de relevanță pentru perioada fiscală curentă? În cazul în care într-un contract de credit încheiat în 2020 a intervenit, în 2024, majorarea sumei principale sau iertarea unor dobânzi datorate, urmează valoarea acestui contract să fie inclusă în calculul pragurilor de relevanță pentru anul 2024?

fapte economice în evidența contabilă. Conceptual, normele Codului fiscal sunt extrem de departe de realizarea acestui deziderat prin stabilirea clară a acestui criteriu de selecție a tranzacțiilor relevante la calcularea pragurilor de relevanță pentru perioada fiscală de referință. Totodată, pentru nerespectarea RPT, Codul fiscal deja stabilește amenzi de zeci și sute de mii de lei.

Incertitudinile menționate devin și mai pronunțate ca urmare a faptului că în Regulamentul PT (pct. 52), Ministerul Finanțelor stabilește alte reguli de selectare a tranzacțiilor pentru calculul pragurilor de relevanță decât cele prevăzute la art. 226¹⁹ alin. (1) și (2) Cod fiscal: aici, deja, valoarea totală a tranzacțiilor reprezintă suma intrărilor calculate prin însumarea valorii tranzacțiilor (...), recunoscute ca livrări (...) conform evidenței contabile și suma ieșirilor calculate prin însumarea valorii tranzacțiilor (...) recunoscute ca procurări (...) conform evidenței contabile. Criteriul încheierii tranzacției în perioada fiscală de referință este absent cu desăvârșire (ceea ce este în contradicție crasă cu art. 226¹⁹ alin. (1) și (2) Cod fiscal, pe care acest punct ar trebui să le dezvolte). Pentru același calcul, Regulamentul PT operează cu alte noțiuni decât Codul fiscal, care nu mai sunt de natură juridică civilă, ci de evidență contabilă¹². Totodată, notăm și caracterul incomplet al pct. 52 Regulamentul PT, care stabilește reguli de selecție doar pentru anumite categorii de tranzacții prevăzute de RPT, și nu acoperă în niciun fel operațiunile (tranzacțiile) care în evidența contabilă nu se reflectă ca livrări sau procurări de bunuri sau servicii. Este vorba, în primul rând despre tranzacțiile financiare (credite, împrumuturi, leasing), pentru care evidența contabilă nu operează în general cu noțiuni ca livrare/procurare de bunuri/servicii.

D. Reguli neclare privind valoarea tranzacțiilor la calcularea pragurilor de relevanță

Nici art. 226¹⁹ Cod fiscal, nici Regulamentul PT nu oferă claritate suficientă referitor la semnificația conceptului de „valori ale tranzacțiilor” care trebuie luate în calcul pentru determinarea pragurilor de relevanță.

Codul fiscal menționează acest termen fără a furniza detalii specifice. Având în vedere că Codul fiscal pare să se refere la tranzacții în sens juridic-civil, absența precizărilor referitoare la ce înseamnă exact „valoarea tranzacțiilor” reprezintă o deficiență esențială a RPT. În dreptul civil nu există o definiție normativă a valorii contractului (tranzacției), acesta fiind, mai degrabă, un concept neformal, utilizat convențional în mediul juridic, și care poate avea înțelesuri diferite în funcție de natura contractului, termenul acestuia și modalitatea de executare. Diversele interpretări pe care le poate primi noțiunea de „valoare a tranzacției” din partea celor ce vor aplica RPT va avea cel mai direct impact asupra constatării de către contribuabil și autoritatea fiscală a existenței obligațiilor de raportare și analiză a prețurilor de transfer, iar, în ultimă instanță, și asupra incidenței măsurilor de răspundere aplicate pentru pretinsa nerespectare a acestora.

¹² Momentul recunoașterii livrărilor/procurărilor de bunuri în evidența contabilă diferă de momentul încheierii contractului de vânzare-cumpărare, în baza căruia se efectuează livrarea respectivă. Contractul poate fi încheiat în 2022, iar livrarea bunului în baza lui poate fi efectuată în 2024.

Este relativ ușor să se stabilească valoarea într-o tranzacție de vânzare a unui bun determinat: la modul simplu, aceasta constă din prețul convenit pentru procurarea bunului. Pentru contractele de livrare sau locațiune încheiate pe mai mulți ani, cu prestații și plăți periodice distribuite pe parcursul mai multor ani, și cu chirii/prețuri modificate pe parcursul relației, valoarea tranzacției nu va mai fi atât de ușor de stabilit în contextul RPT, mai ales dacă aceasta trebuie să fie raportată la perioade fiscale de un an.

De exemplu, să presupunem că în 2024 contribuabilul a încheiat cu un afiliat un contract de locațiune pe 3 ani, care la momentul încheierii prevede o chirie anuală de 60 000 de lei; chiria pentru 2 ani (120 000 lei) a fost achitată tot în 2024. Drept valoare a acestei tranzacții, care urmează să fie inclusă în calculul pragului de referință pentru anul 2024, poate fi considerată suma anuală de 60 000 de lei. Însă este posibil și scenariul în care autoritatea fiscală va susține că în calcul trebuia inclusă valoarea de 120 000 de lei, care reprezintă chiria achitată (parțial în avans) în anul 2024, sau chiar suma de 180 000 de lei, care reprezintă chiria convenită pentru toți trei ani ai contractului. Efectul diferit al acestor abordări pentru calculele pragurilor de referință este evident. În prezent, RPT nu oferă nicio certitudine privind abordarea corectă din punct de vedere legal.

Situația este și mai complexă în cazul contractelor care implică mai multe elemente valorice simultan, unele având caracter remuneratoriu (dobânda plătită pentru împrumutul acordat), în timp ce altele (suma împrumutului acordat) nu au un asemenea caracter. Este vorba, mai ales, de contractele din sfera financiară: leasing, credit sau împrumut. În condițiile în care RPT nu definesc și nu explică conceptul de valoare a tranzacției pentru aceste contracte, autoritatea fiscală care administrează aplicarea RPT ar putea considera că valoarea tranzacției include și suma împrumutată, și dobânzile calculate asupra acesteia (la contractele de credit și împrumut), sau întreaga sumă a plăților de leasing prevăzute de contract, care includ atât cota în costul bunului procurat în leasing, cât și dobânda calculată asupra acestui cost. Modificările în structura plăților pe parcursul desfășurării relației contractuale (de exemplu, plăți anticipate, rambursări parțiale), diversele comisioane practicate în contractele financiare și caracterul variabil al dobânzilor sunt aspecte care sporesc complexitatea și incertitudinile în stabilirea valorii acestor tranzacții și calcularea pragurilor de relevanță. Înțelegerea RPT de către contribuabili ar putea fi radical diferită de înțelegerea aceluiași RPT de către autoritatea fiscală și în prezent RPT mai favorizează asemenea interpretări divergente, rezultând un potențial litigios pronunțat și creșterea probabilității aplicării amenzilor, fără o justificare adecvată.

Având în vedere că obiectul de aplicare al RPT sunt anume prețurile aplicate într-o tranzacție (adică remunerația pentru prestația contractuală), considerăm esențial ca RPT să fie completate cu norme care clarifică faptul că în calculul pragurilor de relevanță se iau în considerare 1) doar elementele valorice remuneratorii (în exemplul adus mai sus, doar dobânzile, nu și suma principală, care face obiectul prestației contractuale specifice și are caracter rambursabil, nu remuneratoriu) și 2) doar acele elemente valorice care au fost calculate (recunoscute) în evidența contabilă ca fapte economice relevante (curente) pentru perioada fiscală de referință. Actualmente, Codul fiscal nu clarifică acest aspect important pentru RPT, iar

Regulamentul PT stabilește reguli în această privință doar pentru livrările/procurările (intrările/ieșirile) de bunuri (deci, în temei, doar pentru tranzacțiile de vânzare-cumpărare), ignorând în totalitate alte categorii de tranzacții incluse în definiția din art. 226¹⁷ Cod fiscal și faptul că pentru reflectarea lor în evidența contabilă standardele naționale de contabilitate folosesc cu totul alte noțiuni, decât cele de recunoaștere a livrărilor sau procurărilor.

În aceste condiții, întrebarea despre ce constituie valoarea tranzacției pentru calculul pragurilor de relevanță la contractele de credit, împrumut, leasing etc., rămâne fără un răspuns clar. De exemplu, rămâne neclar dacă trebuie să se însumeze plățile de acordare/rambursare a sumei principale sau plățile dobânzilor, sau și una și alta? La fel de neclar este dacă se pun în calcul sumele calculate pentru perioada fiscală de referință sau doar plățile efective realizate în acea perioadă.

În context, remarcăm că în România Ordinul 442/2016 al Agenției Naționale de Administrare Fiscală privind cuantumul tranzacțiilor, termenele pentru întocmire, conținutul și condițiile de solicitare a dosarului prețurilor de transfer și procedura de ajustare/estimare a prețurilor de transfer, prevede expres că în cazul serviciilor financiare, pragurile de semnificație se calculează prin însumarea dobânzilor încasate/plătite.

Incertitudinile reglementării persistă și dincolo de pragurile de relevanță. În cazul în care contribuabilul va atinge pragul de relevanță, fiind obligat să prezinte informația privind prețurile de transfer, tabelul dedicat tranzacțiilor financiare din formularul informației prevăzut de Regulamentul PT, prevede la rubrica „valoarea tranzacției” doar sub-rubricile „intrări” și „ieșiri”, fără a se explica semnificația lor în contextul tranzacțiilor financiare. Codurile operațiunilor pentru acestea se referă literalmente la modalitatea plății (numerar, transfer, cesiune, altele). Din aceasta rezultă că termenii „intrare” și „ieșire” în acest tabel se folosesc cu alt sens, decât în pct. 52 al Regulamentului PT (unde este vorba nu despre plăți, ci despre livrări și procurări) și că în informația privind prețurile de transfer la tranzacțiile financiare trebuie să se includă doar plățile, pe când înregistrările contabile ale faptelor economice, care presupun mult mai mult decât reflectarea plăților (de exemplu, calcularea dobânzii, fără ca plata ei să fi avut loc încă), nu vor fi reprezentate în acest tabel. Faptul dacă urmează a fi raportate doar plățile la dobânzi sau și plățile de sumă principală (de acordare și de rambursare?)/și sumele care reprezintă cote în costul obiectului contractului de leasing rămâne în continuare necunoscut¹³. O asemenea situație nu contribuie la clarificarea abordării față de contractele financiare în contextul RPT, și, totodată, ridică profunde îndoieli referitoare la valoarea informațională a raportării încasărilor și plăților pe parcursul anului fiscal pentru analiza prețurilor de transfer sub aspectul principiului lungimii brațului.

¹³ După cum am comentat mai sus, considerăm că însuși prestația principală într-o tranzacție financiară nu ar trebui, în sine, să fie tratată ca obiect al analizei și verificărilor în contextul prețurilor de transfer, dar reiterăm că RPT nu conține în prezent nimic care ar clarifica și ar confirma această abordare. Din nou, aceasta este o dovadă a caracterului incomplet și insuficient al RPT și al potențialului important de abuz, aplicare arbitrară și litigii pe care îl comportă aceste reglementări în prezent.

În lipsa unor concepte normative clare și explicite, contribuabilii ar putea înțelege și aplica RPT în modul cel mai diferit, ceea ce poate duce la inconsistențe în raportare, conflicte între contribuabili și autoritățile fiscale și, eventual, la aplicarea amenzilor. Potențialul litigios și sancționatoriu al acestor norme este semnificativ, iar normele nu corespund criteriului de predictibilitate.

Este important ca, înainte de a statua și aplica amenzi extrem de substanțiale, legiuitorul să clarifice aceste aspecte pentru a asigura o aplicare uniformă și corectă a RPT, urmărind reducerea potențialelor litigii și sancțiuni, și nu favorizarea lor.

E. Aspectele problematice ale încălcărilor și amenzilor stabilite pentru ele

Pe lângă aspectele problematice ale RPT propriu-zise, există carențe semnificative și în privința componentelor de încălcare fiscală și a amenzilor stabilite în contextul RPT, care justifică pe deplin suspendarea aplicării lor, pentru reconsiderare și modificare.

Caracterul vag al componentelor de încălcare

În primul rând, componentele de încălcare prevăzute pentru încălcarea RPT în art. 260 Cod fiscal sunt imprecise, iar prin aceasta, arbitrar și pasibile de abuz:

- Cu privire la încălcările prevăzute de alin. (7), (9), (10) și (12) ale art. 260 Cod fiscal nu există reguli clare care să permită distingerea certă între prezentarea tardivă a documentului și neprezentarea acestuia în general. Aceasta poate duce la aplicarea unei amenzi mai mari (sute de mii de lei) pentru o faptă care se califică și pentru încălcarea cu amendă mai mică (zeci de mii de lei). Din normele citate este imposibil să se stabilească cert când se consideră că contribuabilul nu doar a întârziat cu prezentarea documentului, ci se face vinovat de neprezentarea lui¹⁴. Totodată, în aceste condiții nu poate fi exclusă situația în care contribuabilul va fi sancționat pentru aceeași omisiune cu ambele amenzi, fără să fie clară regula și conduita care l-ar fi scutit de această dublă sancționare. Precizia sancțiunilor legale este una din exigențele stabilite de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului. În Hotărârea sa nr. 5 din 06.03.2018 Curtea Constituțională a Republicii Moldova menționează că în conformitate cu jurisprudența CtEDO, în contextul cerinței că sancțiunea trebuie stabilită în lege, nu poate fi considerată "lege" decât o normă enunțată cu suficientă precizie, pentru a permite individului să-și corecteze conduita (par. 50). Necorespunderea acestei cerințe a determinat Curtea Constituțională să recunoască neconstituționalitatea normelor legale de sancționare ca fiind în contradicție cu Constituția Republicii Moldova, și anume cu art. 1 (3) (care proclamă statul de drept) și art. 23 (2) (asigurarea cunoașterii drepturilor și îndatoririlor). Apreciem că lipsa de precizie a amenzilor pentru încălcarea RPT justifică obiecții similare.

- Încălcările prevăzute de alin. (8) și (11) ale art. 260 Cod fiscal, care sancționează prezentarea informațiilor neautentice în documentele privind prețurile de transfer, folosesc

¹⁴ De exemplu, când este vorba de obligația întocmirii și prezentării dosarului la solicitarea Serviciului Fiscal de Stat, pentru care se acordă 60 de zile lucrătoare. Să presupunem că dosarul așa și nu a fost prezentat peste o lună după expirarea termenului. Autoritatea fiscală intenționează să-l sancționeze. Este contribuabilul vinovat în acest moment de prezentare tardivă sau de neprezentare a dosarului? Se va schimba ceva dacă nu a prezentat dosarul timp de 6 luni?

noțiuni vagi precum „informație” și „neautentic”, care pot acoperi un spectru larg de situații, de la o simplă și singulară eroare numerică sau o concluzie estimativă și interpretabilă, până la falsificarea extinsă și conștientă a informațiilor incluse în documentele prezentate. Având în vedere volumul exorbitant de informații care trebuie analizate, expuse și prezentate de contribuabil în contextul RPT, și caracterul analitic și estimativ al multora dintre acestea, probabilitatea că documentele vor include elemente de informație care ar putea fi calificate drept „neautentice” este mare. Normele art. 260 Cod fiscal permit calificarea drept încălcări susceptibile de amendă a oricărei dintre situațiile descrise, fără a lua în considerare amploarea și impactul „informației neautentice” prezentate și fără a ține cont de intenția contribuabilului.

Mărimea excesivă a amenzilor și absența mecanismelor de individualizare a sancțiunilor

Este stringentă o reconsiderare a amenzilor pentru nerespectarea RPT și din perspectiva mărimii acestora. Aceste amenzi sunt practic cele mai mari amenzi în sumă absolută stabilite în Codul fiscal și unicele care prevăd sancțiuni de ordinul sutelor de mii de lei (pentru neprezentarea informației/ dosarului privind prețurile de transfer și prezentarea de informații neautentice în acestea). În pofida acestui fapt ipotezele acestor norme de sancționare constau doar din latura obiectivă – se sancționează fapta sau omisiunea (prezentare, neprezentare de documente sau informații). Latura subiectivă (de exemplu, existența intenției la prezentarea informațiilor neautentice), precum și existența unor urmări ale încălcării și impactul acestora (spre exemplu, prejudicierea bugetului public) nu figurează drept circumstanțe de calificare la constatarea acestor încălcări.

Or, neprezentarea documentelor menționate sau prezența în ele a unei informații neautentice (care poate fi una minoră sau să nu aibă consecințe reale) nu înseamnă cu necesitate că contribuabilul a urmărit sau a admis, prin aceasta, diminuarea propriilor obligații fiscale sau eschivarea de la ele. Chiar și în cazul în care a intervenit o atare diminuare, amenzile stabilite pentru încălcarea RPT ar trebui să fie corelate cu mărimea acestei diminuări. Lipsa corelației dintre încălcarea sancționată și prejudiciul adus interesului public la amenzi de o asemenea amploare contravine principiului proporționalității în raporturile dintre stat și întreprinzător, prevăzut, în particular, de Legea 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător. Art. 15 al aceleiași legi, autoritățile administrației publice nu vor întreprinde acțiuni în exces necesităților atingerii scopurilor societății.

Drept punct de referință pentru evaluarea proporționalității acestor amenzi sugerăm o analiză a amenzilor prevăzute de Codul penal, care sancționează infracțiuni, cele mai grave și periculoase fapte ilegale din societate. În Codul penal amenzile aplicate persoanelor fizice (pentru orice infracțiuni) sunt limitate la suma de 150 000 de lei. În contrast, patru din cele șase amenzi fiscale pentru încălcarea RPT (care sunt aplicabile în egală măsură și persoanelor fizice) pornesc de la 150 000 și 300 000 lei și se ridică la 500 000 de lei. Amenzile de 1000 unități convenționale (ceea ce constituie 50 000 lei - una din cele mai mici amenzi fiscale pentru încălcarea RPT) sunt rezervate de Codul penal pentru infracțiuni de o certă gravitate, precum propaganda genocidului (art. 135² Cod penal) sau escrocheria (art. 190 Cod penal). Chiar și în privința persoanelor juridice, pentru care limita maximă a amenzilor penale este mai mare, Codul penal stabilește amenzi în

mărime de 3000 de unități convenționale (egal cu 150 000 de lei – minimul amenzii fiscale prevăzute pentru prezentarea informațiilor neautentice în informația/dosarul privind prețurile de transfer) pentru infracțiuni de un pronunțat pericol social, precum pornografia infantilă (art. 208¹ Cod penal) sau constituirea de organizații fasciste sau rasiste (art. 176¹ Cod penal).

Amenzi în mărime de 10000 unități convenționale (500 000 lei, egal cu amenzile prevăzute de art. 260 alin. (9) și (12) Cod fiscal) Codul penal stabilește pentru infracțiuni precum dezvoltarea sau utilizarea armelor chimice sau nucleare (art. 140¹ Cod penal), traficul de țesuturi și organe umane cu circumstanțe agravante – de un grup criminal organizat sau soldate cu vătămarea gravă a integrității corporale sau a decesul unei persoane (art. 158 Cod penal), traficul de copii, cu circumstanțe agravante – de un grup criminal organizat (art. 206 Cod penal), producerea de droguri în proporții deosebit de mari (art. 217 Cod penal).

Chiar în cazul infracțiunilor economice, care prezintă o mai mare comparabilitate cu încălcările fiscale, Codul penal prevede amenzi de ordinul a 10000 unități convenționale (500 000 lei) sau chiar de maxim 4000 de unități convenționale (200 000 lei) doar pentru infracțiuni economice agravate, sau comise cu intenție și/sau soldate cu consecințe de anumite proporții. Exemple relevante includ:

- Practicarea ilegală a activității de întreprinzător soldată cu obținerea unui profit în proporții deosebit de mari este sancționată cu amendă de cel mult 200.000 lei, iar aceeași infracțiune, în formă agravată, poate atrage o amendă maximă de 300.000 lei (art. 241 Cod penal).
- Falsificarea banilor este sancționată cu amendă de maxim 250.000 lei, iar dacă infracțiunea este comisă în proporții deosebit de mari sau de un grup criminal organizat, amenda poate ajunge la 350.000 lei (art. 236 Cod penal).
- Organizarea jocurilor de noroc, poate fi sancționată cu o amendă de maxim 500.000 lei atunci când este comisă de un grup criminal organizat, în scop de spălare de bani sau este soldată cu un profit în proporții deosebit de mari (art. 242³ Cod penal);
- Spălarea banilor atrage amenzi de până la 117.500 lei pentru persoanele fizice și de la 400.000 lei pentru persoanele juridice (art. 243 Cod penal);
- Evaziunea fiscală a întreprinderilor, neagravată, este sancționată cu până la 400.000 lei (art. 244 Cod penal). Notăm, că pentru sancționarea acestei infracțiuni contează și faptul că evaziunea este comisă cu intenție, iar suma evaziunii depășește 50 de salarii medii pe economie. Aplicarea amenzii în mărime de la 500 000 lei este posibilă doar dacă suma evaziunii depășește 100 de salarii medii pe economie;
- Evaziunea fiscală în proporții deosebit de mari a persoanelor fizice poate fi sancționată cu până la 167.500 lei (art. 244¹ Cod penal).
- Contrabanda neagravată este sancționată cu până la 300.000 lei, cu condiția ca valoarea mărfurilor să depășească 400.000 lei; contrabanda cu mărfuri accizabile, a căror valoare depășește 200.000 lei, poate atrage o amendă maximă de 350.000 lei (art. 248¹ Cod penal).

În lumina celor expuse, considerăm că amenziile fiscale stabilite pentru încălcarea RPT au fost instituite arbitrar, fără a fi precedate de o analiză și justificare adecvată, și că sunt extrem de disproportionale în raport cu scopul lor declarat. Comparația realizată subliniază disproporția evidentă între sancțiunile fiscale și cele penale. Aceste amenzi fiscale contravin principiilor de legiferare stabilite de Legea nr. 100/2017 privind actele normative, care impune respectarea drepturilor și libertăților fundamentale, și ale Legii nr. 235/2006 privind principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător (în special principiul proporționalității).

Amenziile în discuție nu respectă nici principiul ajustării sancțiunilor în funcție de gravitatea încălcării. Deși dispozițiile legale prevăd intervale ale amenzilor, acestea nu reflectă în mod efectiv principiul individualizării răspunderii: minimul sancțiunilor aplicabile începe de la sume considerabile (zeci și sute de mii de lei), amenziile pot fi impuse pentru încălcări de minimă gravitate, iar lipsa unor criterii clare pentru alegerea sancțiunii exacte în cadrul intervalului permis conduce la o decizie arbitrară din partea autorității fiscale.

Importanța existenței unor mecanisme legale pentru evaluarea, selectarea și determinarea sancțiunilor concrete a fost subliniată în mod repetat de Curtea Constituțională ca un principiu fundamental în asigurarea calității și constituționalității legilor. Acest aspect este esențial pentru a garanta sancțiuni echitabile, respectând astfel principiile legalității și certitudinii juridice (a se vedea, în acest sens, Hotărârea Curții Constituționale nr. 10 din 10 mai 2016 și Hotărârea Curții Constituționale nr. 5 din 6 martie 2018, par. 53-55). În lumina celor de mai sus, amenziile prevăzute de art. 260 (7)-(12) nu pot fi considerate legale și conforme exigențelor unui stat de drept. Ele necesită revizuire pentru a le reduce mărimea și pentru a include în criteriile de aplicare circumstanțe de calificare rezonabile (cum ar fi prezența intenției, impactul încălcării și consecințele prejudiciabile pentru bugetul public), fiind astfel asigurate sancțiuni legale, previzibile și proporționale.

În Hotărârea nr. 26 din 23 octombrie 2010, Curtea Constituțională a subliniat că normele juridice trebuie să îndeplinească trei criterii esențiale – accesibilitate, previzibilitate și claritate – și să fie formulate în mod clar pentru a permite persoanei să-și determine conduita în mod rezonabil, având în vedere circumstanțele cauzei. În Hotărârea sa nr. 5 din 06.03.2018, în dezvoltarea prevederilor art. 1 alin. (3) din Constituția Republicii Moldova, care proclamă Republica Moldova ca un stat de drept și democratic, Curtea Constituțională notează că asigurarea legalității și certitudinii juridice este esențială pentru garantarea încrederii în statul de drept și constituie o protecție împotriva arbitrarului, și că aceste principii obligă statul să edicteze normele adoptate într-o manieră clară și previzibilă (par. 45-47, 57).

După cum am arătat mai sus, RPT în general, și amenziile fiscale asociate lor, în particular, nu respectă criteriile de claritate și previzibilitate, prezentând un potențial semnificativ de aplicare arbitrară și de încălcare a drepturilor și intereselor legitime ale entităților vizate. Drept urmare, înainte de a dispune aplicarea amenzilor pentru încălcarea RPT, este nevoie de revizuirea și reformularea substanțială a amenzilor, dar și a reglementării în general, pentru a asigura claritatea, precizia regulilor materiale, precum și proporționalitatea și posibilitatea reală de individualizare a sancțiunilor pentru încălcarea acestora. Aceste măsuri sunt cruciale pentru a

asigura respectarea principiului proporționalității și pentru a preveni abuzurile și arbitrarul în aplicarea amenzilor analizate.

Executor: *Sandra DOLGHII*
Email: sandra.dolghii@eba.md
Tel. 022 907025, 069949404

SINTEZA
propunerilor cu privire la modificarea si completarea Politicii bugetar-fiscale si altor acte legislative si normative pentru anul 2025

Nr.	Cadrul legal actual	Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare și coordonare	Participan tul la avizare (expertiza re)/ consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării	Argumen tarea autorului proiectul ui	Statut în PFV2025+ Comentariile MF
1.	Articolul 5. Noțiuni generale 27) <i>Discount</i> – reducere din prețul mărfii, serviciului, valutei străine și al altor active financiare.	Articolul 5. Noțiuni generale 27) <i>Discount</i> / cashback – reducere din prețul mărfii, serviciului, valutei străine și al altor active financiare	EBA			Nu se acceptă. Totodată, oportunitatea completării Codului fiscal cu noțiunea „cashback-ului” urmează a fi examinată la etapa de rescriere a Codului fiscal.
		Expunerea în redacție nouă a noțiunii de Campanie promoțională - modalitate de promovare a vânzărilor prin organizarea de concursuri cu scopul promovării vânzărilor, anunțate public, cu acordarea de cadouri, premii, cashback, bonusuri sau alte câșguri ca urmare a prac,cilor comerciale implementate de contribuabil.	EBA			
		Completarea noțiunii de ” <i>Rezident</i> ” la art. 5 lit. (a) I, cu o liniuta noua cu urmatorul conținut: ”- <i>deține permis de ședere permanentă valabil, eliberat în conformitate cu Legea nr.273/1994 privind actele de iden,tate din sistemul național de pașapoarte;</i> ”	EBA			
2.	Articolul 5. Noțiuni generale	Includerea pct. 47 și pct. 48) cu următorul conținut: ”47) Stock option (incentive) plan ” - un program inițiat în cadrul unei persoane juridice prin care se acordă angajaților, administratorilor și/sau directorilor acesteia sau ai persoanelor juridice interdependente, dreptul de a achiziționa la un preț preferențial sau de a primi cu titlu gratuit un număr determinat de titluri de participare, emise de entitatea respectivă. Pentru calificarea unui program ca fiind stock option plan, programul respectiv trebuie să cuprindă o perioadă minimă de un an între momentul acordării dreptului și momentul exercitării acestuia (achiziționării titlurilor de participare)” 48) ” titlu de participare - orice acțiune sau altă parte socială într-o societate în nume colectiv, societate în comandită simplă, societate pe acțiuni, societate în comandită pe acțiuni, societate cu răspundere limitată sau într-o altă persoană juridică ori deținerile la un fond de investiții.”	EBA	Propunem introducerea noțiunii ”stock option (incentive) plan” utilizat pe larg la nivel internațional, fiind păstrată esența și să nu distorsioneze înțelegerea mai ales pentru fondatorii străini. Motivarea personalului companiilor prin unele astfel de programe capătă mai mare popularitate, ori în lipsa noțiunilor și regulilor specifice în legislația fiscală, apar neclarități privind modul și momentul impozitării acestor programe. Prin urmare, considerăm importantă completarea Codului Fiscal cu normele specifice aplicabile acestui instrument. Necesitatea de a alinia prevederile fiscale actuale în cadrul aplicării IFRS 2 ”Plățile asimilate în acțiuni”, la realitatea economică actuală precum și practica internațională existentă, motivează de a Companiile multinaționale cu sediul în Republica Moldova evită de a implementa programe de fidelizare a angajaților de tip SOP din motivul lipsei unui cadru legal care să reglementeze regimul fiscal a acestui tip de fidelizare. În forma actuală a legislației fiscale, în Republica Moldova, entitățile pledează ca angajații să		Se acceptă parțial, în următoarea redacție: ”47) Stock options plan ” – un program inițiat în cadrul unei persoane juridice, aprobat de către adunarea generală a asociaților/acționarilor prin care se acordă angajaților rezidenți și administratorilor rezidenți acesteia, dreptul de a achiziționa la un preț preferențial sau de a primi cu titlu gratuit un număr determinat de titluri de participare, emise de entitatea respectivă, dar nu mai mult de 25% din capitalul social, în raport cu toți participanții la

				<p>participe la programe de fidelizare inițiate de societate-mamă nerezidentă decât să fie inițiate de către întreprinderile rezidente. Motivul fiind: incertitudinea aplicării mecanismului de impozitare din partea Autorităților fiscale locale în cadrul unui eventual control fapt ce generează riscuri fiscale majore (exemplu confirmat în practica fiscală a României până la implementarea prevederilor aferente SOP). Luând în considerare experiența vastă de implementare a Directivelor Europene în politica fiscală a României, inclusiv aspectele ce reglementează programul de tip SOP, începând cu anul 2016, constatăm că ANAF, nu a abrogat inițiativă legislativă dar a considerat-o funcțională și binevenită în mediul de afaceri majorând indirect impozitele și taxele la bugetul de stat, doar prin eliminarea limitărilor și constrângerilor legislative.</p> <p>Ce presupune de fapt Programa SOP?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Programul poate fi inițiat de orice persoană juridică (totuși din practică se aplică mai mult de contribuabilii mari). - Beneficiari ai programului sunt: angajații, administratorii, directorii persoanei juridice sau ai persoanelor juridice interdependente. - Condițiile de îndeplinire fiind: perioada programului care trebuie să cuprindă o perioadă de minim 1 an între momentul acordării dreptului și momentul exercitării acestora. - Beneficiarii programului pot primi la momentul exercitării opțiunii titluri de participare, în mod gratuit sau la preț preferențial. <p>Propunem noțiunea în textul original “stock option (incianive) plan” utilizat pe larg la nivel internațional, fiind păstrată esența și să nu distorsioneze înțelegerea mai ales pentru fondatorii străini.</p> <p>Perioada Programului- minim 1 an – angajatorii prin promisiunile legale oferite angajaților, dar care pot fi valorificate după o perioadă de minim 1 an de zile, urmăresc de a păstra forța de muncă (în special angajații cheie) pentru o perioadă mai îndelungată, de implicarea mai activă a angajatului și a majora contribuția la dezvoltarea entității.</p> <p>Este necesar să fie definită noțiunea de “titlu de participare”. Codul Fiscal actual nu definește decât acționar și asociat unde se utilizează termenii de “acțiune și asociat”.</p> <p>În plus, astfel tranzacții de motivare a personalului companiilor , administratorilor și/sau directorilor acesteia sau ai persoanelor juridice interdependente sa nu fie raportate la prețurile de transfer.</p>	<p>program. Pentru calificarea unui program ca fiind stock option plan, programul respectiv trebuie să cuprindă o perioadă minimă de 3 ani între momentul acordării dreptului și momentul exercitării acestuia (achiziționării/primirii titlurilor de participare)”. Se acceptă parțial, în următoarea redacție: 48) „<i>titlu de participare</i> – orice acțiune sau altă parte socială într-o entitate juridică.”</p>
3.	Articolul 5. Noțiuni generale	Completarea art.5 cu pct. 49), cu noțiunea de “marketing intern”;	EBA	<p>Entitățile organizează diverse activități ce contribuie la integrarea mai bună a angajaților, sporește gradul de încredere în cadrul colectivului (teambuilding, competiții etc).</p> <p>Aceste acțiuni contribuie la succesul entității și prin urmare sporește rentabilitatea acestora.</p> <p>Din practica companiilor care aplică în practică aceste activități, se observă un efect de loialitate din partea angajaților prin urmare este binevenit promovarea pe larg al acestor activități care ar fi posibilă prin ajustarea prevederilor</p>	<p>Nu se acceptă, prin prisma Legii nr.212/2023 spectrul facilităților fiscale și a cheltuielilor deducibile suportate de angajator în folosul salariaților a fost majorat. Prin urmare, extinderea suplimentară a acestora nu face parte din</p>

				<p>în Codul fiscal privind stabilirea unui prag de deducere pentru cheltuielile de marketing intern.</p> <p>În Codul fiscal al României este capitolul Capitolul II - Calculul rezultatului fiscal găsim art. 25 – Cheltuieli aici unde sunt prevăzute cheltuielile entității deductibile și nedeductibil din punct de vedere fiscal.</p> <p>Pentru aceste tipuri de cheltuieli sunt stabilite Norme metodologice aici în Secțiunea a 5-a – Cheltuieli art.13 alin.1 lit. c.</p> <p>c) cheltuielile pentru marketing, studiul pieței, promovarea pe piețele existente sau noi, participarea la târguri și expoziții, la misiuni de afaceri, editarea de materiale informative proprii; Prin urmare vedem mai oportun ca cheltuielile de marketing să fie incluse în Codul Fiscal prin art. 24.</p> <p>Marketing inten – activități petrecute în timpul orelor de lucru și/sau weekend cu scopul de a stabili coeziune și comunicare într-un cadru nonformal, urmând un program de formare internă a angajaților ce prevede promovarea produselor către clienți sau alte acțiuni care au legatură cu activitatea economică al entității, justificate cu documente corespunzătoare.</p> <p>Totodată vedeți art. 25 alin.3 lit.a pentru cheltuieli deductibile limitate, ca de ex: – cheltuieli de protocol si - ajutor material. Este binevenit de a prelua practica României în vederea determinării unui prag de deducere pentru aceste cheltuieli.</p>		obiectivele politicii fiscale pentru anul 2025.
4.	Articolele 5, 20, 39, 40, 42	Alinierea prevederilor fiscale actuale în cadrul aplicării IFRS 2 "Plățile asimilate în acțiuni", după cum urmează:	EBA	<p>Stock option (incentive) plan („SOP”) este un instrument foarte important pentru mediul de business în situația de criza forței de muncă, consecințele pandemiei și situația tensionată din statul vecin Ucraina care a generat un flux de emigrare intensă.</p> <p>Regimul fiscal clar definit, va crea o bună oportunitate pentru angajatori (investitori străini):</p> <ul style="list-style-type: none"> - pentru a atrage și menține angajații calificați fără pierderi fiscale nefondate; recunoașterea și evaluarea contribuției angajaților; - creșterea productivității entității și impozitarea veniturilor acestora; - dezvoltarea pieței de capital prin familiarizarea cu regulile de joc a persoanelor fizice și implicarea directă și indirectă a acestora. 		Notă: urmează a fi prezentate propuneri exacte în vederea analizării oportunității acestuia.
5.		Alinierea prevederilor fiscale actuale în cadrul aplicării IFRS 2 "Plățile asimilate în acțiuni", după cum urmează:	EBA	Este necesar să fie definită noțiunea de “titlu de participare”. Codul Fiscal actual nu definește decât acționar și asociat unde se utilizează termenii de “acțiune și asociat”.		
6.	Articolul 5. Noțiuni generale Campanie promoțională – modalitate de promovare a vânzărilor prin organizarea de concursuri, jocuri, loterii anunțate public și desfășurate pe o perioadă de timp limitată, cu acordarea de cadouri,	Articolul 5 pct. 38) din Codul fiscal, propunem să fie expus în următoarea redacție, după cum urmează: ”38) Campanie promoțională - modalitate de promovare a vânzărilor prin organizarea de concursuri cu scopul promovării vânzărilor, anunțate public, cu acordarea de cadouri, premii, cashback, bonusuri sau alte câștiguri ca urmare a practicilor comerciale implementate de contribuabil”	EBA	În contextul politicii existente și a planului de acțiuni ”Moldova fără numerar” al Guvernului Republicii Moldova privind diminuarea circuitului de cash în economia națională și a promovării decontărilor prin virament, mediul de afaceri de rând cu sistemul bancar sunt cei mai buni promotori ai decontărilor fără numerar. Rezonând cu planul de acțiuni al Guvernului, mediul de afaceri lansează numeroase campanii promoționale, menite să promoveze cardurile bancare și achitățile prin intermediul acestora. În acest context, noțiunea de ”Campanie Promoțională” stabilită la articolul 5 din codul Fiscal nu mai satisface acele programe elaborate de către mediul de afaceri în vederea promovării vânzărilor și		Nu se acceptă , propunerea creează riscuri de substituie a veniturilor cu recompense sub forma stimulărilor obținute din campanii promoționale în cazul excluderii caracterului limitat în timp a campaniei.

	premiu, câștiguri, precum și organizarea de către autorități și instituții publice a acestor activități în alt scop decât cel de promovare a vânzărilor.			achitărilor fără numerar. Suplimentar, noțiunea actuală cuprinde și componenta de jocuri de noroc și loterii, care în Codul Fiscal au un regim separat de impozitare și acestea nu întrunesc scopul promovării vânzărilor. În acest context, am analizat experiența României, pe care o considerăm una oportună și corectă și am constatat, că campaniile promoționale nu sunt limitate în timp și reprezintă acțiuni de promovare a produselor/serviciilor ca urmare a practicilor comerciale implementate de contribuabil. A se vedea: https://static.anaf.ro/static/10/Anaf/legislatie/Cod_fiscal_nor_me_11022020.htm		
7.	Articolul 5. Noțiuni generale	Propunem completarea art. 5 cu un punct nou: 47) “titluri de capital – acțiuni și alte valori mobiliare similare acțiunilor, care pot fi convertite în acțiuni sau care oferă dreptul de a cumpăra acțiuni ale aceluiași emitent”	EBA	Este necesar să fie definită noțiunea de “titlu de capital”. Codul Fiscal actual nu definește decât noțiune de acțiune și nu expres prevede alte instrumente financiare		
8.	Articolul 15. Cotele de impozit Suma totală a impozitului pe venit se determină: a) pentru persoane fizice, întreprinzători individuali și persoanele care desfășoară activitate profesională în sectorul justiției și în domeniul sănătății – în mărime de 12% din venitul anual impozabil; b) pentru persoanele juridice – în mărime de 12% din venitul impozabil; c) pentru gospodăriile țărănești (de fermier) – în mărime de 7% din venitul impozabil; d) pentru agenții economici al căror venit a fost estimat în conformitate cu art.225 și 225 ¹ – în mărime de 15% din depășirea venitului estimat față de venitul brut înregistrat în contabilitate de agentul economic.	Propunem introducerea unei cote noi în mărime de 2% pentru companii care se ocupă cu colectarea, păstrarea, prelucrarea, comercializarea, precum și exportul resturilor și deșeurilor de metale feroase și neferoase, de baterii de acumulate uzate, inclusiv în stare prelucrată din suma care se exportă sau se vinde la consumator final. Se propune completarea art. 15 cu lit. e) cu următorul text: „e) Pentru persoanele juridice - 2% din venitul de vânzare a metalelor feroase;”	EBA	Propunerea menționată va elimina economia tenebră în domeniul colectării deșeurilor de metale feroase și va accelera dezvoltarea companiilor din industria menționată. Faptul dat va stimula persoanele fizice să vândă bunurile din metale feroase uzate și neutilizate și care pot aduce prejudicii din punct de vedere ecologic a locurilor unde acestea se păstrează, precum și comercializarea dată nu va fi în detrimentul persoanei fizice din punct de vedere economic.		Nu se acceptă. în contextul în care începând cu 01 ianuarie 2024 companii care se ocupă cu colectarea, păstrarea, prelucrarea, comercializarea, precum și exportul resturilor și deșeurilor de metale feroase și neferoase, de baterii de acumulate uzate aplică regimul fiscal reglementat prin prisma cap.7 ³ din titlu II al Codului fiscal.
9.	Articolul 15². Desemnarea procentuală (3) Beneficiarii desemnării procentuale sînt:	Articolul 15². Desemnarea procentuală (3) Beneficiarii desemnării procentuale sînt: a) asociațiile obștești, fundațiile și instituțiile private înregistrate în Republica Moldova care desfășoară activități de utilitate publică în conformitate cu Legea nr.86/2020 cu privire la organizațiile necomerciale, la organizațiile	EBA			Nu se acceptă. Scopul acestui mecanism constă în oferirea unor surse financiare suplimentare organizațiilor necomerciale de utilitate publică, cultelor religioase

	<p>a) asociațiile obștești, fundațiile și instituțiile private înregistrate în Republica Moldova care desfășoară activități de utilitate publică în conformitate cu Legea nr.86/2020 cu privire la organizațiile necomerciale, cu condiția că acestea își desfășoară activitatea timp de cel puțin un an până la solicitarea înregistrării în lista menționată la alin.(4) și nu au datorii la bugetul public național pentru perioadele fiscale anterioare;</p>	<p>sindicale și instituțiile medicale cu condiția că acestea își desfășoară activitatea timp de cel puțin un an până la solicitarea înregistrării în lista menționată la alin.(4) și nu au datorii la bugetul public național pentru perioadele fiscale anterioare;</p>			și părților componente ale acestora.
10.	<p>Articolul 19. Facilități acordate de angajator</p>	<p>Se propune ca art 19 Facilitati acordate de angajator lit a³): si in art 24 Deducerea cheltuelilor aferente activitatii de intreprinzator p (19/3) lit a) sa fie exclus textul ”, cu ocazia zilelor de sărbătoare nelucrătoare conform Codului muncii”, prin urmare sa fie cu urmatorul conținut: -Sa fie in varianta: cadourile în natură, inclusiv vouchere, oferite salariaților de către angajator, precum și cele oferite pentru copiii minori ai acestora, a zilelor de naștere ale salariaților, al căror quantum cumulativ depășește valoarea de 10% din salariul mediu lunar pe economie, prognozat și aprobat de Guvern pentru anul pentru care a fost acordat fiecărui salariat;</p> <p>Similar, se propune acelasi text in art 24 Deducerea cheltuelilor aferente activitatii de intreprinzator p (19³) lit a):</p>		<p>Cadourile în natură sunt oferite nu numai cu ocazia zilelor de sărbătoare nelucrătoare conform Codului muncii, dar și alte ocazii care contribuie nemijlocit la creșterea gradului de implicare a angajaților, de ex.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Împlinirea unui stagiou onorabil în cadrul entității (5 ani, 10 ani,etc. • Promovarea entității de către angajați în rețelele sociale (ambasadori ai companiei), etc. 	<p>Nu se acceptă, extinderea spectrului de facilități suplimentare acordate salariaților. Prin urmare, se insistă asupra menținerii redacției actuale a normei în vederea supravegherii utilizării facilităților fiscale și asigurarea evitării utilizării abuzive a facilității, precum și în vederea evitării substituirii plăților salariale cu plăți stimulatorii.</p>
11.	<p>Articolul 19. Facilități acordate de angajator Facilitățile impozabile acordate de angajator includ: a) plățile acordate salariatului de către angajator pentru recuperarea cheltuielilor personale, precum și plățile în favoarea lucrătorului, efectuate altor persoane, cu excepția plăților în bugetul asigurărilor sociale de stat și a primelor de asigurare obligatorie de stat, a</p>	<p>Completarea cu următorul text: după ”la art.24 alin.(20)” se introduce „plăților în favoarea angajatorului ce țin de promovarea vânzărilor în cadrul acțiunilor de marketing intern”</p>	EBA	<p>Oricare cheltuieli ale angajatorului ce țin de promovarea vânzărilor în cadrul acțiunilor de marketing intern nu reprezintă plăți salariale, remunerații, sau alte recompense din care se calculează și se rețin impozit pe venit, contribuții obligatorii de asigurări sociale și prime individuale de asigurări medicale.</p>	

	plăților menționate la art.24 alin.(20), precum și a plăților aferente cheltuielilor suportate și determinate de angajator pentru transportul, hrana și studiile profesionale ale angajatului, conform modului stabilit de Guvern;				
12.	<p>Articolul 19. Facilități acordate de angajator</p> <p>Facilitățile impozabile acordate de angajator includ:</p> <p>a) plățile acordate salariatului de către angajator pentru recuperarea cheltuielilor personale, precum și plățile în favoarea salariatului, efectuate altor persoane, cu excepția plăților în bugetul asigurărilor sociale de stat și a primelor de asigurare obligatorie de stat, a plăților menționate la art.24 alin. (19³), (19⁴) și (20), precum și a plăților aferente cheltuielilor suportate și determinate de angajator pentru transportul, hrana și studiile profesionale ale angajatului, conform modului stabilit de Guvern;</p>	<p>Expunerea art. 19 lit. a) în redacție nouă:</p> <p>“a) plățile acordate salariatului de către angajator pentru recuperarea cheltuielilor personale, precum și plățile în favoarea lucrătorului, efectuate altor persoane, cu excepția plăților în bugetul asigurărilor sociale de stat și a primelor de asigurare obligatorie de stat, a plăților menționate la art. 24 alin. (19³), (19⁴) și (20), a plăților pentru cazarea, în afara localităților în care își au domiciliul, a salariaților angajați în muncă cu caracter mobil (plăți care pot viza închirierea de locuințe sau contractarea de servicii hoteliere), precum și a plăților aferente cheltuielilor suportate și determinate de angajator pentru transportul, hrana și studiile profesionale ale angajatului, conform modului stabilit de Guvern;”</p>	EBA	<p>Propunem excluderea din categoria facilităților impozabile acordate de angajator a plăților angajatorului suportate cu închirierea de imobile (apartament, casă) sau cu contractarea serviciilor hoteliere destinate să asigure cazarea temporară a acelor salariați, a căror muncă are un caracter mobil. În conformitate cu art. 51 alin. (1) lit. a) și art. 52 al Codului muncii, se admite angajarea salariaților în activități ce nu presupun un loc stabil de muncă. În particular, este vorba despre situații în care angajatorul are un birou administrativ central și o subdiviziune de producție, localizate separat, la distanțe considerabile una față de alta. Unii salariați, care își au reședința în localitatea unde se află biroul central, au atribuții de muncă ce presupun vizitarea cu regularitate a subdiviziunii de producție și petrecerea în subdiviziune a unor perioade relativ lungi, depășind durata unei zile de muncă, în scopuri de administrare și supraveghere a activităților și angajaților din subordine. Contractele individuale de muncă prevăd caracterul mobil al muncii acestor salariați (clauza de mobilitate) și obligația angajatorului de a asigura cazarea salariaților și de a suporta cheltuielile asociate. Angajatorul asigură cazarea prin închirierea de imobile locative sau prin angajarea serviciilor hoteliere cu proprietarii sau prestatorii respectivi, cărora le achită remunerația contractuală stabilită. Formalizarea acestor călătorii de serviciu ca deplasări nu este conformă cu prevederile Codului muncii (art. 174 alin. (2)) și ale Regulamentului cu privire la delegarea salariaților entităților din Republica Moldova (pct. 3), care prevăd că călătoriile de serviciu ale salariaților a căror activitate permanentă poartă un caracter mobil, nu sunt considerate deplasări. În plus, având în vedere că mobilitatea acestor salariați este cunoscută încă de la angajare și nu este de natură excepțională, ci ordinară, nivelul convenit al salariului deja ia în considerare compensarea muncii cu caracter mobil a salariatului și a cheltuielilor lui asociate acestor călătorii de serviciu. Prin urmare, la aplicarea mecanismului deplasării, diurna și alte compensări ale cheltuielilor de deplasare, calculate și achitate obligatoriu de angajator în conformitate cu art. 176 Codul muncii, reprezintă o dublare neîntemeiată a remunerației muncii salariatului.</p> <p>Totodată, dacă angajatorul efectuează plăți pentru cazarea salariatului (fie prin închiriere de locuință, fie prin contractarea serviciilor hoteliere) în legătură cu aceste călătorii de serviciu fără a le formaliza ca deplasări, plățile efectuate de angajator, sunt considerate conform art. 19 pct. a) al Codului fiscal în redacția sa actuală, plăți în favoarea lucrătorului efectuate altor persoane, fiind astfel calificate drept facilități impozabile acordate de angajator. Drept</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Prin HG nr.1058/2023 au fost ajustate plafoanele valorice ale diurnelor și a cheltuielilor de cazare prevăzute în HG nr.10/2012, prin majorarea acestora cu 30 euro și respectiv 50 euro. Suplimentar, au fost revizuite limitele diurnelor și cheltuielilor pentru cazare pe teritoriul RM. Prin urmare, caracterul impozabil a facilităților fiscale urmează a fi examinat exclusiv la depășirea noilor plafoane reglementate. Suplimentar, cu titlu informativ este de menționat că potrivit art.20 lit.d) din Codul fiscal, compensarea cheltuielilor salariaților legate de îndeplinirea obligațiilor de serviciu în cazul depășirii limitelor de cazare stabilite de Guvern constituie surse de venit neimpozabile.</p>

				<p>urmare, aceste plăți sunt incluse în venitul impozabil al salariatului, iar angajatorul are obligația de a calcula și achita impozitul la sursa de plată. Aceasta situație conduce la o majorare artificială a veniturilor impozabile ale salariatului, dar și la majorarea nejustificată a obligațiilor de plată ale angajatorului către bugetul public.</p> <p>Considerăm că această situație nu este normală și nu reflectă realitatea, deoarece aceste plăți rezultă nu din intenția de a oferi salariatului beneficii personale, ci din caracterul mobil al muncii salariatului, care este convenit anume pentru necesitățile angajatorului.</p>	
13.	<p>Articolul 19. Facilități acordate de angajator</p> <p>Facilitățile impozabile acordate de angajator includ:</p> <p>d) suma dobânzii, determinată reieșind din diferența pozitivă dintre rata medie ponderată a dobânzilor aplicate la creditele noi acordate persoanelor fizice pe un termen ce depășește 5 ani, stabilită de Banca Națională a Moldovei în luna noiembrie a anului precedent anului fiscal de gestiune, și rata dobânzii calculată pentru împrumuturile acordate de către angajator salariatului.</p> <p>Prevederile prezentei litere nu se aplică creditelor acordate de bănci și organizații de creditare nebankare angajaților acestora în condițiile generale în care acestea acordă credite persoanelor fizice terțe.</p> <p>În sensul prezentului articol, prin “condiții generale” se înțelege condițiile acceptate de către bănci și organizații de creditare nebankare prin oferirea creditelor persoanelor fizice terțe pentru aceleași produse financiare, oferite și angajaților. În situația în care rata terților este mai mică decât rata BNM stabilită, suma dobânzii se va determina ca diferența pozitivă dintre rata dobânzilor stabilită persoanelor fizice terțe și rata angajaților.”</p>	Se propune expunerea art. 19 lit. d) în următoarea redacție: “d) suma dobânzii, determinată reieșind din diferența pozitivă dintre rata medie ponderată a dobânzilor aplicate la creditele noi acordate persoanelor fizice pe un termen ce depășește 5 ani, stabilită de Banca Națională a Moldovei în luna noiembrie a anului precedent anului fiscal de gestiune, și rata dobânzii calculată pentru împrumuturile acordate de către angajator salariatului. Prevederile prezentei litere nu se aplică creditelor acordate de bănci și organizații de creditare nebankare angajaților acestora în condițiile generale în care acestea acordă credite persoanelor fizice terțe. În sensul prezentului articol, prin “condiții generale” se înțelege condițiile acceptate de către bănci și organizații de creditare nebankare prin oferirea creditelor persoanelor fizice terțe pentru aceleași produse financiare, oferite și angajaților. În situația în care rata terților este mai mică decât rata BNM stabilită, suma dobânzii se va determina ca diferența pozitivă dintre rata dobânzilor stabilită persoanelor fizice terțe și rata angajaților.”	EBA	<p>Luând în considerare, că rata de referință pentru determinarea facilității impozabile este doar una pentru toate tipurile de împrumuturi, înțelegem că și respectarea principiilor de "condiții generale" pentru bănci este acordarea angajaților săi a creditelor aplicând rata care se încadrează în intervalul de rate aplicate la credite acordate persoanelor terțe. Este necesar de venit cu o detaliere a noțiunii de “condiții generale” și de modificat sintagma „persoane terțe”, din considerentul că instituțiile bancare și nebankare au diferite tipuri de produse financiare care se oferă în diferite condiții luând în considerare capacitatea de plată a persoanelor, termenele și riscurile de rambursare. Adicional, instituțiile pentru anumite produse financiare poate acorda persoanelor fizice terțe, credite la o rată mai mică stabilită de BNM. Astfel, facilitatea urmează să fie determinată ca diferență între rata stabilită pentru terți și nu rata stabilită de BNM, în caz contrar, angajatul care reprezintă clientul cu grad înalt de credibilitate și cel mai bine controlat din punct de vedere a capacității de plată, este defavorizat în raport cu persoanele fizice terțe.</p> <p>Spre exemplu: angajatul primește credit cu rata de 8%, persoana terță cu 8,5%, însă facilitatea se calculează între 12,81 % (rata BNM) și rata 8%, deviere de 4,81% care urmează a fi calificată ca facilitate.</p>	<p>Nu se acceptă, în vederea asigurării aceluiași tratament fiscal în raport cu contribuabilii indiferent de statutul acestuia.</p> <p>Aplicarea regulilor în mod diferit în raport cu angajații instituțiilor bancare sau OCN va crea premise pentru nerespectarea principiului echității fiscale.</p>

14.	Articolul 20. Sursele de venit neimpozabile	Includere unui alineat nou cu următorul conținut: "avantajele sub forma dreptului la stock options plan, la momentul acordării și la momentul exercitării acestora."	EBA	Luând în considerare că participarea în Programul Stock Option Plan, nu generează automat beneficii care pot fi valorificate de către angajați, din considerentul că aceste programe presupun condiții multiple: de a rămâne angajat, de creșterea valorii acțiunilor pe piață etc, în caz contrar dacă nu se respectă, angajatul în final nu beneficiază de nimic. Astfel, pentru a evita interpretări precum că la acordare dreptului de a participa în program reprezintă avantaj salarial, necesită de a fi menționat că este impozabil doar ca activ de capital la vânzarea instrumentului financiar obținut.		Se acceptă parțial: Completarea la art.20 cu lit.z ²²⁾ cu următorul conținut: "drepturile acordate în cadrul "stock options plan", la momentul acordării și exercitării acestora, în conformitate cu condițiile stabilite de Guvern".
	Articolul 20, lit.c²	La art.20 lit.c ² trebuie de completat cu noua formulare de la art.24 alin.19 ³ lit. a) cu sintagma: "sau cu altă ocazie în modul prevăzut de contractul individual de muncă sau de regulamentul intern".		De completat pentru a aduce în concordanta cu art.24 CF		
15.	Articolul 20. Sursele de venit neimpozabile	Se propune expunerea art. 20 lit. (d ⁶) în următoarea redacție: "(d ⁶) plățile suportate de angajator conform art. 24 alin. (19), (19 ¹), (20) și (20 ¹) și (26) și plățile suportate de angajator în favoarea angajatului pentru primele de asigurare de viață;"	EBA	În contextul evoluțiilor demografice, stimularea economisirilor private pe termen lung devine una din principalele opțiuni pentru susținerea sistemului asigurărilor sociale. În condițiile în care deficitul forței de muncă este o problemă acută pentru oricare sector al economiei, angajatorii sunt determinați să creeze cele mai bune condiții de muncă pentru salariații lor. Astfel, pentru atragerea și menținerea personalului, angajatorii oferă o gamă variată de beneficii, printre care pot fi introduse și asigurările de viață. Asigurarea de viață este o alternativă ce poate oferi beneficii importante reflectate în creșterea gradului de protecție a populației și va contribui la garantarea unor resurse financiare necesare la un moment dat într-o familie pentru a menține standardul de viață al acesteia în cazul producerii unui eveniment neprevăzut (deces, accident, îmbolnăvire invalidantă), care, pentru majoritatea familiilor, are ca efect o scădere drastică a nivelului de trai și dependența de ajutoarele sociale oferite de stat. Mai mult ca atât, primele colectate de către asiguratorii care practică asigurări de viață, sunt investite pentru acoperirea rezervelor tehnice și matematice de asigurări, astfel susținând activitatea economică.		Nu se acceptă , prin prisma Legii nr. 212/2023 a fost ajustat spectrul cheltuielilor deductibile a persoanelor fizice, prin reglementarea în art.35 ² a dreptului de deducere a sumei achitate de către persoana fizică pentru procurarea primei de asigurare în baza contractului de asigurare de viață, în cuantumul unui salariu mediu lunar pe economie, prognozat și aprobat de Guvern pentru anul pentru care a fost acordat.
16.	Articolul 20. Sursele de venit neimpozabile r) În cazul ajutorului material acordat din mijloacele sindicatelor, limita neimpozabilă constituie un salariu mediu lunar pe economie, prognozat și aprobat anual de Guvern, per angajat anual, cu excepția ajutorului acordat în caz de deces și/sau boală a angajatului sau a rudelor și/sau afinilor de gradul I ai acestuia.	Expunerea art. 20 lit. r) în următoarea redacție: „r) În cazul ajutorului material acordat de către angajator, în conformitate cu actele normative la nivel de unitate sau prin decizie internă de acordare a unui astfel de ajutor, limita neimpozabilă cu prime de asigurare obligatorie de asistență medicală, impozit pe venit din salariu, precum și contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, constituie un salariu mediu lunar pe economie, prognozat și aprobat anual de Guvern, per angajat anual.”	EBA	Acordarea de ajutor material de către angajator nu poate să fie limitată doar din contul unor anumite fonduri/mijloace, or decizia respectivă ține de dreptul la autoadministrarea întreprinderii – libertate garantată de lege. Mai mult ca atât, la majoritatea întreprinderilor din sectorul real al economiei, efectiv, lipsesc structurile sindicale, ca atare. Totodată, dată fiind situația economică deosebit de grea a salariaților (inflație galopantă la cote nemaipomenit de înalte, creșterea deosebit de mare a prețurilor de consum), este justă din punct de vedere social scutirea ajutoarelor materiale acordate salariaților nu doar de impozitul pe venit, dar și de impozitarea cu prime medicale și contribuții sociale de stat, or, scopul ajutorului social constă anume în susținerea salariaților aflați într-o situație grea și dificilă.		Nu se acceptă. Începând cu 1 ianuarie 2024 Codul fiscal prevede un spectru de venituri neimpozabile obținute de salariați ca urmare instrumentelor de suport oferite de angajatori în scopul menținerii forței de muncă și stimularea financiară a acestora. Prin urmare având la bază parametrii bugetari actuali, MF este în imposibilitate să asigure extinderea spectrului de facilități fiscale. Suplimentar, menționăm

					că redacția propusă condiționează premise pentru substituirea plăților salariale cu ajutorul material.
17.	<p>Articolul 20. Sursele de venit neimpozabile (y) veniturile obținute de persoanele fizice, cu excepția întreprinzătorilor și gospodăriilor țărănești (de fermier), de la predarea ambalajului returnabil, a reziduurilor și deșeurilor de hârtie, carton, cauciuc, plastic și de sticlă (cioburi de sticlă), precum și a acumulatelelor electrice uzate;</p>	<p>Se propune completarea art. 20 lit. y) din Codul fiscal cu următorul text: "veniturile obținute de persoanele fizice, cu excepția întreprinzătorilor individuali și gospodăriilor țărănești (de fermier), de la predarea ambalajului returnabil, a reziduurilor și deșeurilor de hârtie, carton, cauciuc, plastic și de sticlă (cioburi de sticlă), metale feroase și neferoase, precum și a acumulatelelor electrice uzate predate separat sau ca părți componente dintr-un deșeu de echipament electric sau electronic (tit)."</p>	EBA	<p>Scopul de baza a acestei propuneri este oferirea unei echități fiscale în raport cu veniturile obținute de persoanele fizice de la predarea deșeurilor, indiferent de tipul acestora. Adicional, se dorește crearea și dezvoltarea unui mecanism viabil și eficient de management al deșeurilor menajere solide, ca parte integrantă a sistemului național de management ecologic.</p> <p>Sarcina implementării politicii de gestionare a deșeurilor solide menajere, ca parte indispensabilă a managementului ecologic de stat, urmărește scopul protecției mediului, a sănătății populației, a utilizării raționale a resurselor naturale prin reducerea volumului deșeurilor, inclusiv prin reciclarea acestora, în strictă conformitate cu prevederile art. 61 din Legea 209/29.07.2016.</p> <p>Adicional, în motivarea propunerilor expuse, facem referire la:</p> <p>Legislația privind deșeurile reflectă angajamentele asumate de către Guvernul Republicii Moldova în cadrul Acordului de Asociere încheiat cu Uniunea Europeană, transpunând Directiva 2008/98/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 noiembrie 2008 privind deșeurile și de abrogare a anumitor directive, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L312 din 22 noiembrie 2008.</p> <p>Cadrul normativ aplicabil gestionării deșeurilor este reglementat de Legea nr.209 din 29.07.2016 privind deșeurile. În context, merită menționat faptul conform art.2 pct.9) din Legea nr.209/2016, deșeu constituie orice substanță sau obiect pe care deținătorul îl aruncă sau are intenția ori obligația să îl arunce.</p> <p>Astfel, redacția art.20 lit.y) din Codul fiscal urmează a fi aplicată în strictă corespondență și corelativ politicilor de gestionare a deșeurilor. Or, legislația fiscală actuală (i) limitează dreptul de aplicare a scutirii de impozit pe venit doar pentru anumite tipuri de deșeu, precum și (ii) este una interpretativă în raport cu tipurile de deșeu avute în vedere prin redacția acestui articol - Obligația legală aferentă gestionării deșeurilor de echipamente electrice și electronice.</p> <p>Cadrul normativ aplicabil gestionării deșeurilor de echipamente electrice și electronice este reglementat de două acte normative principale, și anume:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Legea nr.209/2016 privind deșeurile (Legea nr. 209/2016), precum și • Hotărârea Guvernului nr.212/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind deșeurile de echipamente electrice și electronice - DEEE (Hotărârea Guvernului nr. 212/2018). <p>Legea nr. 209/2016 introduce în legislația națională principiul răspunderii extinse a producătorului ("REP") obligând persoanele juridice care primii plasează pe piață anumite tipuri de produse să asigure recuperarea și valorificarea sau reciclarea produselor returnate și a</p>	<p>Se acceptă în următoarea redacție:</p> <p>„y) veniturile obținute de persoanele fizice, cu excepția întreprinzătorilor individuali și gospodăriilor țărănești (de fermier), de la predarea ambalajului returnabil, a reziduurilor și deșeurilor de hârtie, carton, cauciuc, plastic, sticlă (cioburi de sticlă) și de metale feroase și neferoase, a reziduurilor industriale care conțin metale sau aliaje ale acestora, precum și a acumulatelelor electrice uzate predate separat sau ca părți componente dintr-un deșeu de echipament electric sau electronic”</p>

				<p>deșeurilor care rămân după utilizarea produselor respective, precum și gestionarea ulterioară a deșeurilor . În sensul legii, „deșeu” este considerat orice substanță sau obiect pe care deținătorul îl aruncă sau are intenția ori obligația să îl arunce. Aceste prevederi se aplică inclusiv persoanelor juridice care plasează pe piață deșeuri de echipamente electrice și electronice, inclusiv toate componentele, subansamblurile și produsele consumabile care fac parte integrantă din produs în momentul rebutării . Hotărârea Guvernului nr. 212/2018 reglementează gestionarea unor categorii de DEEE în scopul prevenirii și reducerii impactului asupra mediului și a sănătății umane. Această hotărâre conține prevederi specifice privind implementarea principiului REP în Republica Moldova, persoanele juridice fiind obligate să asigure colectarea separată a deșeurilor și transmiterea pentru valorificare a DEEE colectate. În acest sens sunt prevăzute ținte specifice atât pentru colectarea deșeurilor, cât și pentru valorificarea acestora. În contextul cerințelor impuse prin Legea nr. 209/2016 și Hotărârea Guvernului nr. 212/2018, companiile trebuie să:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Implementeze principiul REP în activitatea proprie; • Să asigure colectarea eficientă a DEEE prin intermediul punctele de colectare și să atingă țintele aferente; • Să asigure valorificarea deșeurilor conform țăintelor aferente. <p>Având în vedere cerințele menționate, companiile au obligația implementării programelor de colectare a deșeurilor cu scopul de a permite colectarea și reciclarea echipamentelor electrice și electronice și într-un mod în care să fie respectat principiul economiei circulare, prin încurajarea deținătorilor unor astfel de echipamente electrice și electronice de a le returna în punctele special amenajate de colectare a acestora. Caracteristicile tehnice și componentelor-cheie ale echipamentelor electrice și electronice în marea majoritate a cazurilor, echipamentele electrice și electronice conțin ca părți componente, plastic precum și acumulatori electrice uzate, toate acestea fiind integrate într-o carcasă din plastic. Scopul colectării propriu-zise are ca prioritate reciclarea acumulatorilor electrice care urmează a fi descompletate de către compania de reciclare a deșeurilor după anumite instrucțiuni. Propunerea de modificare a art.20 lit.y) în partea ce ține de DEEE, este una de concretizare a aplicabilității acestui articol veniturilor din predarea DEEE atât produsul retribuit ca deșeu, cât și componentele, subansamblurile și produsele consumabile care fac parte integrantă din produs în momentul rebutării acestuia.</p>		
18.	Articolul 20. Sursele de venit neimpozabile	z ²¹) titlurile de capital, la momentul acordării de către angajator salariilor și la momentul exercitării acestora;	EBA	<p>Ne axăm pe experiența României, care din start reglementează regimul fiscal aplicat Programului Stock Option Plan, fiind luat în considerare că nu generează automat beneficii care pot fi valorificate de către angajați, din considerentul că aceste programe presupun condiții multiple: de a rămâne angajat, de creșterea valorii acțiunilor pe piață etc, în caz contrar dacă nu se respectă, angajatul în final nu beneficiază de nimic.</p>		<p>Se acceptă parțial: Completarea la art. 20 cu lit.z²²) cu următorul conținut: “drepturile acordate în cadrul “stock options plan”, la momentul acordării și exercitării acestora, în conformitate cu condițiile stabilite de Guvern”.</p>

19.	<p>Articolul 20. Sursele de venit neimpozabile</p> <p>Articolul 24. Deducerea cheltuielilor aferente activității de întreprinzător</p> <p>Articolul 102. Deducerea sumei TVA pentru mărfurile, serviciile procurate</p>	<p>Propunem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • extinderea dreptului de deducere din punct de vedere al impozitului pe profit și TVA în raport cu acțiunile legate de gestionarea refugiaților - salariați ucraineni din compania afiliată din grup, precum și pentru membrii familiilor acestora, • includerea unor norme exprese potrivit cărora veniturile obținute de persoanele refugiate sunt unele scutite de impozitate în Republica Moldova. 	EBA	<p>Având în vedere situația extrem de complicată legată de războiul din Ucraina, mai multe companii (în special cele care sunt parte a unui grup multinațional) au adoptat politici proprii legate de gestionarea refugiaților - salariați ucraineni din compania afiliată din grup, precum și pentru membrii familiilor acestora.</p> <p>În acest context, ținem să precizăm faptul ca companiile din Republica Moldova și-au asumat următoarele procese legate de gestionarea fluxului refugiaților (atât a celor care vor rămâne mai mult timp pe teritoriul țării, cât și pentru cei care vor tranzita țara):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Închirierea spațiilor locative pentru refugiați, • Asigurarea acestora cu hrană și cu alte bunuri de strictă necesitate, precum și cu echipamente necesare în caz de urgență (ex. lanterne, stații de emisie-recepție, surse alternative • de încărcare a dispozitivelor), • Asigurarea cu echipamente și servicii telefonice/internet, • Alimentarea cu carburanți a autoturismelor refugiaților și oferirea rezervelor ulterioare de • carburanți, • Compensarea cheltuielilor cu asigurarea Carte Verde, • Compensarea cheltuielilor de zbor (conexiune asigurată din alte state), • Antrenarea acestora în cursuri de formare pentru oferirea primului ajutor medical, ș.a <p>Totodată, legislația fiscală nu conține care norme exprese potrivit cărora veniturile obținute de persoanele refugiate sa fie tratate drept unele scutite de impozite în Republica Moldova. Or, acest vid legislativ creează o presiune suplimentară pentru Companiile din Republica Moldova care și-au asumat gestionarea fluxului refugiaților, fiind astfel nevoite să aplice un impozit pe venit la sursa de plata în mărime de 12% din veniturile refugiaților nerezidenți (i.e. venituri care rezulta din procese acoperite de companiile locale astfel cum sunt menționate mai sus).</p>	<p>Nu se acceptă, dreptul de deductibilitate a cheltuielilor urmează a fi determinat prin prisma caracterului ordin și necesar a acestora în activitatea de întreprinzător, precum și în limita spectrului de cheltuieli deductibile reglementate în art.24 din Codul fiscal. Mai mult ca atât, acceptarea propunerii creează riscuri de imposibilitate a administrării și controlului destinației cheltuielilor. Totodată, măsura condiționează riscuri de nerespectarea principiului echității fiscale și neutralitatea impunerii reglementate prin prisma art.6 din Codul fiscal.</p>
20.	<p>Articolul 24. Deducerea cheltuielilor aferente activității de întreprinzător (15') Se permite deducerea cheltuielilor efectuate de contribuabili în decursul perioadei fiscale sub formă de alocații financiare destinate activității sindicatelor pentru utilizarea lor în scopurile stabilite în contractul colectiv de muncă. Plafonul de</p>	<p>Completarea normei după cum urmează:</p> <p>“Se permite deducerea cheltuielilor efectuate de contribuabili în decursul perioadei fiscale sub formă de alocații financiare destinate activității sindicatelor sau cheltuieli directe suportate pentru utilizarea lor în scopurile stabilite în contractul colectiv de muncă și/sau în alte acte normative interne. Plafonul de deductibilitate a acestor cheltuieli constituie 0,5 % din fondul de retribuire a muncii.”</p>	EBA	<p>Activitatea Sindicatelor- Multe Companii nu au format Sindicate, astfel nu putem limita beneficiile ce pot fi obținute de angajați fiind un impediment fiscal pentru întreprindere ca o cheltuială suplimentară nedeductibilă.</p> <p>Contractul colectiv de muncă - multe Companii nu au elaborat un contract colectiv de muncă, totuși în afară de contractul individual de muncă, pentru unele plăți, remunerații compensatorii se aprobă regulamente interne (regulamentul de salarizare și stimulare a muncii a angajaților, premiere). Regimul de impozitare urmează a fi aplicat uniform indiferent de documentul prin care se aprobă acestea, astfel fiind păstrată natura economică și scopul utilizării acestor mijloace bănești.</p> <p>Limita admisă (%) – întreprinderile pentru a atrage forța de muncă calificată și a o menține suportă cheltuieli sub formă</p>	<p>Se acceptă parțial: cu completarea textului „și/sau în alte regulamente interne”.</p>

	deductibilitate a acestor cheltuieli constituie 0,15% din fondul de retribuire a muncii.			de excursii, sanatorii, dulciuri în zile speciale. Prin urmare limita stabilită actuală de 0,15% este nesemnificativă ca să fie considerată o pârghie fiscală de susținere a Sindicatelor și a businessului. Multe întreprinderi nu au formate sindicate, cu toate acestea funcțiile sindicatelor rămâne pe seama angajatorului, care porcede la organizarea de comunități interne prin a promova și apăra interesele angajaților. Astfel, nu putem limita beneficiile indirect ce pot fi obținute de angajați, fiind un impediment fiscal pentru întreprindere ca cheltuială suplimentară nedeductibilă. interpretabil. Mai mult, nu toate sindicatele au încheiate contracte colective de muncă, și activitatea se bazează pe statut, regulamente interne ce sunt aduse la cunoștință membrilor săi Regimul de impozitare urmează a fi aplicat uniform indiferent de documentul prin care se aprobă acestea, astfel fiind păstrată natura economică și scopul utilizării acestor mijloace bănești. Limita admisă (%) – întreprinderile pentru a atrage forța de muncă calificată și a o menține suportă cheltuieli sub formă de excursii, sanatorii, etc. Prin urmare limita stabilită actuală de 0,15% este nesemnificativă ca să fie considerată o pârghie fiscală de susținere a Sindicatelor și a businessului. Ex: fondul de retribuire 10 mln lei și limita deductibila deductibilă – 15 mii lei.		
21.	Codul fiscal, articolul 24, alin.(19 ³)	Propunem excluderea restricției privind plafonul de deductibilitate: Plafonul de deductibilitate a plăților efectuate în favoarea salariaților, prevăzute la prezentul alineat, constituie 15% din valoarea calculată ca diferență dintre fondul de retribuire a muncii total pe întreprindere, determinat pentru anul curent, și fondul de retribuire a muncii persoanelor specificate la grupele minore 112 și 121 din Clasificatorul ocupațiilor din Republica Moldova. Toate cheltuielile trebuie să fie confirmate prin documentele primare emise pe numele angajatorului.	EBA	"Toate beneficiile indicate la alin.19 ³ deja au restricții privind plafonarea. Adaugarea încă a unei restricții îngreunează foarte mult munca contabilului. Acest calcul și analiza va putea fi efectuat doar manual. Mai mult ca atât, art.24 deja are o prevedere privind deductibilitatea tuturor cheltuielilor suportate și determinate de angajator pentru orice plăți efectuate în folosul angajatului, în raport cu care au fost calculate impozitele salariale (art.24 alin.19 ²)"	Nu se accepta , măsura nu poate fi încadrată în parametri bugetari planificați. Mai mult ca atât excluderea plafonului și extinderea bazei de calcul pentru acordarea facilităților va crea riscuri de administrare și estimare a costurilor bugetare a propunerii.	
22.	Codul fiscal, articolul 24, alin.(19 ³) lit.c)	Propunem completarea art.24, alin.19 ³ , lit.c) după cum urmează: "abonamente pentru utilizarea facilităților sportive în vederea practicării sportului și educației fizice cu scop de întreținere, profilactic sau terapeutic, oferite de furnizori ale căror activități sunt încadrate la codurile 93.11, 93.12 sau 93.13 ale Clasificatorului activităților din economia Moldovei precum și a intermediarilor, în mărime de până la 50% din salariul mediu lunar pe economie, prognozat și aprobat de Guvern pentru anul pentru care a fost acordat fiecărui salariat;"	EBA	Reiteram propunerea deoarece argumentul adus de Ministerul Finantelor nu corespunde cu solicitarea mediului de afaceri. Nu se dorește majorarea plafonului cum se menționează în argumentare, ci completarea aliniatului cu o sintagma, și anume "intermediari" pentru a cuprinde situația actuală pe piața. Pe piața Republicii Moldova, abonamentele sportive sunt oferite și de intermediari. Adică intermediarul încheie contracte cu salile de sport din toată țara, iar angajatorul are posibilitatea sa-l contracteze doar pe acest intermediar. Angajatul poate merge la sala care este mai aproape, comodă. Acest mecanism reduce mult costurile angajatorilor cu logistica, în special cele ale companiilor care au subdiviziuni în toată republica și dorește să ofere acest beneficiu cât mai atractiv pentru angajați.	Nu se acceptă În contextul în care mecanismul produce efecte juridice începând cu 1 ianuarie 2024, considerăm că ajustarea valorii plafonului este prematură.	
23.	Codul fiscal, articolul 24, alin.(20)	Propunem completarea aliniatului după cum urmează:	EBA	Odată ce facilitățile impozabile acordate de angajator include orice plată acordată salariatului de către angajator pentru	Nu se acceptă , obiectivele	

		alin.(20) Se permite deducerea cheltuielilor anuale suportate de angajator pentru primele de asigurare facultativă de asistență medicală ale salariatului și membrii familiei acestuia în cuantumul unui salariu mediu lunar pe economie, prognozat și aprobat de Guvern pentru anul pentru care a fost acordat fiecărui salariat.		recuperarea cheltuielilor personale, precum și plățile în favoarea salariatului, efectuate altor persoane, atunci si politele de asigurare medicala facultative ale membrilor familiei sunt considerate plati achitate in folosul salariatul. Completarea propusa va permite ca suma totala a politei medicale facultative a angajatului insumate cu ale membrilor familiei sa fie comparate cu salariul mediu prognozat pe economie.		politicii fiscale și vamale pe termen mediu, sunt bazate pe un sistem de impozitare echitabil și pe principii generale de impozitare, fără extinderea facilităților fiscale.
24.	Articolul 24. Deducerea cheltuielilor aferente activității de întreprinzător (20) Se permite deducerea cheltuielilor anuale suportate de angajator pentru primele de asigurare facultativă de asistență medicală ale salariatului în cuantumul unui salariu mediu lunar pe economie, prognozat și aprobat de Guvern pentru anul pentru care a fost acordat fiecărui salariat.	Propunem permiterea spre deducere a cheltuielilor anuale suportate de angajator pentru primele de asigurare facultativă de asistență medicală ale angajatului, precum și plățile în favoarea salariaților pentru servicii medicale în mărime de până la 100% din prima de asigurare obligatorie de asistență medicală calculată în sumă fixă în valoare absolută stabilită pentru categoriile de plătitori prevăzute pe anul respectiv.	EBA	La momentul actual deducerea unor astfel cheltuieli este permisă doar în limita de 50% din prima de asigurare obligatorie de asistență medicală calculată în sumă fixă în valoare absolută (și anume, 2 028 MDL anual per salariat), iar suma cheltuielilor ce depășește aceasta limită nu se permit spre deducere și se impozitează cu impozitele salariale atât la nivelul salariaților, cât și la nivelul angajatorilor. Majorarea limitei de deducere/neimpozitare a cheltuielilor anuale suportate de angajatori pentru asigurarea facultativă a salariaților ar motiva angajatorii să apeleze la serviciile de asigurare medicală facultative ceea ce ar reduce esențial presiunea financiară asupra sistemului medical actual. Statutul de persoană asigurată-obligatoriu conferă dreptul la servicii medicale prevăzut de CNAM în instituțiile medicale publice. Totodată persoanele asigurate obligatoriu nu pot beneficia pe deplin de serviciile medicale: număr limitat de analize, lipsa specialiștilor în instituțiile publice. Prin urmare unele entități vin cu un program de loialitate către angajații săi oferindu-le o asigurare facultativă individuală. Propunem permiterea spre deducere a cheltuielilor anuale suportate de angajator pentru primele de asigurare facultativă de asistență medicală ale angajatului, precum și plățile în favoarea salariaților pentru servicii medicale în mărime de până la 100% din prima de asigurare obligatorie de asistență medicală calculată în sumă fixă în valoare absolută stabilită pentru categoriile de plătitori prevăzute pe anul respective.		Nu se acceptă , prin prisma Legii nr.212/2023 redacția art.24 alin.(20) a fost ajustată, fiind permise deducerea cheltuielilor anuale suportate de angajator pentru primele de asigurare facultativă de asistență medicală ale salariatului în cuantumul unui salariu mediu lunar pe economie, prognozat și aprobat de Guvern pentru anul pentru care a fost acordat fiecărui salariat.
25	Articolul 24. Deducerea cheltuielilor aferente activității de întreprinzător	In vedere alinierii prevederilor de deductibilitate pentru persoane fizice si persoane fizice/angajati, propunem permiterea spre deducere a cheltuielilor anuale suportate de angajator pentru primele de asigurare de viata a angajatului. Se propune completarea articolului 24 din Codul fiscal cu alineatul (20 ¹) în următoarea redacție: ”(20 ¹) Se permite deducerea anuală a primelor de asigurare de viata plătite de angajator pentru angajat în baza contractului de asigurare de viață.”	EBA	Asigurările de viață pot contribui la diminuarea dezechilibrelor sociale prin complementarea programelor publice de asistență socială. În același timp o politică continuă de susținere din partea statului, cu o estimare de impact minim asupra bugetului public poate aduce beneficii importante reflectate în creșterea gradului de protecție a populației. Este relevant faptul că deficitul de protecție al populației s-a amplificat în ultimii ani, ceea ce ar justifica o intervenție din partea autorităților publice pentru încurajarea comportamentului de protecție privat. Avantajele susținerii de către stat a dezvoltării asigurărilor de viață rezidă în: - scăderea nivelului de dependență al populației de sistemul public de asistență socială; - creșterea nivelului de protecție al populației. Dezvoltarea asigurărilor de viață ar contribui la diminuarea dezechilibrelor sociale și creșterea bunăstării populației, stimulând familiile să achiziționeze protecția suplimentară de care au nevoie. Asigurările de viață dezvoltă, pe lângă asigurarea protecției financiare a familiilor împotriva riscurilor, un comportament responsabil pentru sustenabilitatea veniturilor familiale.		Nu se acceptă extinderea spectrului de cheltuieli deductibile. Caracterul deductibil a cheltuielilor urmează a fi examinat prin prisma art.24 alin.(19 ²) din Codul fiscal.

			<p>Pe de altă parte pentru reducerea deficitului de protecție al populației mai este necesar și:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Încurajarea schimbării de mentalitate în rândul populației în ceea ce privește protecția împotriva riscurilor, prin conștientizarea responsabilității individuale; • Eforturi comune și susținute la nivel de industrie și autorități pentru educarea populației și promovarea beneficiilor asigurărilor de viață; • Introducerea de facilități fiscale care să încurajeze popularizarea polițelor de asigurări de viață și beneficiilor acestora. <p>În același timp companiile de asigurări oferă surse de finanțare pentru guvern și sectorul privat pe termen lung. În țările OECD, companiile de asigurări sunt cei mai mari investitori instituționali (sursa: Insurance Europe). Însă, în comparație cu țările din regiune, Republica Moldova are cea mai scăzută rată de penetrare a asigurărilor de viață în PIB. Comparația defavorabilă cu statele din regiune arată că Moldova pierde an de an potențialul social și economic ale pieței asigurărilor de viață, economia pierzând resurse importante pentru investiții. În aceste condiții, toți actorii implicați resimt nevoia unui stimulent care să așeze piața asigurărilor de viață pe un curs ascendent de durată.</p> <p>Asigurarea de viață este unul dintre instrumentele utilizate de un număr mare de state în aplicarea politicii lor sociale. Majoritatea membrilor OECD, precum și o bună parte dintre statele membre ale Uniunii Europene stimulează prin mijloace fiscale dezvoltarea pieței asigurărilor de viață. Acest lucru se concretizează prin reduceri de impozite sau deductibilitatea primelor de asigurare. Gradul de densitate a asigurărilor – volumul de prime de asigurare repartizate pe cap de locuitor - a crescut substanțial în aceste state datorită deductibilității fiscale a primelor de asigurare.</p> <p>Exemple de facilități fiscale în domeniul asigurărilor de viață și efectul pozitiv avut asupra dezvoltării pieței:</p> <p>BULGARIA: deductibilitate pentru primele de asigurare, în limita a 10% din venitul personal anual.</p> <p>CEHIA: începând din 2001, a acordat deductibilitate pentru primele de asigurări de viață încheiate pentru minimum 5 ani, înaintea împlinirii vârstei de 60 de ani, în limita a aproximativ 400 EUR/anual. Dacă se renunță la poliță înainte de maturitate, toate beneficiile fiscale trebuie returnate.</p> <p>ESTONIA: deductibilitate totală pentru primele plătite pentru asigurări de viață încheiate pentru minimum 10 ani.</p> <p>LITUANIA: deductibilitate pentru primele plătite pentru asigurări de viață încheiate pentru minimum 10 ani. Suma dedusă poate fi în limita a 4 salarii minime pe economie.</p> <p>LETONIA: deductibilitate pentru primele plătite pentru asigurări de viață încheiate pentru minim 5 ani.</p>	
--	--	--	--	--

26	<p>Articolul 24. Deducerea cheltuielilor aferente activității de întreprinzător</p>	<p>Propunem să fie inclus un alineat nou privind deductibilitatea cheltuielilor privind organizarea evenimentelor motivaționale pentru angajați în cadrul entităților. Astfel, să fie permisă deducerea cheltuielilor necesare pentru organizarea evenimentelor ce au ca obiectiv motivarea și creșterea performanței angajaților contribuabililor pe parcursul perioadei fiscale, în mărime de 0,5% din venitul impozabil.</p>	EBA	<p>Datele statistice confirmă că Republica Moldova se ciocnește zi cu zi de problema migrării populației active (24-54 ani). Pentru ca compania să fie profitabilă și a avea viitor de lungă durată se face instruirea continuă a angajaților și gândesc diferite metode de motivare și reținere a specialiștilor dedicați. Prin urmare entitatea are nevoie de programe de susținere a spiritului de echipă în colectiv, de a crea o ambianță prietenoasă de colaborare interumană pentru a fi clare care sunt obiectivele entității și cum este posibil să fie ele atinse în comun acord în termeni restrânși.</p> <p>Entitățile organizează diverse activități ce contribuie la integrarea mai bună a angajaților, sporește gradul de încredere în cadrul colectivului (teambuilding, competiții etc). Aceste acțiuni contribuie la succesul entității și prin urmare sporește rentabilitatea acestora.</p> <p>Din practica companiilor care aplică în practică aceste activități, se observă un efect de loialitate din partea angajaților prin urmare este binevenit promovarea pe larg al acestor activități care ar fi posibilă prin ajustarea prevederilor în Codul fiscal privind stabilirea unui prag de deducere pentru cheltuielile de marketing intern.</p> <p>Propunem să fie introdus în Codul Fiscal în art.5 noțiunea de marketing intern și art.24 să prevadă un prag de deducere pentru desfășurarea activităților de marketing intern.</p>	<p>Nu se acceptă extinderea spectrului de cheltuieli deductibile, în contextul în care prin prisma Legii nr.212/2023, Codul fiscal a fost completat cu art.24 alin.(19³) lit. b), prevederi care reglementează dreptul de deducere a cheltuielilor suportate pentru activitățile aferente consolidării culturii corporative și a spiritului de echipă.</p>
----	--	---	-----	--	--

27	<p>Aticolul 24 alin. (26)</p>	<p>Propunem excluderea restrictiei privind plafonul de deductibilitate: (26) Se permite deducerea cheltuielilor suportate și determinate de angajator pentru plățile efectuate, în folosul salariatului, în scopul compensării costurilor pentru serviciile alternative de îngrijire a copiilor cu vârsta de până la 3 ani în mărime ce nu depășește valoarea de 2500 de lei lunar pentru fiecare copil al salariatului. Limita maximă de deducere constituie 5% din fondul de retribuire a muncii determinat pentru anul curent.</p>	EBA	<p>Fondul de retribuire a muncii pentru anul curent se va determina in luna ianuarie a anului urmat, respectiv ar putea exista asa o situatie ca suma compensarilor ar putea depasi cele 5%, totodata careva sume au fost impozitate la angajat din considerentul ca au depasit 2500 lei lunar pentru un copil, dar ce tine de deducere avem 2 articole care se contrapun in cazul dat: art.24 alin.19² - care prevede deducerea in cazul impozitarii cu toate impozitele salariale (ceea ce am si facut, am impozitat dapasirea de 2500) si art.26 care prevede nedeductibilitatea cheltuielilor in cazul dapasirii a 5% din fondul de retribuire a muncii. Care articol se va aplica in cazul dat? si aici se mai include si o evidenta complicata, manuala etc.</p>	Se acceptă.
----	-------------------------------	--	-----	--	-------------

28	Articolul 24. Deducerea cheltuielilor aferente activității de întreprinzător	Se propune completarea art. 24 cu următoarea prevedere: 27) „Se permite deducerea cheltuielilor de protocol în limita de 2% din venitul brut. În cadrul cheltuielilor de protocol se includ și cheltuielile înregistrate cu taxa pe valoarea adăugată aferent cadourilor/suvenirelor oferite de contribuabil.”	EBA	Actualmente, cheltuielile de protocol nu se recunosc în scopuri fiscale, dar direct contribuie la creșterea beneficiilor companiilor și în final la dezvoltarea întregii economii naționale. Prin urmare, aceasta va contribui esențial la susținerea mediului de afaceri în RM.	Nu se acceptă. Articolul 24 din Codul fiscal prevede deducerea cheltuielilor suportate de angajator în scopul desfășurării activității de întreprinzător.
29	Articolul 26¹. Deducerea amortizării mijloacelor fixe	Se propune completarea art. 26 ¹ cu următoarea prevedere: 19) pentru proprietățile imobiliare clasificate ca investiții imobiliare , valoarea fiscală este reprezentată de costul de achiziție, de producție sau de valoarea de piață a investițiilor imobiliare dobândite cu titlu gratuit ori constituite ca aport la data intrării în patrimoniul contribuabilului, utilizată pentru calculul amortizării fiscale, după caz. În valoarea fiscală se includ și evaluările efectuate potrivit reglementărilor contabile. În cazul în care se efectuează evaluări ale investițiilor imobiliare care determină o descreștere a valorii acestora sub valoarea rămasă neamortizată stabilită în baza costului de achiziție/producție sau valorii de piață a investițiilor imobiliare dobândite cu titlu gratuit ori constituite ca aport, valoarea fiscală rămasă neamortizată a investițiilor imobiliare se recalculează până la nivelul celei stabilite pe baza costului de achiziție/producție sau valorii de piață, după caz, a investițiilor imobiliare;	EBA		Nu se acceptă , prevederile Codului fiscal reglementează obligația de calculare a amortizării în raport cu propritatea catalogată drept „mijloc fix”, utilizat în activitatea de întreprinzător. Prin urmare, obiectele de investiții care nu corespund noțiunii respective nu se supun amortizării. Mai mult ca atât, art.261 alin.(15) din Codul fiscal, stabilește că în scopuri fiscale, nu se recunosc diferențele din reevaluarea și deprecierea mijloacelor fixe, respectiv acestia nu pot fi luate în calcul la ajustarea valorii proprietății.
30	Articolul 31. Limitarea altor deduceri (2) Nu se permite deducerea provizioanelor, cu excepția reducerilor pentru pierderi la active și la angajamente condiționale, pentru bănci, efectuate conform alin.(3), și pentru pierderi la împrumuturi și dobânzile aferente (provizioane), pentru organizațiile de creditare nebanară, efectuate conform alin.(4). (3) Băncilor li se permite deducerea reducerilor pentru pierderi la active și la angajamente condiționale, calculate conform IFRS. (4) Organizațiilor de creditare nebanară li se permite deducerea provizioanelor destinate acoperirii eventualelor pierderi ce țin de nerestituirea creditelor nebanare și neachitarea dobânzilor aferente și acoperirii creanțelor ce țin de nerecuperarea ratelor și a dobânzilor de leasing financiar în limita provizioanelor calculate conform regulamentelor Banca Națională al Moldovei, pentru entitățile cu sistem de reglementare	Expunerea art. 31 alin. (2)-(4), în următoarea redacție: (2) Nu se permite deducerea provizioanelor, cu excepția reducerilor pentru pierderi la active și la angajamente condiționale, pentru bănci și Organizațiilor de creditare nebanară , efectuate conform alin.(3), și pentru pierderi la împrumuturi și dobânzile aferente (provizioane), pentru organizațiile de creditare nebanară, efectuate conform alin.(4). (3) Băncilor și Organizațiilor de creditare nebanară li se permite deducerea reducerilor pentru pierderi la active și la angajamente condiționale, calculate conform IFRS. (4) Organizațiilor de creditare nebanară li se permite deducerea provizioanelor destinate acoperirii eventualelor pierderi ce țin de nerestituirea creditelor nebanare și neachitarea dobânzilor aferente și acoperirii creanțelor ce țin de nerecuperarea ratelor și a dobânzilor de leasing financiar în limita provizioanelor calculate conform regulamentelor Banca Națională al Moldovei, pentru entitățile cu sistem de reglementare	EBA	Uniformizarea regimului fiscal aplicat atât instituțiilor financiare cât și organizațiile de creditare nebanară care aplică prevederile IFRS. Pentru organizațiile de microfinanțare nebanară care aplică SNC, să fie permisă deductibilitatea conform regulilor BNM (a fost modificată legislația, formarea provizioanelor sunt reglementate de Hotararile BNM și nu CNPF) astfel necesită o corelare a legislației. Conform SNC “CAPITAL PROPRIU ȘI DATORII” subcapitolul “provizioane” nu este listat tipul de provizion pentru acoperirea pierderilor de credite neperformante, OCN-urile care au ales regimul de evidență contabilă conform SNC va fi în situația în care cheltuielile legate de provizionare nu vor putea fi deduse în scopuri fiscale. Excluderea regulamentului Băncii Naționale a Moldovei din prevederile articolului face imposibilă aplicarea acestuia.	Se acceptă parțial , respectiv Articolul 31 alineatul (2) textul „pentru bănci,” se substituie cu textul „pentru bănci și organizațiile de creditare nebanară.”; la alineatul (3) cuvântul „băncilor” se completează cu cuvintele „și organizațiilor de creditare nebanară”; la alineatul (4) cuvintele „conform regulamentelor Băncii Naționale a Moldovei” se substituie cu cuvintele „conform Standardului Național de Contabilitate”

	(4) Organizațiilor de creditare nebanară li se permite deducerea provizioanelor destinate acoperirii eventualelor pierderi ce țin de nerestituirea creditelor nebanare și neachitarea dobânzilor aferente și acoperirii creanțelor ce țin de nerecuperarea ratelor și a dobânzilor de leasing financiar în limita provizioanelor calculate conform regulamentelor Comisiei Naționale a Pieței Financiare.	contabilă conform Standardelor Naționale de Contabilitate.”			
31	Articolul 31. Limitarea altor deduceri (3) Băncilor li se permite deducerea reducerilor pentru pierderi la active și la angajamente condiționale, calculate conform IFRS.	Se propune expunerea alineatului (3) al articolului 31 într-o nouă redacție, astfel stabilind condiții echivalente atât pentru bănci, cât pentru asigurători în contextul deductibilității provizioanelor reducerilor pentru pierderi la active și angajamente condiționale. Astfel, articolul 31 alineatul (3) va avea următorul cuprins: ”(3) Băncilor și asiguratorilor (reasiguratorilor) li se permite deducerea provizioanelor, reducerilor pentru pierderi la active și la angajamente conditionale, calculate conform IFRS.”	EBA	În anul 2026 companiile de asigurari vor aplica pentru prima data prevederile standardului IFRS 9, care va inlocui IAS 39, similar cu trecerea bancilor de la IAS 39 la IFRS 9 in anul 2028. Pentru aplicarea uniformă și crearea condițiilor echivalente a regulilor privind deducerea reducerilor pentru pierderi la active și la angajamente condiționale, calculate conform IFRS în sectorul financiar, se propune ajustarea art. 31, alin. (3). In același timp consideram imperios necesar sa atenționam asupra faptului că deducerea provizioanelor pentru reducerea pierderilor la active și angajamente condiționale nu este reglementată de prevederile art. 50 alin. (3) din Codul fiscal așa cum greșit s-a concluzionat in anii precedenți. Art. 50 alin. (3) din Codul fiscal reglementează deducerea indemnizațiilor de asigurare și despăgubirilor de asigurare, precum și a altor plăți efectuate de către asigurător/reasigurator în favoarea asiguratului/persoanei terțe sau beneficiarului asigurării și/sau reasiguratului, în conformitate cu contractul de asigurare și/sau de reasigurare încheiat și deducerea cheltuielilor asiguratorului legate de formarea rezervelor tehnice și rezervelor matematice, în modul stabilit de Guvern.	Nu se acceptă , măsura urmează a fi consultată cu BNM.
32	Articolul 32. Reportarea pierderilor în viitor (1) Dacă, pe parcursul perioadei fiscale, cheltuielile aferente activității de întreprinzător depășesc venitul brut al contribuabilului în perioada fiscală curentă, suma pierderilor rezultate din această activitate va fi reportată eșalonat pe	Propunem eliminarea limitei de 6 ani pentru reportarea pierderilor fiscale înregistrate. Propunem urmatorul continut: (1) Daca, pe parcursul perioadei fiscale, cheltuielile aferente activitatii de intreprinzator depasesc venitul brut al contribuabilului in perioada fiscala curenta, suma pierderilor rezultate din aceasta activitate va fi reportata esalonat pe urmatoarele einei perioade fiscale pe o perioada nedeterminata.	EBA	Aceasta măsura va permite valorificarea eficientă a pierderilor suportate si va susține in special companiile noi create care au suportat pierderi pina si in perioada pandemiei. Astfel, nu va exista riscul de neutilizare deplina in cazul suportarii pierderilor in perioade ce depasesc 5 perioade consecutive. In practica internationala sunt multe exemple de state care nu au limitari de reportare a pierderilor fiscale: Germania, Marea Britanie, Franta, Italia, etc. Aditonal va fi o masura pentru crearea unui cadru investitional mai favorabil. 1. Eliminarea limitei de 5 ani pentru reportarea pierderilor fiscale înregistrate:	Nu se acceptă Limitarea perioadei de raportare a pierderilor are drept scop asigurarea procesului de administrare de către autoritatea fiscală a activității de întreprinzător desfășurată de către contribuabilul.

	<p>următoarele cinci perioade fiscale.</p> <p>(2) Suma raportată pe una din perioadele fiscale următoare celei în care s-au înregistrat pierderile este egală cu suma totală a pierderilor, redusă cu suma totală permisă spre deducere în fiecare din următoarele patru perioade fiscale.</p> <p>(3) Dacă contribuabilul a suportat pierderi pe parcursul a mai mult de o perioadă fiscală, prevederile prezentului articol se aplică față de aceste pierderi în ordinea în care au apărut.</p>			<ul style="list-style-type: none"> - măsura va permite valorificarea eficientă a pierderilor suportate și va susține companiile noi create sau intrate pe piața din RM în perioada pandemiei, crizei provocate de războiul din Ucraina, care au încetinit substanțial viteza de recuperare a investițiilor în RM - în practica internațională sunt multe exemple de state care nu au limitări de raportare a pierderilor fiscale: Germania, Marea Britanie, Franța, Italia, etc. - aditiv va fi o măsură pozitivă pentru crearea unui cadru investițional mai favorabil și atragerea investițiilor străine <p>Argumente adiționale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Criza pandemică, războiul din Ucraina, creșterea inflației la nivelul record de 34,62% au încetinit substanțial viteza de recuperare a investițiilor în RM, contrar așteptărilor la intrarea pe piața a KMD în 2016. Cu toate acestea KMD continuă să investească în RM, să creeze noi locuri de muncă și să desfășoare proiecte de responsabilitate socială. - În România esalonarea pierderii se efectuează pentru ultimii 7 ani, având una din cele mai rapide creșteri economice din Europa din ultimii ani. - Posibilitatea de a repune în lucru pierderea suportată pentru a obține profit va fi o măsură de susținere a mediului de afaceri afectat. - Valorificarea nelimitată a pierderilor fiscale este un drept al agentului economic. Aceste pierderi sunt suportate în scop antreprenorial, corectitudinea lor este verificată de către autorități în cadrul controalelor fiscale. Limitarea utilizării pierderilor pune presiune suplimentară pe companii care oricum au ca scop principal valorificarea profitabilă a investițiilor create. 	
33	<p>Articolul 33. Scutiri personale</p> <p>alin.(1) "Fiecare contribuabil (persoană fizică rezidentă) care are un venit anual impozabil mai mic de 360000 de lei, cu excepția veniturilor prevăzute la art.901, are dreptul la o scutire personală în sumă de 27000 lei pe an."</p>	<p>modificarea și completarea art.33 alin (1) din Codul Fiscal</p> <p>"Fiecare contribuabil (persoană fizică rezidentă) are dreptul la o scutire personală în sumă de 35000 lei pe an."</p>	EBA	<p>Încălcarea drepturilor omului. Persoanele fizice trebuie să fie supuse impozitării după aceleași principii și în aceleași condiții. Astfel acordarea scutirii personale trebuie să fie uniformă pentru toate persoanele fizice, necondiționat de mărimea venitului obținut. Pentru că în astfel de condiții SFS nu încurajează persoanele să tindă spre majorarea venitului și transparență.</p> <p>Adițional, necesită acest indicator să fie rectificat la indicatorul mediu al inflației pentru anul 2022, ceea ce presupune (28.7%)</p>	<p>Se acceptă parțial, prin majorarea cuantumul scutirilor cu 10%.</p> <p>Respectiv, la articolul 33; alineatul (1) cifrele „27000” se substituie cu cifrele „29700”;</p> <p>alineatul (2) cifrele „31500” se substituie cu cifrele „34620”.</p> <p>La articolul 34 alineatul (2) cifrele „19800” se substituie cu cifrele „21780”.</p> <p>La articolul 35;</p>

					alineatul (1) cifrele „9000” se substituie cu cifrele „9900”, iar cifrele „19800” se substituie cu cifrele „21780” la alineatul (2) litera b) cifrele „11280” se substituie cu cifrele „12400”.
34	Articolul 33. Scutiri personale (1) „Fiecare contribuabil (persoană fizică rezidentă) care are un venit anual impozabil mai mic de 360000 de lei, cu excepția veniturilor prevăzute la art.90 ¹ , are dreptul la o scutire personală în sumă de 27000 lei pe an.”	art. 33 alin. (1): „Fiecare contribuabil (persoană fizică rezidentă), cu excepția veniturilor prevăzute la art. 90 ¹ , are dreptul la o scutire personală în sumă de 50000 lei pe an.”	EBA	Excluderea dreptului de a beneficia de scutire personală pentru anumite categorii de salariați – salariații care au un venit anual impozabil de 360000 MDL, este o normă ce limitează drepturile omului, or scopul scutirii personale este de a oferi suport pentru cetățenii statului, iar statul, prin excluderea unei categorii anume de salariați – a celei care contribuie în valoare mai mare la bunăstarea statului prin achitarea de taxe și impozite în mod cinstit și legal, de fapt, descurajează acești cetățeni și demotivează practicile legale. Stabilirea cuantumului scutirii personale necesită să fie ajustată la indicatorul mediu al inflației pentru anul 2022 (28.7%), precum și la prețurile de consum actuale, care, față de anul 2021 au crescut după cum urmează: - pentru produsele alimentare – 31,8% (în creștere cu 14,3%); - pentru produsele alimentare – 31,8% (în creștere cu 14,3%); - pentru produsele nealimentare – 19,9% (în creștere cu 7,9%); - pentru servicii – 44,0% (în creștere cu 32,4%); - pentru servicii comunale – 94,3% (în creștere cu 76,2%).	Se acceptă parțial , prin majorarea cuantumului scutirilor cu 10%. Respectiv, la articolul 33: alineatul (1) cifrele „27000” se substituie cu cifrele „29700”; alineatul (2) cifrele „31500” se substituie cu cifrele „34620”. La articolul 34 alineatul (2) cifrele „19800” se substituie cu cifrele „21780”. La articolul 35: alineatul (1) cifrele „9000” se substituie cu cifrele „9900”, iar cifrele „19800” se substituie cu cifrele „21780” la alineatul (2) litera b) cifrele „11280” se substituie cu cifrele „12400”.
35	Articolul 36. Alte deduceri (2) Pot fi deduse, conform alin.(1) din prezentul articol, numai donațiile făcute în scopuri filantropice sau de sponsorizare în favoarea autorităților publice și instituțiilor publice specificate la art.51, a organizațiilor necomerciale specificate la art.52 alin.(1), precum și în favoarea caselor de copii de tip familial.	De unificat noțiunile: - donație în scopuri filantropice și sponsorizare - donație de binefacere Propunem eliminarea plafonului de 5% stabilit in art.36 CF, aplicabil marimii deducerii in scopuri fiscale a donatiilor efectuate. Propunem modificarea art. 36, dupa cum urmeaza: (1)Agentul economic rezident are dreptul la deducerea oricaror donatii facute de el pe parcursul perioadei fiscale in scopuri filantropice sau de	EBA	Conform Legii cu privire la filantropie și sponsorizare 1420/31.10.2002: se utilizează noțiunea „Activitatea filantropică și de sponsorizare” Conform Codul Civil al RM se utilizează noțiunea „Donație” Conform Codul Fiscal al RM se utilizează noțiunea „donații făcute în scopuri filantropice sau de sponsorizare” Conform Legea cu privire la publicitate 1227/27.06.1997: „obiective filantropice și de importanță socială” Noțiunile diferite creează interpretările distorsionate. In conditiile actuale, in cazul in care compania inregistreaza pierderi fiscale in anul de gestiune, ea nu este in drept sa deduca valoarea donatiilor efectuate, neavind astfel nici o motivare sa efectueze atfel de donatii.	Nu se acceptă. Nu este clară propunerea, în special plus valoarea acesteia prin modificarea sintagmei „sau” cu sintagma „și” în contextul în care privity Legii nr.1420/2002 cu privire la filantropie și sponsorizare, acestea activități sunt distincte.

				rezidente, în scopul asigurării drepturilor egale ale PF și PJ rezidente și nerezidente în raport cu ac.vele de capital.	
36	<p>Articolul 39. Activele de capital</p> <p>(1) Active de capital reprezintă:</p> <p>a) acțiunile, obligațiunile, alte titluri de proprietate în activitatea de întreprinzător;</p> <p>b) proprietatea privată nefolosită în activitatea de întreprinzător;</p> <p>c) terenurile;</p> <p>d) opțiunea la procurarea sau vânzarea activelor de capital.</p> <p>(2) Creșterea sau pierderea de capital nu este recunoscută în cazul redistribuirii (transmiterii) proprietății între soți sau între foștii soți, dacă o astfel de redistribuire (transmitere) rezultă din necesitatea împărțirii proprietății comune în caz de divorț.</p>	<p>Se propune expunerea art.39 alin. (1) lit. a) în redacție nouă:</p> <p>a) titluri de capital, obligațiunile, alte titluri de proprietate în activitatea de întreprinzător”;</p>	EBA	<p>Necesitatea stringentă de a aduce mai multă claritate prevederilor, în ceea ce privește noțiunea de “active de capital” art. 39, care propunem să fie corelat cu noțiunile definite în Legea cu privire la piața de capital nr.171/2012 și alte acte normative.</p> <p>Adițional a fi corelat cu art.90 CF prin modificarea lit. c) alin.(4), nu se reține prealabil impozitul din înstrăinarea valorilor mobiliare, cu textul nou “din înstrăinarea activelor de capital”. Pentru ca nu toate valorile mobiliare se încadrează în definiția de active de capital precum: bonurile de trezorerie etc. reținerea finală se efectuează diferit conform art.90¹, (3⁸) “Persoanele specificate la art.90 rețin un impozit în mărime de 12% din veniturile sub formă de dobânzi și/sau creștere de capital determinată conform art.40 alin.(7) de la valorile mobiliare de stat obținute de către persoanele fizice.”</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Se propune expunerea art.39 alin. (1) lit. a) în redacție nouă:</p> <p>a) titluri de participare, obligațiunile, alte titluri de proprietate în activitatea de întreprinzător”;</p>
37	<p>Articolul 40.</p> <p>Determinarea creșterii sau pierderii de capital</p> <p>(5) Creșterea sau pierderea de capital nu este recunoscută în scopuri fiscale în cazul încheierii unui contract de donații între rude de gradul I, precum și între soți.</p>	<p>Includere unui alineat nou cu următorul conținut:</p> <p>”În cazul tranzacțiilor cu titluri de participare dobândite la preț preferențial sau gratuit, în cadrul sistemului stock options plan, câștigul se determină ca diferență între prețul de vânzare (suma încasată/venitul obținut) a titlurilor de participare și baza valorică a acestor active.”</p>	EBA	<p>Este necesar de definit cum se determină creșterea sau pierderea de capital în scopuri fiscale</p> <p>Este necesar de definit cum se determină creșterea sau pierderea de capital în scopuri fiscale pentru Programul SOP, conform experienței României</p>	<p>Se acceptă, prin completarea art.40 cu alin.(62) cu următorul cuprins:</p> <p>„(62) Creșterea sau pierderea de capital în cazul tranzacțiilor cu titluri de participare dobândite la preț preferențial sau gratuit, în cadrul stock options plan, se determină ca diferență între prețul de vânzare (suma încasată/venitul obținut) a titlurilor de participare și baza valorică a acestor active.”</p>

38	<p>Articolul 42. Baza valorică a activelor de capital</p> <p>(1) Bază valorică a activelor de capital se confirmă documentar conform modului stabilit de Ministerul Finanțelor și constituie:</p> <p>a) valoarea activelor de capital procurate;</p> <p>b) valoarea activelor de capital create de contribuabil. În cazul lipsei documentelor de confirmare a valorii bunurilor imobiliare construite cu forțele proprii, baza valorică constituie valoarea de piață estimată de organele cadastrale teritoriale;</p> <p>c) valoarea activelor (la data dobândirii dreptului de proprietate) obținute ca urmare a redistribuirii (transmiterii) proprietății în devălmășie între soți sau între foștii soți, dacă o astfel de redistribuire (transmitere) rezultă din necesitatea împărțirii proprietății comune în caz de divorț;</p> <p>d) valoarea de piață a activelor de capital (la data dobândirii dreptului de proprietate) obținute prin moștenire, titlu de donație sau prin contractul de întreținere pe viață;</p> <p>e) valoarea de piață a activelor de capital (la data dobândirii dreptului de proprietate) obținute prin schimb;</p> <p>f) valoarea activelor de capital privatizate;</p> <p>g) zero în cazul lipsei documentelor de confirmare a activelor de capital;</p> <p>h) valoarea activelor confirmate documentar în alte cazuri;</p>	<p>Completarea conținutului acestui articol în următorul mod: "valoarea activelor reprezintă prețul de achiziție preferențial care include costurile aferente tranzacției în cadrul programului stock option plan. Pentru titlurile de participare dobândite cu titlu gratuit valoarea activelor este considerată egală cu zero."</p>	EBA	Este necesar de definit care este baza valorică a acestora.	<p>Se acceptă parțial:</p> <p>„j) baza valorică a activelor tranzacționate în cadrul "stock option plan" reprezintă prețul de achiziție preferențial. Pentru titlurile de participare dobândite cu titlu gratuit baza valorică a activelor este considerată egală cu zero."</p>
----	--	---	-----	---	--

	i) valoarea activelor de capital obținute fără plată, în cazul în care din valoarea respectivă a fost achitat impozitul pe venit.					
39	Articolul 44. Metodele de evidență și aplicarea lor (9) Veniturile și cheltuielile rezultate din trecerea de la Standardele Naționale de Contabilitate la IFRS nu sînt recunoscute în scopuri fiscale.	Propunem includerea unui alineat nou cu următorul conținut: ”Nu se recunosc în scopuri fiscale profitul/ pierderea din reevaluarea/vînzarea activelor financiare recunoscute prin alte elemente ale rezultatului global în conformitate cu IFRS”	EBA	Includerea unui alineat nou va clarifica în mod expres care este regimul de impozitare pentru profit/pierdere constatată la reevaluare sau la vînzarea activelor care conform IFRS impactează doar clasa de capital și nu clasele de cheltuieli sau venituri.		
40	art.44 alin.(9) Veniturile și cheltuielile rezultate din trecerea de la Standardele Naționale de Contabilitate la IFRS nu sînt recunoscute în scopuri fiscale.	Propunem redacție nouă a art.44 alin.(9) Veniturile și cheltuielile rezultate din trecerea de la Standardele Naționale de Contabilitate la IFRS sau de la implementarea unui nou standard nu sînt recunoscute în scopuri fiscale.	EBA	La prima aplicare a unui nou IFRS pot fi efectuate ajustări în situațiile financiare, care ulterior generează reflectarea veniturilor și cheltuielilor ca urmare a tranziției. Ca exemple fiind implementarea IFRS 9 care a înlocuit IAS 39, IFRS 15 înlocuit IAS 18, IFRS 16 înlocuit IAS 17, IFRS 17 înlocuit IFRS 4.		Nu se acceptă , propunerea urmează a fi examinată suplimentar cu toate părțile interesate în vederea definitivării unei poziții.
41	Articolul 44. Metodele de evidență și aplicarea lor	Propunem completarea articolul 44 cu alineatul (9 ⁺), cu următoarea redacție: (9 ⁺) Diminuările/majorările care se înregistrează în debitul/creditul conturilor de capital urmare implementarea unui nou IFRS sau a unor actualizări a IFRS intrate în vigoare, se recunosc în scopuri fiscale ca elemente similare veniturilor/cheltuielilor în perioada în care au fost înregistrate modificări în conturile de capital”.	EBA			
42	Articolul 48. Evidența deducerilor recuperate În cazul în care contribuabilului i se restituie pe parcursul perioadei fiscale cheltuielile, pierderile sau datoriile compromise deduse anterior, suma restituită se ia în calcul și se include în venitul brut al contribuabilului pe anul în care ea a fost încasată.	<i>De adăugat un alineat nou în următoarea redacție:</i> „În cazul în care contribuabilul înregistrează pe parcursul perioadei fiscale cheltuielile care anterior au fost raportate la veniturile impozabile, suma cheltuielilor va fi recunoscută în scopuri fiscale.”	EBA	Redacția propusă este destinată aplicării uniforme a sumelor aferente compensării pierderilor anterioare atât pentru contribuabilul care le încasează, cât și acel care le achită.		Propunerea nu este clară. Propunerea urmează a fi analizată suplimentar la prezentarea unor cazuri concrete de tranzații.

43	Articolul 69¹⁸. Cota de impozit (1) Cota impozitului pe venit constituie 6% din obiectul impunerii.	Propunem reducerea cotei impozitului pe venit achitat la sursa de plata de la achiziționarea produselor agricole până la 2% .	EBA	Reducerea propusă va acorda posibilitate de a elimina economia tenebră în această industrie.		Nu se acceptă, în contextul în care propunerea extinde regimul fiscal facilitat și nu poate fi încadrat în parametri bugetari planificați.
44	Articolul 88. Reținerea impozitului din salariu (1) Fiecare angajator care plătește lucrătorului salariu (inclusiv primele și facilitățile acordate) este obligat să calculeze, ținând cont de scutirile solicitate de angajat și de deduceri, și să rețină din aceste plăți un impozit, determinat conform modului stabilit de Guvern.	Expunerea alin. (1) în următoarea redacție: (1) Fiecare angajator care plătește lucrătorului salariu (inclusiv primele și facilitățile acordate) este obligat să calculeze, ținând cont de scutirile solicitate de angajat și de deduceri, și să rețină din aceste plăți un impozit, determinat conform modului stabilit de Guvern. Angajatorul nu are obligația să urmărească pierderea dreptului de utilizare a scutirii personale"	EBA	Deoarece nu este clar dacă angajatorul este obligat să recalculeze impozitul pe venit prin excluderea din calcul a scutirii personale acordate angajaților anterior, care au primit venit impozabil din plăți salariale mai mare de 360000 lei, iar angajatul nu a solicitat anularea scutirii personale, se propune specificarea expresă a lipsei obligației angajatorului să urmărească pierderea dreptului de utilizare a scutirii personale, angajatul urmând, după cum e specificat în art.83, să-și ajusteze obligația prin Declarația pe venit		Se acceptă. Articolul 88 alineatul (1); se completează cu un enunț cu următorul cuprins: „Angajatorul nu are obligația să urmărească pierderea dreptului de utilizare a scutirii personale.”
45	Articolul 90. Reținerile în prealabil din alte plăți efectuate în folosul rezidentului (2) Impozitul pe venit ce se reține în prealabil, ca parte a impozitului, constituie 12%.	Propunem anularea cotei impozitului pe venit reținut la sursa de plată de la persoane fizice pentru predarea deșeurilor de metale feroase.	EBA	Propunerea menționată va elimina economia tenebră în domeniul colectării deșeurilor de metale feroase.		Notă. Prin prisma Legii nr.212/2023 art. 20 lit.y) a fost ajustată, fiind reintrodusă scutirea de la plata impozitului pe venit.
46	Articolul 90. Reținerile în prealabil din alte plăți efectuate în folosul rezidentului (3 ³) Fiecare plătitor de câștiguri menționat la art.90 urmează să rețină și să verse la buget un impozit în mărime de: - 12% din câștigurile de la campaniile promoționale în partea în care valoarea fiecărui câștig depășește mărimea scutirii personale stabilite la art.33 alin.(1).	Propunem redacție nouă, prin care va fi menționat ca câștigurile primite de către persoanele fizice. (3 ³) Fiecare plătitor de câștiguri menționat la art.90 urmează să rețină și să verse la buget un impozit în mărime de: - 12% din câștigurile primite de către persoanele fizice de la campaniile promoționale în partea în care valoarea fiecărui câștig depășește mărimea scutirii personale stabilite la art.33 alin.(1).	EBA	Luând în considerare că pentru tratamentul fiscal a câștigurilor din campaniile promoționale există unele neclarități care pot genera mai multe interpretări din partea autorităților cu abilități de control și în baza generalizată a practicii fiscale a Serviciului Fiscal de Stat nu a fost tratat subiectul impozitării câștigurilor monetare și nemonetare obținute de persoane juridice propunem excluderea plafonului de scutirea personala.		Se acceptă în redacția Ministerului Finanțelor.
47	Codul Fiscal, articolul 91. Reținerile din veniturile nerezidentului Scutirea de impozitare a dividendelor achitate către companiile rezidente în statele membre UE	Luând în considerare ca Republica Moldova a obținut statutul de țară candidat la aderarea cu UE, precum și faptul că Republica Moldova nu are semnate Convenții de evitare a dublei impunerii cu toate statele membre UE, sau unele Convenții existente sunt învechite (de ex. Germania), iar cu Franța așa și nu s-au efectuat schimburi de Note pentru a putea aplica prevederile Convenției, recomandăm implementarea în legislația fiscală a Republicii Moldova a Directivei 2011/96/EU sau	EBA	Având în vedere că deja cele 35 de grupuri de lucru tematice, responsabile pentru criteriile de aderare la UE (criteriul politic, criteriul economic și cele 33 de capitole ale legislației UE), și-au început activitatea în luna martie a anului trecut, cu scopul de a pregăti Republica Moldova pentru aderarea la Uniunea Europeană. Considerăm oportună analiza Directivei 2011/96/EU ce prevede scutirea de la impozitul pe venit la sursa de plată a dividendelor achitate către companiile-mamă din statele membre UE (care dețin o cotă de participare de minim 10% în capitalul entității fiice pentru		Notă. Oportunitatea transpunerii Directivei 2011/96/EU se va examina reieșind din angajamente RM de ajustarea a legislației naționale la aquis-ul comunitar.

		semnarea Convențiilor de evitare a dublei impuneri cu toate statele membre UE.		o perioadă de cel puțin 2 ani), astfel eliminând impozitarea dublă a acestor venituri.	
48	<p>Articolul 92. Achitarea impozitelor reținute la sursa de plată și prezentarea către Serviciul Fiscal de Stat și contribuabili a documentelor privind plățile și/sau impozitele, primele de asigurare obligatorie de asistență medicală reținute și contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii calculate la sursa de plată</p> <p>(2) Dărilor de seamă privind impozitul pe venit, privind primele de asigurare obligatorie de asistență medicală reținute și contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii calculate la sursa de plată</p> <p>(2) Dărilor de seamă privind impozitul pe venit, privind primele de asigurare obligatorie de asistență medicală reținute și contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii calculate se prezintă de către plătitorii veniturilor Serviciului Fiscal de Stat până la data de 25 a lunii următoare lunii în care au fost efectuate plățile, cu excepția dării de seamă indicate la alin.(3), pentru care este prevăzut alt termen de prezentare.</p> <p>(3) Persoanele care sînt obligate să rețină impozitul în conformitate cu art.69¹⁸ și art.88–91, cu excepția impozitului reținut pentru câștigurile de la loterii și/sau pariuri sportive în partea în care valoarea fiecărui câștig nu depășește scutirea personală stabilită la art.33 alin.(1), vor prezenta Serviciului Fiscal de Stat, până la data de 25 a lunii următoare încheierii anului fiscal, o dare de seamă, în care vor indica numele și prenumele (denumirea), adresa și codul fiscal al persoanei fizice sau juridice în</p>	<p>Mofidicarea art.92 in felul urmatoar:</p> <p>“(2) Dărilor de seamă privind impozitul pe venit, privind primele de asigurare obligatorie de asistență medicală reținute și contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii calculate se prezintă de către plătitorii veniturilor Serviciului Fiscal de Stat până la data de 25 a lunii următoare lunii în care au fost efectuate plățile, cu excepția dării de seamă indicate la alin.(3) și alin.(3¹), pentru care este prevăzut alt termen de prezentare.”</p> <p>(3¹) Persoanele care sunt obligate să rețină impozitul în conformitate cu art.90¹ alin.(3⁷) vor prezenta Serviciului Fiscal de Stat, până la data de 30 aprilie a anului fiscal următor, o dare de seamă, în care vor indica numele și prenumele, adresa și codul fiscal al persoanei fizice în folosul căreia au fost efectuate plățile, precum și suma totală a plății și a impozitului pe venit reținut.</p>	EBA	<p><i>Nou formular</i> -Necesitatea de a elabora un formular nou pentru Băncile, asociațiile de economii și împrumut [...], care rețin un impozit în mărime de 7% din dobânzile achitate în folosul persoanelor fizice nerezidente reiese din faptul că informația/fișierul care necesită a fi colectat și furnizat are o dimensiune foarte mare care îngreunează/stopează procesul de încărcare în “<i>Declarația electronică</i>” al SIA SFS, luând în considerare că Declarația IALS 18 comasează și informația despre salariați (SAL), persoane fizice de la care s-a efectuat reținerea la sursă (PLT), etc. În acest sens, capacitatea tehnică atât a instituției bancare cât și a SFS este limitată de a încărca/procesa fișierul cu astfel de dimensiuni.</p> <p><i>Confidențialitatea datelor</i>- Adițional, în cadrul instituțiilor bancare (instituții macro unde se procesează un volum imens de date cu caracter confidențial), operarea/calculare/raportarea informației despre datele persoanelor fizice și veniturile din dobânzi obținute de acesta se efectuează doar de câteva persoane responsabile care au acces strict pentru o anumită informație, fiind limitați de a avea acces la informația despre angajați și salariile aferente și invers. La moment SIA SFS nu oferă posibilitatea de a restricționa/limita vizualizarea datelor din aceeași Declarație pentru anumiți utilizatori și accesibile pentru alții pentru completare concomitentă a datelor în Declarație.</p> <p><i>Termenul de 30 aprilie a anului fiscal următor</i> – reiese că la data de 25 ianuarie a anului următor se prezintă o mulțime de rapoarte fiscale. La data de de 25 februarie a anului următor se prezintă informația despre informația despre toate tipurile de conturi/rulaje etc a persoanelor fizice. Astfel, reieșind din volumul mare de prelucrare a datelor, este rezonabil termenul de 30 aprilie a anului următor care coincide cu data limită de prezentare a Declarației CET de către persoanele fizice.</p>	<p>Nu se acceptă în contextual modernizării administrației fiscale.</p> <p>Totodată, Ministerul Finanțelor optează pe optimizarea și modernizarea declaratiilor fiscale.</p>

	<p>folosul căreia au fost efectuate plățile, precum și suma totală a plății și a impozitului pe venit reținut. Această dare de seamă va include și datele despre persoanele și/sau veniturile scutite de impozitare prealabilă conform art.90, precum și sumele veniturilor achitate în folosul lor. În cazul în care, pe parcursul perioadei fiscale, persoanele care sînt obligate să rețină la sursă impozitul se lichidează sau se reorganizează prin dezmembrare, acestea urmează să prezinte darea de seamă menționată în termen de 15 zile de la data aprobării bilanțului de lichidare/ repartitie a întreprinderii în proces de lichidare sau reorganizare.</p>				
49	<p>TITLUL III TAXA PE VALOAREA ADĂUGATĂ</p>	<p>Introducerea prevederilor care ar permite restituirea TVA achitata de catre nerezidenti pe teritoriul Republicii Moldova, in baza acordurilor de reciprocitate.</p>	EBA	<p>La momentul actual nu exista posibilitatea restituirii TVA pentru nerezidenti care in cadrul tranzactiilor cu bunuri sau servicii pentru care locul prestarii se considera Republica Moldova. Mai mult, conform legislatiei in vigoare, nerezidentii nu se pot inregistra in Republica Moldova in scopuri de TVA (cu exceptia cazurilor cand acestea desfasoara activitatea prin intermediul unei reprezentante permanente).</p> <p>In linie cu prevederile Directivei Europene TVA, exista posibilitatea instituirii unui sistem de restituire TVA achitata de catre nerezidenti, in baza unor acorduri de reciprocitate incheiate de Republica Moldova cu alte tari.</p>	<p>Notă: Ministerul Finanțelor va asigura procesul de transpunere a aquis-ului comunitar, în procesul de ajustare a legislației.</p>

50	<p>Articolul 93. Noțiuni generale Articolul 95. Obiectele impozabile</p>	<p>Explicarea detaliată a procesului de documentare a circulației ambalajului reutilizabil în cadrul sistemului de depozit.</p> <p>Introducerea posibilității de a utiliza de către distribuitori a mașinilor de casă și control la documentarea recepționării ambalajului reutilizabil de la punctele de vânzări, precum și pentru documentarea restituirii valorii de depozit.</p> <p>Introducerea prevederii care ar permite producătorului în caz de nerestituire în termen de 3-6 luni a ambalajului reutilizabil, de a calcula TVA din valoarea de depozit încasată și de a achita suma calculată a TVA către bugetul de stat, fără necesitatea perfectării facturilor fiscale de livrare către distribuitor, iar de către distribuitor către punctele de vânzări.</p>	EBA	<p>Astfel, reiterăm caracterul stringent al problemei expuse mai sus, mai ales sub aspect ecologic, condiționat de acumularea critică a deșeurilor de ambalaje și complexitatea gestionării acestor deșeuri, problemă al cărei soluție se poate regăsi în eficientizarea sistemului de ambalaj reutilizabil.</p> <p>Totodată, cadrul normativ dedicat circulației ambalajului reutilizabil deja există (Hotărârea Guvernului Nr. 561 din 31.07.2020), făcând parte din sistemul răspunderii extinse a producătorilor pentru deșeurile generate.</p> <p>Într-un final, considerăm că uniformizarea și clarificarea operării sistemului de circulație a ambalajului reutilizabil, mai ales sub aspect fiscal, va permite aplicarea acestui sistem de un număr cât mai mare de producători, dar și de puncte de vânzare.</p>		
52		<p>Propunem modificarea art 95 (2) punct (c) in vederea excluderii limitei de 0,5% din venitul din vanzari obtinut pe parcursul anului precedent anului, in vederea aplicarii TVA la distribuirea cu titlu gratuit materialelor imprimate cu scop publicitar. Propunem urmatoarea formulare:</p> <p>(2) Nu constituie obiecte impozabile:</p> <p>c) livrarea de marfuri si servicii efectuata cu titlu gratuit in scopuri de publicitate si/sau de promovare a vanzarilor, cu exceptia materialelor publicitare imprimate (flyere, cataloage, ziare, etc), in marime anuala de 0,5% din venitul din vanzari obtinut pe parcursul anului precedent anului in care se efectueaza aceasta livrare, iar pentru intreprinderile nou-create pe parcursul anului, in marime lunara de 0,5% din venitul din vanzari obtinut in luna precedenta, cu ajustarea la sfarsit de an a sumei respective;</p>	EBA	<ul style="list-style-type: none"> • Materialele publicitare au doar scop informativ, nu pot fi valorificate de clienti in nici un alt mod si ar trebui sa aiba acelasi tratament TVA ca si celelalte forme de publicitate; • Scopul materialelor publicitare imprimate este sa informeze consumatorii despre promotiile curente. Distribuirea acestor materiale (flyere, pliante) este o forma de publicitate, la fel ca publicitatea radio, TV si panourile exterioare. Natura si scopul tranzactiei sunt identice pentru aceste forme de publicitate si respectiv tratamentul fiscal ar trebui sa fie identic • Contractarea unei companii terte, ce presteaza servicii de publicitate ce includ imprimarea si distribuirea materialelor publicitare, nu cade sub incidenta art 95 (2) punct (c). In acest caz natura tranzactiei este identica, consumatorul final primeste pliante si flyere, insa tratamentul fiscal este diferit in dependenta de cum este documentata tranzactia. La aplicarea prevederilor Codului Fiscal este esential sa se acorde prioritate naturei si continutului tranzactiei • Distribuirea de ziare nu este o livrare cu titlu gratuit. Flyerele sunt bunuri care nu au destinatia sa fie comercializate. Ele nu au nici un folos pentru consumatori. Unicul lor scop este de informare si cresterea vanzarilor. 		<p>Notă. Ministerul Finanțelor va asigura procesul de transpunere a aquis-ului comunitar, în procesul de ajustare a legislației.</p>
53	<p>Articolul 96. Cotele T.V.A. Se stabilesc următoarele cote ale T.V.A.: b) cote reduse în mărime de: - 8% – la producția din zootehnie în formă naturală, masă vie, fitotehnie și horticoltură în formă naturală, produsă, importată și/sau</p>	<p>De a include in lista produselor impozitate cu cota TVA redusă (8%) pe miere naturală ambalată, dat fiind faptul că miere este un produs agricol și în țări vecine, de exemplu, România, cota stabilită pentru acest tip de produse este în mărime de 5-9%.</p>	EBA	<p>Cota actuală în mărime de 20% reprezintă o povară suplimentară și are un impact negativ asupra vânzării oficiale a acestui produs.</p> <p>La import în mărime de 20%. Recomandăm revederea cotelor TVA la import a cerealelor, a produselor lactate de la 20% la 8%, similar lintei, fasolei, și năutului (TVA import 8%, vânzare 8%). Formula actuală reprezintă o tratare neechitabilă de a achita TVA la import a cerealelor si lactatelor în mărime de 20% iar TVA la vânzare, fiind de 8%, înregistrând o trecere în cont a TVA de la o lună la alta, bani ne utilizați în circuitul economic.</p>		<p>Notă. Propunerea dată urmează a fi analizată în contextul exercițiului de rescriere a Titlului III al Codului fiscal, prin prisma angajamentelor de armonizare a legislației naționale la aquis-ul comunitar, luând în calcul impactul bugetar al propunerii respective.</p>

54	<p>livrată pe teritoriul Republicii Moldova, de la pozițiile tarifare: 010221, 010231000, 010290200, 010310000, 010410100, 010420100, ex.0105 – pui vii de reproducție, 060210, 060220, 0701, 07020000, 0703, 0704, 0705, 0706, 070700, 0708, 070920000, 070930000, 070940000, 070951000, 070959100, 070959300, 070960, 070970000, 070993100, 070999100, 070999400, 070999500, 070999600, ex. 070999900 – mărar și pătrunjel, 0713, 071420100, 080231000, 080610, 080711000, 080719000, 080810, 080830, 080840000, 0809, 08101000, 081020, 081030, 1001, 1002, 1003, 1004, 1005, 1007, 1201, 1205, 120600, 1209, ex. 121291800 – sfeclă de zahăr proaspătă sau refrigerată, 121300000, 1214;</p>	EBA	<p>4. Uniformizarea categoriilor de produse pentru care se aplica cota redusă de TVA 8%</p> <p>Pentru o evidență simplă, clară și transparentă, propunem să fie aplicată cota redusă pentru categorii mari de produse, de exemplu: produse lactate, de panificație, fructe și legume. La moment se aplică 8% la anumite coduri de încadrare tarifară și este dificil din punct de vedere tehnic identificarea și urmărirea codurilor tarifare pentru fiecare articol separat.</p> <p>De exemplu aplicăm cota TVA 8% – la piine și produsele de panificație (190120000, 190540, 190590300, 190590700, 190590800).</p> <p>Ar fi mult mai simplu dacă am aplica cota TVA redusă la toate produsele de panificație, conform nomenclurii combinate a mărfurilor:</p> <p>Situația similară de neuniformizare este și pentru următoarele produse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>laptele și produsele lactate</u> (0401, 0402, 0403, 0405, 040610300 și 040610500 – cu un conținut de grăsimi de maximum 40% din greutate); • <u>la producția din zootehnie în formă naturală, masă vie, fitotehnie și horticulură în formă naturală</u>, produsă, importată și/sau livrată pe teritoriul Republicii Moldova, de la pozițiile tarifare: 010221, 010231000, 010290200, 010310000, 010410100, 010420100, ex.0105 – pui vii de reproducție, 060210, 060220, 0701, 07020000, 0703, 0704, 0705, 0706, 070700, 0708, 070920000, 070930000, 070940000, 070951000, 070953000, 070952000, 070960000, 070970000, 070993100, 070999100, 070999400, 070999500, 070999600, ex. 070999900 – mărar și pătrunjel, 0713, 071420100, 080231000, 080610, 080711000, 080719000, 080810, 080830, 080840000, 0809, 08101000, 081020, 081030, 1001, 1002, 1003, 1004, 1005, 1007, 1201, 1205, 120600, 1209, ex. 121291800 – sfeclă de zahăr proaspătă sau refrigerată, 121300000, 1214. <p>În practica altor țări, există multe exemple în care se aplică TVA la categorii mari de produse alimentare. De exemplu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Romania – TVA redus la 9% la comercializarea de alimente și băuturi destinate consumului animal și uman, inclusiv ingredientele folosite pentru prepararea alimentelor;</i> - <i>Austria - TVA redus la 10% la produse alimentare, cărți, produse farmaceutice, transport de pasageri, ziare, evenimente culturale și divertisment, hoteluri;</i> - <i>Belgia - TVA redus la 6% la produse alimentare, cărți, apă, produse farmaceutice, servicii medicale, ziare, evenimente culturale și divertisment, hoteluri;</i> 	<p>Notă. Propunerea dată urmează a fi analizată în contextul exercițiului de rescriere a Titlului III al Codului fiscal, prin prisma angajamentelor de armonizare a legislației naționale la aquis-ul comunitar, luând în calcul impactul bugetar al propunerii respective.</p>
----	--	-----	--	--

				<ul style="list-style-type: none"> - <u>Cipru</u> - TVA redus la 5% pentru produse alimentare, carti, produse farmaceutice, servicii medicale, transport de pasageri, ziare, evenimente culturale, de divertisment si sportive; - <u>Republica Ceha</u> - TVA redus la 15% la produse alimentare, servicii medicale si farmaceutice, transport de pasageri, ziare, evenimente culturale si de divertisment, hoteluri; si TVA redus la 10% la medicamente, carti si produse alimentare pentru bebelusi; - <u>Germania</u> - TVA redus la 7% pentru produse alimentare, carti, servicii medicale, transport de pasageri, ziare, evenimente culturale si de divertisment, hoteluri; - <u>Grecia</u> - TVA redus la 13% la produse alimentare, produse farmaceutice, servicii medicale, evenimente culturale, de divertisment si sportive; - <u>Polonia</u> - TVA redus la 8% pentru produse farmaceutice, servicii medicale, transport de pasageri, ziare, hoteluri, restaurante, evenimente culturale, sportive si de divertisment; si TVA redus la 5% la produse alimentare; - <u>Slovacia</u> - TVA redus la 10% pentru carti, produse alimentare si farmaceutice, servicii medicale, evenimente culturale 		
55		Propunem uniformizarea categoriilor de produse pentru care se aplică cota redusă de TVA 8%. Pentru o evidenta simpla, clara si transparenta, propunem sa fie aplicata cota redusa pentru categorii mari de produse si anume: produse lactate (0401, 0402, 0403, 0404, 0405, 0406), de panificatie (1901, 1905), fructe si legume (0701-0714, 0801-0810, 1001-1008, 1201-1214)	EBA	<p>La moment se aplica TVA 8% la anumite coduri de incadrare tarifara si este dificil din punct de vedere tehnic identificarea si urmarirea codurilor tarifare pentru fiecare articol separat. De exemplu aplicam cota TVA 8% – la piinea și produsele de panificație (190120000, 190540, 190590300, 190590700, 190590800); laptele și produsele lactate (0401, 0402, 0403, 0405, 040610300 și 040610500 – cu un conținut de grăsimi de maximum 40% din greutate). Ar fi mult mai simplu daca am aplica cota TVA redusa la toate produsele de panificatie si produse lactate, conform nomenclaturii combinate a mărfurilor.</p> <p>In practica altor tari, exista multe exemple in care se aplica TVA la categorii mari de produse alimentare. De exemplu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Romania – TVA redus la 9% la comercializarea de alimente și băuturi destinate consumului animal și uman, inclusiv ingredientele folosite pentru prepararea alimentelor; • Austria - TVA redus la 10% la produse alimentare, carti, produse farmaceutice, transport de pasageri, ziare, evenimente culturale si divertisment, hoteluri; • Belgia - TVA redus la 6% la produse alimentare, carti, apa, produse farmaceutice, servicii medicale, ziare, evenimente culturale si de divertisment, hoteluri; • Cipru - TVA redus la 5% pentru produse alimentare, carti, produse farmaceutice, servicii medicale, transport de pasageri, ziare, evenimente culturale, de divertisment si sportive; • Republica Ceha - TVA redus la 15% la produse alimentare, servicii medicale si farmaceutice, transport de pasageri, ziare, evenimente culturale si de divertisment, 		Notă. Propunerea dată urmează a fi analizată în contextul exercițiului de rescriere a Titlului III al Codului fiscal, prin prisma angajamentelor de armonizare a legislației naționale la aquis-ul comunitar, luând în calcul impactul bugetar al propunerii respective.

				<p>hoteluri; si TVA redus la 10% la medicamente, carti si produse alimentare pentru bebelusi;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Germania - TVA redus la 7% pentru produse alimentare, carti, servicii medicale, transport de pasageri, ziare, evenimente culturale si de divertisment, hoteluri; • Grecia - TVA redus la 13% la produse alimentare, produse farmaceutice, servicii medicale, evenimente culturale, de divertisment si sportive; • Polonia - TVA redus la 8% pentru produse farmaceutice, servicii medicale, transport de pasageri, ziare, hoteluri, restaurante, evenimente culturale, sportive si de divertisment; si TVA redus la 5% la produse alimentare; • Slovacia - TVA redus la 10% pentru carti, produse alimentare si farmaceutice, servicii medicale, evenimente culturale 		
56		<p>Propunem includerea in lista produselor impozitate cu cota TVA redusă (8%) pentru păsări (0105), produsele carne de pasăre (0207, 1602), ouă pentru consum (0407), produse pe teritoriul Republicii Moldova</p>	EBA	<p>Începând cu 07.04.2015, sectorul zootehnic (producătorii de carne și ouă pentru consum) este obligat să achite TVA la cota standard în mărime de 20% din valoarea impozabilă a livrărilor efectuate .</p> <p>Aplicarea cotei de 20% la carnea de pasăre și ouă pentru consum, defavorizează dezvoltarea sectorului avicol, deoarece cerealele, livrările cărora se impozitează cu TVA 8%, reprezintă peste 70% din toate consumurile întreprinderilor zootehnice – ouă, carne, tineret avicol, și altele</p> <p>Producătorii de cereale au acumulat în contul TVA, până în prezent sume enorme. Majorarea cotei TVA de la 8 la 20% pentru cereale, respectiv dreptul producătorilor de a obține restituirea diferenței de 12 % din bugetul de stat, pune guvernul în dificultate de a rambursa această diferență, iar întârzierea generează, de la an la an, acumulări tot mai impovărătoare.</p> <p>Soluționarea pozitivă prin aplicarea cotei de 8% la carnea de pasăre și ouă pentru consum, va permite redresarea sectorului zootehnic fără ca statul să suporte cheltuieli suplimentare.</p>		<p>Notă. Propunerea dată urmează a fi analizată în contextul exercițiului de rescriere a Titlului III al Codului fiscal, prin prisma angajamentelor de armonizare a legislației naționale la aquis-ul comunitar, luând în calcul impactul bugetar al propunerii respective.</p>
57		<p>Propunem aplicare a unei cote uniformizate (unice) de 12% TVA pe întreg lanțul valoric de producție și procesare a produselor carne de pasăre și ouă pentru consum (0105, 0207, 0407, 1602, 1001, 1201, 120600, 1005, 230400000, 1507), produse pe teritoriul Republicii Moldova</p>	EBA	<p>La moment se aplica TVA 20% la carnea de pasăre și ouăle de consum produse pe teritoriul RM. Pe de altă parte, cerealele, care constituie, livrările cărora se impozitează cu TVA 8%, reprezintă peste 70% din toate consumurile întreprinderilor zootehnice. Această diferență crează probleme enorme la restituirea TVA și acumularea acestuia.</p> <p>Această propunere reprezintă o măsură de echilibru și compromis care va avea ca efect eliminarea distorsiunilor existente la moment în sistem.</p> <p>De asemenea, stabilirea cotei reduse a TVA în mărime de 12% pe întreg lanțul valoric va avea efecte pozitive asupra reducerii prețului final către consumator cu ~5%, precum și va exclude existența trecerilor în cont formate la nivel de agricultor.</p> <p>In practica altor tari, exista multe exemple in care se aplica uniformizată redusă la TVA pentru lanțul valoric de producție și procesare carne de pasăre și ouă de consum. De exemplu:</p>		<p>Notă. Propunerea dată urmează a fi analizată în contextual exercițiului de rescriere a Titlului III al Codului fiscal, prin prisma angajamentelor de armonizare a legislației naționale la aquis-ul comunitar, luând în calcul impactul bugetar al propunerii respective.</p>

				<ul style="list-style-type: none"> • Suedia – 12%; • Germania – 7%; • Țările de Jos – 6%; • România – 9%; • Austria - 10%; • Finlanda – 14%; • Luxemburg – 3% • Belgia - 6%; • Cipru - 5%; • Republica Ceha - 15%; • Slovenia – 9,5%; • Grecia - 13%; • Polonia - 8%; • Slovacia - 10%. 		
58	<p>Articolul 101¹. Restituirea T.V.A. la investiții (cheltuieli) capitale (1¹) Prin derogare de la prevederile alin.(1), agenții economici care sînt înregistrați în calitate de plătitori de T.V.A. și care, începînd cu 1 mai 2015, efectuează investiții (cheltuieli) capitale în clădiri utilizate în procesul de producție, prestare de servicii sau executare de lucrări au dreptul la restituirea sumei T.V.A. Restituirea TVA nu se efectuează pentru clădiri cu destinație de producție, prestare de servicii sau executare de lucrări care se află în curs de execuție sau conservare, ci doar pentru clădirile cu destinație de producție, prestare de servicii sau executare de lucrări care sînt date în exploatare și utilizate conform destinației lor finale.</p>	<p>Propunem modificarea art. 101¹ alin. (1¹) din Codul fiscal, prin înlocuirea sintagmei „investiții capitale în clădiri utilizate în procesul de producție, prestare de servicii sau executare de lucrări” cu următoarea sintagmă „investiții capitale în clădiri utilizate în cadrul activității de întreprinzător”.</p>	EBA	<p>Conform legislației în vigoare, numai echipamentele destinate activității de producție beneficiază de restituirea TVA, nu și echipamentele destinate altor activități, cum ar fi comerțul. Astfel investitorii străini care nu intenționează să efectueze activități de producție sunt discriminați în favoarea celor care efectuează activități de producție, deși ar putea fi în egală măsură generatori de locuri de muncă și contribuabili la bugetul de stat și local.</p>	<p>Nu se acceptă. Conform Acordului de asociere RM-UE, RM s-a angajat să armonizeze legislația fiscală privind TVA la directivele UE. Astfel orice modificare la capitolul TVA urmează a fi analizată prin prisma prevederilor Directivei 112/2006. Totodată, norma propusă conține noțiuni foarte vaste, care pot crea inadvertențe privind aplicarea acesteia în partea ce ține de atribuirea bunurilor la categoriile specificate. Astfel, se consideră inoportun efectuarea modificărilor la art.101 alin.(11) din Codul fiscal, luând în considerare și faptul că investitorii străini sunt atrași mai mult de stabilitatea și certitudinea cadrului legal pe termen lung decât de oportunitățile fiscale oferite.</p>	
59		<p>Propunem modificarea art. 101⁶ și anume acordarea dreptului de restituire pentru sumele TVA rezultate din depășirea sumei TVA aferente procurărilor (inclusiv importurilor), față de suma TVA aferente vânzărilor, fără limitări.</p> <p>Propunem următorul conținut:</p>	EBA	<ul style="list-style-type: none"> • Republica Moldova s-a angajat să atingă unele obiective strategice, cum ar fi armonizarea legislației naționale și adaptarea acesteia la standardele UE. În vederea accelerării procesului de integrare în UE, a fost încheiat Acordul de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, ratificat de Republica Moldova prin Legea nr.112/2014. Acordul respectiv trebuie privit ca o agendă de reformă 	<p>Notă. Implementarea mecanismului de restituire a sumelor TVA acumulate în cont până la 01.01.2023, precum și sumele TVA rezultate din depășirea sumei TVA aferente procurărilor</p>	

		<p>„Acțiunea prezentului articol se extinde asupra subiecților impozabili, înregistrați în calitate de plătitori de TVA, ee documentează tranzacțiile prin Sistemul informațional automatizat "e-Factura" și/sau prin bonuri fiscale emise de echipamentele de casă și control conectate la Sistemul informațional automatizat "Monitorizarea electronică a vânzărilor", prin care dispun de depășirea sumei TVA aferente procurărilor (inclusiv TVA aferentă importurilor), față de suma TVA aferentă livrărilor, pentru tranzacțiile înregistrate începând cu 1 ianuarie 2023.”</p>		<p>pentru Moldova, bazată pe un program cuprinzător de aproximare a reglementărilor specifice domeniilor de interes strategice pentru Republica Moldova. În particular, potrivit art.57 din Acordul de Asociere și, respectiv, anexei VI la acesta, Republica Moldova urmează să își armonizeze gradual cadrul național de TVA la Directiva 2006/112/CE din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată. Potrivit art.183 al Directivei 2006/112/CE, subiectul impozabil are dreptul la restituirea TVA atunci când, valoarea deducerilor depășește valoarea TVA datorate. Statele membre pot refuza rambursarea sau reportarea doar în cazul în care valoarea excedentului este nesemnificativă.</p> <p>La moment, prevederile Codului Fiscal cu privire la restituirea TVA contin limitări care nu sunt compatibile cu prevederile Directivei 2006/112/CE privind restituirea TVA. Reamintim că TVA este o taxă aplicată pe consum și în condițiile în care se limitează dreptul de restituire a sumelor acumulate în cont, aceasta se transformă într-o taxă aplicată pe comerciant/producător punând astfel presiune pe fluxurile banesti ale acestuia și crescând costurile totale ale companiei.</p>	<p>(inclusiv importurilor), față de suma TVA aferentă vânzărilor, fără limitări, reprezintă o prioritate pe agenda Ministerului Finanțelor, inclusiv în contextual angajamentelor asumate privind armonizarea legislației, precum și prin prisma recomandărilor primite din partea experților și partenerilor străini.</p> <p>În acest sens, menționăm că implementarea mecanismului de restituire a TVA urmează să fie implementat treptat în scopul evitării presiunii asupra bugetului.</p>
60	<p>Articolul 102. (7) Sumele T.V.A. raportate la costuri sau la cheltuieli pe mărfurile, serviciile procurate se deduc în cazul modificării regimului fiscal pentru livrarea mărfurilor, serviciilor în procesul desfășurării activității de întreprinzător din scutit de T.V.A. fără drept de deducere în impozabil sau în cazul schimbării destinației utilizării mărfurilor pentru efectuarea livrărilor impozabile în locul livrărilor scutite de T.V.A. fără drept de deducere.</p> <p>Se deduc sumele T.V.A. în mărimea atribuită anterior la costuri sau la cheltuieli pentru stocurile de mărfuri rămase, iar pentru mijloacele fixe și imobilizările necorporale supuse amortizării – în mărimea sumei T.V.A. aferente valorii contabile, fără a lua în considerare valoarea reevaluată.</p>	<p>Propunem expunerea aliniatului în următoarea redacție: Sumele T.V.A. raportate la costuri sau la cheltuieli pe mărfurile, serviciile procurate se deduc în cazul modificării regimului fiscal pentru livrarea mărfurilor, serviciilor, imobilizărilor corporale și necorporale în procesul desfășurării activității de întreprinzător din scutit de T.V.A. fără drept de deducere în impozabil sau în cazul schimbării destinației utilizării mărfurilor pentru efectuarea livrărilor impozabile în locul livrărilor scutite de T.V.A. fără drept de deducere.</p> <p>Se deduc sumele T.V.A. în mărimea atribuită anterior la costuri sau la cheltuieli pentru stocurile de mărfuri rămase, iar pentru imobilizările corporale (inclusiv în curs de execuție) și imobilizările necorporale – în mărimea sumei T.V.A. aferente valorii contabile, fără a lua în considerare valoarea reevaluată.</p> <p>Deducerea sumelor T.V.A. în cazul modificării regimului fiscal se efectuează în perioada fiscală în care a avut loc modificarea regimului fiscal din livrare scutită de T.V.A. fără drept de deducere în livrare impozabilă.</p> <p>Deducerea sumelor T.V.A. în cazul schimbării destinației utilizării mărfurilor se efectuează la momentul utilizării mărfurilor în calitate de materie primă, materiale sau imobilizările corporale și imobilizări necorporale pentru efectuarea livrărilor impozabile în locul livrărilor scutite de T.V.A. fără drept de deducere.</p>	EBA	<p>Modificarea destinației a mijloacelor fixe în cele mai multe cazuri necesită careva ajustări atât din punct de vedere documentar cât și din punct de vedere tehnic, respectiv bunurile trec în categoria de imobilizări corporale în curs de execuție. Astfel pentru a evita mai multe interpretări necesită de a fi utilizați termenii care se operează în SNC și IFRS precum “imobilizări corporale” și “imobilizări necorporale”.</p>	<p>Se acceptă în redacția Ministerului Finanțelor.</p>

	<p>Deducerea sumelor T.V.A. în cazul modificării regimului fiscal se efectuează în perioada fiscală în care a avut loc modificarea regimului fiscal din livrare scutită de T.V.A. fără drept de deducere în livrare impozabilă.</p> <p>Deducerea sumelor T.V.A. în cazul schimbării destinației utilizării mărfurilor se efectuează la momentul utilizării mărfurilor în calitate de materie primă, materiale sau mijloc fix pentru efectuarea livrărilor impozabile în locul livrărilor scutite de T.V.A. fără drept de deducere.</p>				
61	<p>Articolul 103. Scutirea de T.V.A. (1) Se scutesc de T.V.A. fără drept de deducere: 12) serviciile financiare: b) operațiile legate de evidența conturilor de depozit, inclusiv a conturilor de depunere, de decontare și bugetare, transferurile de credit (plăți și/sau încasări), inclusiv prin intermediul prestatorilor serviciilor de plată, titlurile de creanță, cecurile și alte instrumente financiare, cu excepția veniturilor de pe vânzarea mărfurilor în cazul nerambursării creditului, în afara mărfurilor ale întreprinderilor declarate în proces de insolabilitate, din acordarea serviciilor informaționale, de consultanță și de expertiză, din procurarea și arendarea locurilor de broker la bursă, din darea în arendă, din serviciile de încasare și livrare a banilor în numerar clienților, din serviciile de primire la păstrare și transferare a valorilor de preț, a banilor în numerar, a valorilor mobiliare și a documentelor, a veniturilor de la operațiile fiduciare de gestionare a bunurilor clienților, din aprovizionarea contra plată a clienților cu documentația normativă;”</p>	<p>Propunem următoarea redacție: ”operațiile legate de evidența conturilor de depozit, inclusiv a conturilor de depunere, de decontare și bugetare, transferurile de credit (plăți și/sau încasări), inclusiv prin intermediul prestatorilor serviciilor de plată, titlurile de creanță, cecurile și alte instrumente financiare, cu excepția veniturilor de pe vânzarea mărfurilor în cazul nerambursării creditului, în afara mărfurilor ale întreprinderilor declarate în proces de insolabilitate, din acordarea serviciilor informaționale, de consultanță și de expertiză, din procurarea și arendarea locurilor de broker la bursă, din darea în arendă, din serviciile de încasare și livrare a banilor în numerar clienților, din serviciile de primire la păstrare și transferare a valorilor de preț, a banilor în numerar, a valorilor mobiliare și a documentelor, a veniturilor de la operațiile fiduciare de gestionare a bunurilor clienților, din aprovizionarea contra plată a clienților cu documentația normativă;”</p>	EBA	<p>Propunerea presupune modificarea articolului dat în mod uniform conform introducerii art.94 lit.(e).</p>	<p>Notă. Conform prevederilor art.94 lit.e) din Codul fiscal, subiecți impozabili cu TVA sunt persoanele juridice și fizice care practică activitate de întreprinzător, inclusiv persoanele care desfășoară activitate profesională potrivit legislației, și procură pe teritoriul Republicii Moldova proprietatea întreprinderilor înregistrate în calitate de plătitori de TVA, declarate în proces de insolabilitate, cu excepția celor în procedură de restructurare și realizare a planului, în conformitate cu prevederile Legii insolabilității nr.149/2012. În acest sens, nu este clară propunerea.</p>

	numerar, a valorilor mobiliare și a documentelor, a veniturilor de la operațiile fiduciare de gestionare a bunurilor clienților, de la lichidarea bunurilor întreprinderilor care au dat faliment, din aprovizionarea contra plată a clienților cu documentația normativă;					
62	Abrogarea art. 103 pct. 24 (excluderea scutirii de TVA pentru autoturisme)	Propunem păstrarea scutirii TVA pentru autorismele importate până pe 01.01.2025 pentru care au fost achitate accizele la import.	EBA	În proiect se propune excluderea autoturismelor și altor autovehicule (pozițiile tarifare 870321, 870322, 870323, 870324, 870331, 870332, 870333, 870340, 870350000, 870360, 870370000, 870380, 9705) de la livrarile scutite de TVA începând cu 01.01.2025. Autoturismele importate în RM până la 01.01.2025 au incluse în valoarea lor accizele majorate în vigoare de până la 01.01.2025. Aplicarea aditioanala TVA la valoarea autoturismelor importate până la 01.01.2025 va crește considerabil și nejustificat valoarea lor de vânzare. Autoturismele uzate sunt achiziționate de cele mai multe ori de către persoane fizice care nu vor putea deduce TVA aplicat.		Nu se acceptă , prin prisma Legii nr.212/2023 conceptul urmează a fi implementat din 1 ianuarie 2026.
63	Articolul 117. Factura fiscală	Permiterea emiterii autofacturii de către beneficiar în numele furnizorului. Propunem introducerea posibilității de autofacturare pentru beneficiar în numele furnizorului în cazul ajustării bazei impozabile a livrării ca urmare a diferențelor de preț, în cazul acordării reducerilor după livrarea bunurilor/prestarea serviciilor, în cazul refuzurilor totale sau parțiale privind cantitatea, calitatea sau prețurile bunurilor livrate/serviciilor prestate și în cazul returnării ambalajelor. Dreptul de autofacturare urmează să fie prevăzut în contractul de livrare semnat între furnizor și beneficiar.	EBA	Această practică este des întâlnită în țările europene și este utilă în cazul necesității ajustării valorii impozabile ca urmare a diferențelor de preț și cantitate depistate în urma recepției marfurilor precum și în cazul emiterii facturilor de reducere comercială. În prezent, clarificarile între furnizori și beneficiari cu emiterii facturilor de ajustare din partea furnizorilor durează mult timp, uneori luni întregi.		Notă. Propunerea respectivă urmează să fie implementată în cadrul procesului de armonizare a legislației naționale la aquis-ul comunitar, de rînd cu alte principii stabilite de Directiva 2006/112/CE privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată. Or, implementarea separată a unor prevederi din practica Uniunii Europene se consideră inoportună, în contextul riscului de imposibilitate de aplicare și administrare fiscală.
64		Se propune completarea articolului 117 din Codul fiscal cu un nou alineat în următoarea redacție: 6. Nu este obligatorie eliberarea facturii fiscale în cazul prestării de servicii financiare în conformitate cu art. 103 alin 12 prestate de către instituțiile financiare, organizațiile de creditare nebancaară, asociațiile de economii și împrumut;	EBA	Propunerea vizează uniformizarea interpretării cadrului normativ cu alte acte normative, și anume cu: 1) Legea contabilității Nr. 287 din 15-12-2017 art.12, alin 1), punct b), care prevede excluderea serviciilor financiare de la obligativitatea întocmirii documentului primar cu regim special, "prestării serviciilor, cu excepția serviciilor financiare prestate de către instituțiile financiare, organizațiile de creditare nebancaară, asociațiile de economii și împrumut. 2) Ordinul Ministerului Finanțelor nr.118 din 28.08.2017 cu privire la aprobarea formularului tipizat de document primar cu regim special „Factura fiscală” și a Instrucțiunii privind completarea acestuia, care potrivit p.3, alin. 2) prevede excluderea emiterii de factura fiscală în cazul	Nu va impacta bugetul de stat	Nu se acceptă , propunerea dublează normelor din Legea contabilității și raportării financiare nr.287/2017.

				”Prestării serviciilor și executării lucrărilor cu excepția serviciilor financiare prestate de către instituțiile financiare, organizațiile de microfinanțare, asociațiile de economii și împrumut”.	
65		Propunem adaugarea in Codul Fiscal a clauzei in baza careia sa se emita facturi fiscale si pentru toate avansurile, nu numai pentru situatiile descrise la punctul 117 1 (9). In baza acestei facturi, beneficiarul va avea dreptul sa treaca in cont TVA aferent avansului.	EBA	Propunem emiterea facturii fiscale pentru avansuri. In prezent agentii economici care incaseaza avansuri sunt obligati sa calculeze si achite TVA la momentul incasarii, iar agentii economici care achita in avans au dreptul sa treaca in cont TVA numai la momentul receptionarii facturii fiscale. In conditiile in care plata in avans este o practica foarte raspandita in RM, acest tratament fiscal este unul neechitabil pentru toti agentii economici si in neconcordanta cu practicile internationale.	Notă. Propunerea respectivă urmăzează a fi implementată în cadrul procesului de armonizare a legislației naționale la aquis-ul comunitar, de rînd cu alte principii stabilite de Directiva 2006/112/CE privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată. Or, implementarea separată a unor prevederi din practica Uniunii Europene se consideră inoportună, în contextul riscului de imposibilitate de aplicare și administrare fiscală.
66		Propunem includerea in art. 117 a clauzei care sa permita eliberarea facturii fiscale la comercializarea certificatelor cadou.		Din punct de vedere fiscal - voucherele sunt considerate avansuri si la comercializarea lor nu este permisa emiterea facturii fiscale. In cazul lipsei eliberarii facturii fiscale exista incertitudini cu privire la deducerea acestor cheltuieli la cumparatori, in special in cazul in care aceste vouchere sunt oferite ulterior cadou angajatilor, in cadrul promotiilor, cadourile clientilor, etc si prin urmare clientii - persoane juridice, ezita sa procure certificatele valorice.	Notă. Propunerea respectivă urmăzează a fi implementată în cadrul procesului de armonizare a legislației naționale la aquis-ul comunitar, de rînd cu alte principii stabilite de Directiva 2006/112/CE privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată. Or, implementarea separată a unor prevederi din practica Uniunii Europene se consideră inoportună, în contextul riscului de imposibilitate de aplicare și administrare fiscală.
67	Codul Fiscal, articolul 117, alin.(16)	Propunem completarea cu un aliniat nou (16) art. 117, după cum urmează: „(16) La efectuarea livrărilor de servicii, precum și a energiei electrice, termice, apă, gaz, comunicații electronice, locatiune, în cazul utilizării e-facturii prin ciclul scurt, furnizorul nu este obligat să imprime factura fiscală pe suport de hârtie, să o semneze olograf și să o transmită Cumpărătorului, dacă contractul nu prevede altfel.”	EBA	Propunem sa fie exclusa obligativitatea expedierii pe suport de hârtie a facturii fiscale, pentru servicii, emise prin ciclul scurt, prin intermediul SIA „e-Factura”, in cazul in care Cumpărătorul este înregistrat in SIA „e-Factura” si are acces la aceasta factura. Necesitatea prezentării facturii fiscale electronice emise prin SIA „e-Factura” pe suport de hârtie si semnarea olografa a acesteia poate fi stipulata in contract. La necesitate Cumpărătorul, de sine stătător, va imprima factura fiscală semnată electronic de către Furnizor, cu dreptul de a deduce cheltuielile si TVA.	Nota. În conformitate cu prevederile pct.3 din Ordinul Serviciului Fiscal de Stat nr.317/2020 privind aprobarea Regulamentului cu privire la sistemul informațional automatizat de creare și circulație a facturilor fiscale electronice „e-Factura”, ciclul scurt – ciclul de viață al facturii fiscale electronice în care

					<p>aceasta obține statutul "finisată" după semnarea acesteia cu cea de a doua semnătură a Furnizorului.</p> <p>Totodată, conform pct.16 din Ordin, la utilizarea "Ciclului scurt" de viață a facturii fiscale, în cazul în care în SIA "e-Factura" este înregistrat doar "Furnizorul", precum și în cazul în care alți participanți sunt înregistrați în sistem însă nu și-au manifestat acceptul de a primi factură fiscală în formă electronică în raport cu "Furnizorul" respectiv, factura fiscală se va crea și semna în formă electronică de către "Furnizor", după care acesta o va tipări pe suport de hârtie, o va semna cu semnătură olografă și o va transmite celorlalte părți (Transportator, Cumpărător) spre acceptare și semnare olografă. În cazul livrării serviciilor semnătura olografă pe exemplarul furnizorului nu este obligatorie.</p> <p>Originalul facturii fiscale emise prin "ciclul scurt" se consideră a fi documentul imprimat pe suport de hârtie, care va conține semnătura olografă a "Furnizorului", care a semnat electronic pentru obținerea seriei și numărului facturii fiscale.</p> <p>Subsidiar, potrivit pct.41 din Ordin, în cazul facturilor fiscale electronice pentru prestări de servicii sau a celor transmise prin "Ciclul scurt" pentru care nu este obligatorie aplicarea semnăturii electronice a Cumpărătorului, data primirii acestora de către</p>
--	--	--	--	--	--

					Cumpărător o constituie data recepționării acestora în compartimentul "Finisate" al Cumpărătorului.	
	Articolul 117¹. Cazuri speciale de eliberare a facturilor fiscale	Propunem ca pentru vouchere sa fie stipulata o exceptie in art.117 ¹ alin.(9): "d) vnzarea voucherelor/certificatelor cadou, factura fiscală eliberându-se la comercializarea acestora"	EBA	Reiteram propunerea deoarece argumentarea din partea Ministerului nu cuprinde și partea cumparatorului de vouchere - persoana juridica care ofera cadou angajatilor sai aceste vouchere si trebuie sa le impoziteze la salariu. Neavind factura fiscala de tip livrare nu poate reflecta la cheltuieli aceste vouchere si nici impozita. Din punct de vedere fiscal - voucherele (certIFICATELE-CADOU) sunt considerate avansuri și la comercializarea lor nu este permisa emiterea facturii fiscale. în cazul lipsei eliberării facturii fiscale exista incertitudini cu privire la deducerea acestor cheltuieli la cumpărători, în special în cazul în care aceste vouchere sunt oferite ulterior cadou angajaților, în cadrul promoțiilor, cadouri clienților, etc. și prin urmare clienții - persoane juridice, ezita sa procure certificatele valorice.		
69	Art.123 din Codul Fiscal nr.1163/1997	Art.123 din Codul Fiscal nr.1163/1997 se completează cu alin (5 ⁴) cu următorul cuprins: „În cazul pierderilor sau lipsurilor „Timbrelor de acciz” în număr mai mare de 1% din numărul de „Timbre de acciz” din fiecare lot eliberat subiectului impunerii, se calculează acciza pentru diferența dintre numărul total de „Timbre de acciz” pierdute sau lipsă și numărul care constituie 1% din numărul de „Timbre de acciz” din lot. Numărul „Timbrelor de acciză” pierdute sau lipsă se stabilește printr-o declarație pe propria răspundere a producătorului. Calculul accizei pentru „Timbrele de acciz” pierdute sau lipsă se va efectua reieșind din valoarea mediei a sumei accizei plătite, raportate la un ambalaj unitar/ambalaj pentru consum final, pentru produsele marcate cu „Timbru de acciz” în ultimele 3 luni premergătoare declarației producătorului de pierdere a timbrelor.”	EBA	Normele art.123 din Codul Fiscal stabilesc marcarea obligatorie cu timbre de acciz a unor categorii de produse, precum producția alcoolică și produsele din tutun. De asemenea, este stabilit că ”marcarea se efectuează în timpul fabricării mărfurilor supuse accizelor”. Totodată, potrivit Regulamentului privind modalitatea de marcarea cu „Timbru de acciz/Timbru de consum. Marcă comercială de stat” a producției alcoolice supuse accizelor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1481/2006, precum și a Regulamentului privind modul de procurare și aplicare a timbrelor de acciz/timbrelor de consum pe produsele din tutun, cartușele și rezervele pentru țigăretele electronice, inclusiv țigăretele electronice de unică folosință, preparatele destinate utilizării în cartușele și rezervele pentru țigăretele electronice de la poziția tarifară 2404, produsele din tutun și înlocuitorii din tutun (amestecuri fără tutun pe baza frunzei de ceai) de la pozițiile tarifare 240399900 și 2404, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1427/2007 <u>reglementează doar în ceea ce ține de restituirea Timbrelor de acciz/timbrelor de consum nefolosite sau deteriorate</u> . Cu toate acestea, în procesul de fabricare și marcarea a produselor cu timbre este posibilă pierderea unor cantități ne semnificative de timbre, ca rezultat a aplicării acestora cu utilizarea tehnologiilor de mare viteză. O altă cauză, care duce la lipsa timbrelor de acciză este faptul că în procesul de marcarea acestea pot fi deteriorate în măsura în care nu mai pot fi restabilite pentru a fi restituite. Astfel, din punct de vedere tehnologic este posibilă cauzarea lipsei unei cantități ne semnificative de timbre de acciz, datorită cantităților imense de timbre aplicate pe producție (până la două sute milioane timbre anual). Cu toate acestea, cadrul normativ actual nu prevede o reglementare a unei asemenea situații. Din acest considerent se impune reglementarea în partea ce ține de pierderea sau lipsa timbrelor de acciz eliberate pentru marcarea producției, și anume prin stabilirea unei cantități admisibile de până la 1% din fiecare lot. De asemenea, pentru a asigura o	Nu există	Nu se acceptă. Totuși propunerea se va examina suplimentar în procesul de armonizare a legislației.

				<p>responsabilizare a operatorilor care marchează produsele cu timbre de acciz se propune achitarea accizei pentru cantitatea de timbre pierdute sau lipsă ce depășește 1% din fiecare lot.</p> <p>O asemenea măsură va asigura un grad de responsabilizare și conformare a agenților economici mai sporit, va asigura o claritate în ceea ce ține de evidența timbrelor de acciz, precum ar putea asigura venituri suplimentare la bugetul de stat, în cazul în care operatorii economici vor avea pierderi semnificative de timbre.</p>	
70	<p>Articolul 125¹. Impozitarea stocului de mărfuri supuse accizelor</p> <p>(1) Subiecții care importă, produc sau comercializează cu ridicata mărfuri supuse accizelor efectuează inventarierea stocului de mărfuri supuse accizelor (pozițiile tarifare 220300, 2205, 220600, 2207, 2208, 240210000, 240220, 240290000, 2403) în termen de 30 de zile de la data ultimei modificări de majorare a cotei accizelor.</p> <p>(2) Stocul de mărfuri accizate enumerate la alin.(1) este impozitat cu accize la diferența de cote dintre cota modificată și cota anterioară modificării.</p> <p>(3) Achitarea accizului calculat la stocul de mărfuri accizate conform alin.(2) se efectuează pînă pe data de 25 a lunii următoare celei în care urma să aibă loc inventarierea.</p> <p>(4) Declararea accizului calculat la stocul de mărfuri conform alin.(2) se efectuează în termen de pînă pe data de 25 a lunii următoare celei în care urma să aibă loc inventarierea conform formularului și în modul stabilit de Ministerul Finanțelor.</p> <p>(5) Suma accizului calculat la stocul de</p>	Abrogarea art. 125 ¹ din Codul fiscal.	EBA		<p>Nu se acceptă. Propunerea nu este însoțită de argumentare.</p>

	mărfuri supuse accizelor conform prezentului articol este deductibilă și se raportează la cheltuielile perioadei.				
		Modificarea plafonului men.onat la ar.colul 226 11 alin (5) litera a) de la "300 mii lei" la "1 milion lei"			
72	Titlul IV ACCIZELE Anexa nr.1 Mărfurile supuse accizelor	Propunem revizuirea prevederilor legislative ce țin de impunerea cu acciza a alcoolului prin excluderea lui din pozițiile tarifare 2207 și 2208.	EBA	Propunerea ține de alinierea cu standardele europene care prevăd neimpozitarea alcoolului denaturat cu acciza, și va provoca eliminarea economiei tenebre în domeniul dat.	Notă. Propunerea dată urmează a fi analizată în contextul exercițiului de rescriere a Titlului IV al Codului fiscal, prin prisma angajamentelor de armonizare a legislației naționale la aquis-ul comunitar, exercițiul planificat a fi demarat in anul 2024 și finalizat în anul 2025.
73		Propunem revizuirea cotei accizei pentru bioetanol prin aplicarea reglementării și controlului în ceea ce privește implementarea "Strategiei Energetice a Republicii Moldova până în 2030" aprobate prin HG 102/2013, conform căreia a fost prognozat, ca până în 2020 combustibilul de origine biologică să reprezinte 10% din cantitatea totală de combustibil.	EBA	Practica actuală în reglementarea circulației bioetanolului presupune prezența unei accize de aceeași mărime ca și pentru alcool și nu permite dezvoltarea acestei piețe. Țările UE au adoptat programul RED II, care prevede că până în 2030, 14% din totalul benzinei utilizate în transport va fi de origine biologică.	Notă. Propunerea dată urmează a fi analizată în contextul exercițiului de rescriere a Titlului IV al Codului fiscal, prin prisma angajamentelor de armonizare a legislației naționale la aquis-ul comunitar, exercițiul planificat a fi demarat in anul 2024 și finalizat în anul 2025.
75	Titlul IV ACCIZELE Anexa nr.2 Cota accizei pentru mijloacele de transport	Propunem excluderea Anexei 2, împreună cu excluderea scutirii TVA pentru autoturisme (art. 103)	EBA	În vederea alinierii politicilor fiscale în conformitate cu prevederile directivelor europene, prin introducerea impozitării cu TVA la importul de autoturisme cu eliminarea accizelor care sunt aplicate la momentul actual.	Nu se acceptă. Prin Legea nr.212/2023 pentru modificarea unor acte normative art.103 alin.(1) pct.29 a fost abrogat. Astfel, din 1 ianuarie 2026 la importul mijloacelor de transport clasificate la poziția tarifară 8703 se va aplica TVA.
76	Codul Fiscal, articolul 260, alin.(7)-(12)	Propunem ca amenzile aferente aplicării cap.11 ² să fie aminate, cel puțin, pînă în anul 2027.	EBA	Avînd în vedere că cadrul secundar legislativ a fost publicat, dar mediul de business încă mai are o multitudine de întrebări și neclarități la capitolul implementare, propunem amînarea termenului de aplicare a amenzilor. Timp în care mediul de business se va conforma benevol acestor cerințe precum și va fi o perioadă de „înțelegere” a noilor norme, de ajustare și de perfecționare a acestora acolo unde este necesar. Reiterăm propunerea, deoarece argumentarea inclusă în Sinteza din partea Ministerului Finanțelor aferent efectuării primelor controale abia în 2026-2027 nu răspunde la solicitarea mediului de afaceri. De fapt, se solicită ca pentru dosarele întocmite pentru anii 2024-2026, inclusiv, să nu fie	Notă. Prima perioadă de raportare a prețurilor de transfer va fi anul 2025 pentru perioada fiscală 2024. Respectiv, un control efectiv va fi efectuat cel devreme 2026-2027.

				aplicate amenzi. Aplicarea acestora sa inceapa cu perioada anului 2027.	
77	Codul fiscal, articolul 277 alin. (1) lit.c)	Se propune de a completa art.277 alin. (1) litera c) al Codului fiscal, după cuvintele „Republicii Moldova” să se introducă textul „ cu excepția celor care dețin dreptul de acces, în conformitate cu Legea nr.28/2016 privind accesul pe proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice ”.	EBA	Impozitul pentru bunurile imobiliare, racordarea cu prevederile Legii cu privire la accesul la proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice. La 15.04.2016 a intrat în vigoare Legea nr.28 cu privire la accesul la proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice. Ar.9 alin.(3) și art.41 prevăd expres că furnizorul de servicii publice nu poate fi obligat să plătească impozite, taxe, tarife, chirii pentru locațiune spațiilor interne și externe pentru construirea sau instalarea rețelelor. Până în prezent, furnizorii de rețele și/sau servicii publice de comunicații electronice calculează impozitul pe bunuri imobiliare pentru spațiile / terenurile asupra cărora au drept la acces. Pentru a putea utiliza în practică prevederile Legii nr.28/2016, propunem de a stipula expres în legislația fiscală că contribuabilii sunt scutiți de calcularea impozitului pe bunurile imobiliare pentru suprafețele / terenurile ce fac obiectul unui contract de acces.	Nu se acceptă. Implementarea măsurii va contribui la diminuarea veniturilor la bugetele locale. La fel, poate crea impedimente privind administrarea fiscală, inclusiv majorarea costurilor de administrare a normei propuse.
78	Codul fiscal, articolul 277 alin. (1) lit.c)	Calculul impozitului pentru bunurile imobiliare pentru bunurile luate în locațiune de la instituțiile publice, în parte ce ține de ne reprezentarea către data de 25 mai, anual, a informației privind valoarea contabilă a bunurilor arendate de către instituțiile publice Propunem ca: • SFS să furnizeze informațiile (prin intermediul unor Avize de plata, similar persoanelor fizice) necesare calculului, odată ce Instituțiile Publice sunt pe „calea digitalizării” și toate acestea au acces la informații reciproce prin intermediul platformelor diverse, sau • Locatorii să plaseze aceste informații pe site-ul SFS sau pe o altă platformă și companiile să le preia, de exemplu similar cu Deciziile APL privind aprobarea taxelor locale care puteau fi accesate de către entități de pe site oficial al SFS. Instituțiile Publice, pînă la data de 25 mai sa publice pe site valoarea contabilă a imobilelor (sau valoarea unui m2 al imobilului) care este oferit în chirie mediului de afaceri. Astfel, enitatea locatoare poate sa preia aceasta informatie si sa calculeze de sine statator valoarea contabilă a spatiului luat in chirie in dependenta de suprafata prevazuta in contract.	EBA	Este foarte dificila obtinerea informatiei cu privire la valoarea contabilă a bunurilor luate în locațiune de la instituțiile publice. Mai mult ca atit, aceste institutii nu se coformeaza prevederilor art.277 alin.(1) prin care sînt obligate să prezinte gratuit subiecților impunerii, în termen de pînă la data de 25 mai a anului fiscal în curs, informația privind valoarea estimată/valoarea contabilă a bunurilor imobiliare transmise în arendă sau locațiune.	Nu se acceptă. În cazul bunurilor imobiliare evaluate de către organelle cadastrale în scopul impozitării, informația aferentă valorii estimate poate fi accesată de către contribuabili prin intermediul datelor deschise de pe portalul asp.gov.md. În partea ce ține de baza impozabilă în cazul obiectelor impunerii (clădirilor, construcțiilor) neevaluate de către organele cadastrale în scopul impozitării, SFS nu dispune de informații privind valoarea contabilă a bunurilor transmise în gestiune, care sunt înregistrate în evidența contabilă a autorităților/instituțiilor publice. Totodată, dat fiind că părți ale contractelor de transmitere în posesie/folosință a acestor categorii de bunuri sunt autoritățile/imstituțiile publice și agenții economicii, aspectele ce vizează furnizarea acestor

					informații urmează a fi agregate de comun între părți, inclusiv prin includerea acestor aspecte ca clauze contractuale.
79	TITLUL VII TAXELE LOCALE	Completarea art. 288 cu pct. 7 ¹) cu următorul text: 7 ¹) Operator de publicitate exterioară - este o persoană a cărei activitate principală este furnizarea de servicii de plasare și distribuire a publicității pe dispozitivele sale de publicitate a altor agenți economici din domeniul publicității.	EBA	După aceste modificări, dispozitivele de publicitate ale operatorilor de publicitate exterioară sunt transferate la un alt tip de subiect de impozitare, care are o unitate de măsură diferită a cotei - în procente. Nu ar trebui să fie mai mult de 10% din venitul din vânzarea de servicii. În același timp, se rezolvă și problema plasării reclamelor sociale. Pentru amplasarea acestuia nu este nevoie de permisiunea specială din partea autorităților municipale.	Nu se acceptă , deoarece prin art. 288 al CF sunt definite noțiunile aplicate în sensul titlului VII al CF, iar în tot cuprinsul titlului nu se operează cu noțiunea de "operator de publicitate exterioară".
80		Pentru taxa pentru dispozitive publicitare propunem schimbarea bazei impozabile din m ² în % din rulaj	EBA	Acest lucru va asigura dezvoltarea economică a întreprinderilor mici și mijlocii, și restabilirea mai rapidă a contribuabililor după perioada de criză. De asemenea, pentru asigurarea transparenței procesului decizional, solicităm respectuos implicarea mediului de afaceri în consultări publice în ceea ce ține revizuirea sau stabilirea cotelor taxelor locale.	Nu se acceptă , dat fiind că începând cu 01.01.2024, serviciile de plasare și/sau difuzare a anunțurilor publicitare prin intermediul dispozitivelor difuzorului de publicitate exterioară formează obiectul impunerii cu taxa de plasare (amplasare) a publicității (reclamei), baza impozabilă constituind venitul din vânzări ale serviciilor prestate în acest sens, iar cota taxei se stabilește de AAPL în % din venitul respectiv.
81	Articolul 290. Subiecții impunerii Subiecții ai impunerii sînt pentru: c) taxa de plasare (amplasare) a publicității (reclamei) – persoanele juridice sau persoanele fizice înregistrate în calitate de întreprinzător care plasează și/sau difuzează informații publicitare (cu excepția publicității exterioare) prin intermediul mijloacelor cinematografice, rețelelor telefonice, telegrafice, telex, mijloacelor de transport, altor mijloace (cu excepția TV, internetului, radioului, presei periodice, tipăriturilor);	la art. 290, lit. c) – Se propune următoarea formulare: c) taxa de plasare (amplasare) a publicității (reclamei) – persoanele juridice sau persoanele fizice înregistrate în calitate de întreprinzător care plasează și/sau difuzează informații publicitare (cu excepția publicității exterioare pentru promovarea propriilor produse și servicii, inclusiv a mărcii comerciale prin intermediul mijloacelor cinematografice, rețelelor telefonice, telegrafice, telex, prin dispozitivele difuzorului de publicitate exterioară , altor mijloace (cu excepția TV, internetului, radioului, presei periodice, tipăriturilor).	EBA	După examinarea modificărilor deja adoptate în Codul Fiscal la data de 01.03.2024, și a celor care vor intra în vigoare în anii 2025-2026, a apărut o anumită neclaritate, care poate provoca interpretarea dubioasă a unor clauze. Propunem expunerea mai clară a clauzelor, care va elimina neînțelegerea.	Se acceptă parțial. La articolul 290: litera c) va avea următorul cuprins: „c) taxa de plasare (amplasare) a publicității (reclamei) – persoanele juridice sau persoanele fizice înregistrate în calitate de întreprinzător care plasează și/sau difuzează publicitate prin intermediul mijloacelor cinematografice, video, rețelelor telefonice, telegrafice, telex, dispozitivelor de publicitate exterioară și a altor mijloace (cu excepția TV, internetului, radioului, presei periodice, tipăriturilor);

82	<p>Articolul 290. Subiecții impunerii Subiecții ai impunerii sînt pentru:</p> <p>q) taxa pentru dispozitivele publicitare – persoanele fizice înregistrate în calitate de întreprinzător și persoanele juridice, care dețin în posesie/folosință sau sînt proprietari ai dispozitivelor publicitare.</p>	<p>la art. 290, lit. q) Se propune următoarea formulare:</p> <p>q) taxa pentru dispozitivele publicitare – persoanele fizice înregistrate în calitate de întreprinzător și persoanele juridice, care dețin în posesie/folosință sau sînt proprietari ai dispozitivelor publicitare pentru promovarea propriilor produse și servicii, inclusiv a mărcii comerciale.</p>	EBA	<p>1. Datorită noilor prevederi a legii publicității, baza impozabilă a crescut cu circa 400% acest lucru permite fără pierderi bugetare să transferăm Panourile publicitare la taxa pentru plasarea (amplasarea) publicitatii (reclamei) iar dispozitivele de tip firme care nu sunt destinate pentru prestarea serviciilor de amplasare a publicității să fie taxate la metru patrat.</p> <p>2. Acest fapt reduce costurile administrative deoarece firmele se produc pentru intervale lungi de 5-10 ani si nu sufera schimbri, iar acest fapt permite si planificarea bugetului pe o durata indelungata de timp, iar monitorizarea lor nu este necesara deoarece de obicei dimensiunile raman fixe pe perioade lungi</p> <p>3. Excluderea Panourilor destinate prestarii serviciilor de plasare amplasare a publicitatii reclamei din taxarea per m2 va motiva cresterea investitiilor in dispozitive inovatorii (precum leduri, proiectii 3D si altele) in acest domeniu.</p>	<p>Se acceptă parțial, litera q) se completează cu cuvintele „destinate amplasării publicității proprii”;</p>
83	<p>Articolul 291. Obiectele impunerii și baza impozabilă (1) Obiectul impunerii îl constituie:</p> <p>c) la taxa de plasare (amplasare) a publicității (reclamei) – serviciile de plasare și/sau difuzare a anunțurilor publicitare prin intermediul serviciilor cinematografice, video, prin rețelele telefonice, telegrafice, telex, prin mijloacele de transport, prin alte mijloace (cu excepția TV, internetului, radioului, presei periodice, tipăriturilor);</p>	<p>Se propune expunerea art. 291 alin. (1) lit. c) în redacție nouă:</p> <p>c) taxa de plasare de publicitate - servicii de plasare și/sau distribuire de reclame prin servicii de film și video, linii telefonice, telegraf sau telex, prin autovehicule, aparate ale operatorilor de publicitate exterior, folosind alte mijloace (cu excepția televiziunii, internetului, radioului, presei periodice, alte imprimare);</p>	EBA	<p>După aceste modificări, dispozitivele de publicitate ale operatorilor de publicitate exterioră sunt transferate la un alt tip de subiect de impozitare, care are o unitate de măsură diferită a cotei - în procente. Nu ar trebui să fie mai mult de 10% din venitul din vânzarea de servicii.</p> <p>În același timp, se rezolvă și problema plasării reclamelor sociale. Pentru amplasarea acestuia nu este nevoie de permisiunea specială din partea autorităților municipale.</p>	<p>Se acceptă parțial. La articolul 291 alineatul (1): litera c) va avea următorul cuprins: „c) la taxa de plasare (amplasare) a publicității (reclamei) – serviciile de plasare și/sau difuzare a publicității prin intermediul mijloacelor cinematografice, video, rețelelor telefonice, telegrafice, telex, prin dispozitivele difuzorului de publicitate exterioră, prin alte mijloace (cu excepția TV, internetului, radioului, presei periodice, tipăriturilor);”;</p>
84	<p>Articolul 291. Obiectele impunerii și baza impozabilă</p> <p>q) la taxa pentru dispozitivele publicitare – suprafața feței (fețelor) dispozitivului publicitar pe care se amplasează publicitatea exterioră</p>	<p>la art. 291, lit. q) Se propune următoarea formulare:</p> <p>q) la taxa pentru dispozitivele publicitare - suprafața feței (fețelor) dispozitivului publicitar pentru promovarea propriilor produse și servicii, inclusiv a mărcii comerciale.</p>	EBA		<p>Se acceptă parțial, litera q) va avea următorul cuprins: „q) la taxa pentru dispozitivele publicitare - suprafața feței (fețelor) dispozitivului publicitar destinate amplasării publicității proprii.”;</p>
		<p>Modificarea obiectului impunerii ”taxa pentru dispozitive publicitare” la art.colul 291 alin. (1) din CF creaza impedimente la stabilirea termenului ”de la pana la ” pentru calcularea acestei taxe.</p>			
85	<p>Articolul 295. Scutirea de taxe</p>	<p>Se propune completarea art. 295 cu o literă nouă cu următorul text:</p>	EBA	<p>Având în vedere necesitatea stringentă din ultima perioadă, de promovare a mesajelor sociale necesare Statului, mai cu</p>	<p>Se acceptă parțial.</p>

		<p>k) taxei pentru dispozitivele publicitare - persoanele juridice, care dețin în posesie/folosință sau sînt proprietari ai dispozitivelor publicitare, producători și difuzorii de publicitate socială, pentru perioada afișării publicității sociale, mesajului de interes public.</p>		<p>seamă în domeniul Sănătății Publice, dar și Securității Publice sau Naționale, instituțiile statului - Ministerul Sănătății, Ministerul de Interne, IGP, etc., semnează contracte cu mediul de afaceri în vederea producerii și distribuiri mesajelor de interes social. Cea mai solicitată formă de publicitate în aceste campanii este Publicitatea exterioară.</p> <p>De regulă, condițiile acordurilor semnate între instituțiile de stat și agenții economici prevăd că firmele private își asumă toate cheltuielile privind: producția și plasarea publicității sociale, machetarea, tipărirea afișelor, salarii, vehicule speciale pentru montarea/demontarea imaginilor, iluminarea panourilor, costuri indirecte. Toate aceste costuri sunt achitate de agenții economici specializați. Acest lucru permite statului să realizeze campanii ample de comunicare strategică socială fără a cheltui bani din bugetul de stat.</p> <p>La moment, Codul Fiscal prevede o clauză de scutire de taxă locală: "taxei de plasare (amplasare) a publicității (reclamei) - producătorii și difuzorii de publicitate socială și de publicitate plasată pe trimiterile poștale", ceea ce nu acoperă publicitatea exterioară, iar agenții economici implicați în această activitate gratuit sunt obligați să mai achite și taxe locale pentru dispozitive de publicitate. Respectiv, trebuie de adus o claritate și de specificat clar că "se scutește toată publicitatea socială".</p> <p>Pe lângă aceste argumente este de remarcat și faptul că agenții economici suportă costurile pentru aceste servicii din venitul firmei, care a fost o dată impozitat de stat, așadar statul care este comandatarul campaniei de publicitate sponsorizată de agentul economic nu mai poate încasa și o taxă pentru această plasare, pentru că astfel se creează o circumstanță de impozitare dublă.</p>	<p>La articolul 295 litera k) va avea următorul cuprins: „k) taxei pentru dispozitivele publicitare - persoanele fizice înregistrate în calitate de întreprinzător și persoanele juridice care dețin în posesie/folosință sau sunt proprietari ai dispozitivelor publicitare, pentru perioada afișării mesajului de interes public.”</p>
86	<p>Anexa la titlul VII, TAXELE LOCALE</p> <p>lit. c) Taxă de plasare (amplasare) a publicității (reclamei)</p> <p>Venitul din vânzări ale serviciilor de plasare și/sau difuzare a anunțurilor publicitare prin intermediul serviciilor cinematografice, video, prin rețelele telefonice, telegrafice, telex, prin dispozitivele difuzorului de publicitate exterioară, prin alte mijloace (cu excepția TV, internetului, radioului, presei periodice, tipăriturilor), cu excepția amplasării publicității exterioare pentru promovarea propriilor produse și servicii inclusiv a mărcii comerciale.</p>	<p>Anexa la titlul VII, lit. c) Se propune următoarea formulare:</p> <p>c) Taxă de plasare (amplasare) a publicității (reclamei)</p> <p>Venitul din vânzări ale serviciilor de plasare și/sau difuzare a anunțurilor publicitare prin intermediul serviciilor cinematografice, video, prin rețelele telefonice, telegrafice, telex, prin dispozitivele difuzorului de publicitate exterioară, prin alte mijloace (cu excepția TV, internetului, radioului, presei periodice, tipăriturilor), cu excepția amplasării publicității exterioare pentru promovarea propriilor produse și servicii inclusiv a mărcii comerciale.</p>			<p>Se acceptă parțial.</p> <p>poziția c), coloana a doua va avea următorul cuprins: „Venitul din vânzări ale serviciilor de plasare și/sau difuzare a informațiilor publicitare prin intermediul mijloacelor cinematografice, video, prin rețelele telefonice, telegrafice, telex, prin dispozitivele difuzorului de publicitate exterioară, prin alte mijloace (cu excepția TV, internetului, radioului, presei periodice, tipăriturilor);”;</p>

	periodice, tipăriturilor), cu excepția amplasării publicității exterioare				
88	<p>Articolul 11. Taxa pentru mărfurile care, în procesul utilizării, cauzează poluarea mediului</p> <p>(6) Se scutesc de taxa stabilită de prezentul articol:</p> <p>a) mărfurile importate și/sau livrate din contul împrumuturilor și granturilor acordate Guvernului, sau acordate cu garanție de stat, din contul împrumuturilor acordate de organismele financiare internaționale (inclusiv din cota-parte a Guvernului), destinate realizării proiectelor respective, precum și din contul granturilor acordate instituțiilor finanțate de la buget, conform listei aprobate de către Guvern;</p> <p>b) mărfurile destinate proiectelor de asistență tehnică, realizate pe teritoriul Republicii Moldova de către organizațiile internaționale și țările donatoare în cadrul tratatelor la care Republica Moldova este parte, conform listei aprobate de către Guvern;</p> <p>c) mărfurile destinate acordării de asistență în caz de calamitate naturală, de conflict armat și în alte situații excepționale, precum și mărfurile primite în calitate de ajutoare umanitare în modul stabilit de către Guvern;</p> <p>d) mărfurile și ambalajele destinate exportului;</p>	<p>Propunem excluderea lit. h), alin. (6), art. 11, precum și excluderea din Anexa 8 a codului 3923</p>	EBA	<p>Amendamentul este propus în vederea:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Eliminării abordării discriminatorii și revizuirii mecanismului de aplicare a taxei de ambalaj după principiul „poluatorul plătește” pentru a asigura aplicarea aceluiași grad de responsabilitate financiară în ce privește gestionarea deșeurilor de ambalaj între producător și importator. - Respectării condițiilor acordurilor internaționale (Organizația Mondială a Comerțului, Acord de Asociere cu Uniunea Europeană, tratate bilaterale etc.) de liber schimb între state. <p>Drept rezultat, impactul economic scontat va fi:</p> <p>Creștere de 60 de ori a valorii actuale anuale a plăților de mediu acumulate la bugetul de stat.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Reducerea cheltuielilor statului pentru domeniul protecția mediului. 	<p>Propunerile nu vizează domeniul de competență a Ministerului Finanțelor, prin urmare acestea urmează a fi remise Ministerului Mediului pentru examinare și o eventuală promovare.</p>
89		<p>Clarificarea unor interpretări ale Serviciului Fiscal de Stat</p> <p>1. Conform lit.b) alin. (2) art.11 al Legii nr.1540 din 25.02.1998 privind plata pentru poluarea mediului, categoriile de mărfuri care cauzează poluarea mediului în procesul utilizării sînt <i>“ambalajul fabricat din plastic, lemn, hârtie, carton, sticlă, metale (inclusiv aluminiu) și/sau compozit (clasificate la pozițiile tarifare 3923, 4415, 4819, 7010, 7310, 7311 00, 7606 12, 7612, 7613 00 000) ce conține produse”</i>. Astfel, din prevederile legii vedem că condiția obligatorie este ca ambalajele să conțină produse. Ca urmare, în cazul în care ambalajele, la momentul importului acestora nu conțin produse (cum ar fi <i>preformele, sticla, keg, can</i> etc.), care va fi considerat momentul plasării pe piață a acestora și apariția obligațiilor aferente plasării pe piață?</p>	EBA	<p>Interpretările din partea unor angajați SFS este contradiscotire și necesită o clarificare oficială din partea SFS.</p>	<p>Propunerile nu vizează domeniul de competență a Ministerului Finanțelor, prin urmare acestea urmează a fi remise Ministerului Mediului pentru examinare și o eventuală promovare.</p>

	<p>e) ambalajul aferent medicamentelor prevăzute de Legea nr.1409/1997 cu privire la medicamente, precum și ambalajul aferent dispozitivelor medicale prevăzute de Legea nr.102/2017 cu privire la dispozitivele medicale;</p> <p>f) ambalajul aferent pînii și produselor de panificație, clasificat la pozițiile tarifare 1901 20 000, 1905 40, 1905 90 300, 1905 90 600 și 1905 90 900, ambalate în ambalajul primar din materiale plastice (clasificat la pozițiile tarifare 3923 21 000, 3923 29 și 3923 30) și ambalajul primar compozit (clasificat la poziția tarifară 4819 20 000);</p> <p>g) mărfurile introduse pe teritoriul vamal al țării de către persoanele fizice și juridice de pe teritoriul Republicii Moldova care nu au relații fiscale cu sistemul bugetar al acesteia, înregistrate la Camera Înregistrării de Stat a Republicii Moldova, cu condiția rămîinerii mărfurilor respective pe teritoriul necontrolat de către organele constituționale ale Republicii Moldova;</p> <p>h) mărfurile fabricate de subiecții specificați la alin.(1), care, în procesul utilizării, cauzează poluarea mediului și la a căror producere au fost utilizate, în calitate de materie primă și/sau materiale, mărfurile indicate în anexa nr.8;</p> <p>i) ambalajul primar din materiale plastice (clasificat la pozițiile tarifare 3923 21 000, 3923 29 și 3923 30),</p>	<p>2. În cazul în care ambalajele sunt achiziționate pe teritoriul Republicii Moldova și la momentul achiziției aceste ambalaje nu conțin produse (cum ar fi <i>preformele, sticla, keg, can</i> etc.), care va fi considerat momentul plasării lor pe piață și apariția obligațiilor aferente plasării pe piață?</p> <p>3. Care este procedura de calcul a taxei privind poluarea mediului la stocurile de ambalaje existente în depozit la data de 30.09.2023?</p> <p>4. În cazul ambalajelor returnabile/reutilizabile, când va fi considerată plasarea pe piață a acestora și care este procedura de calcul a taxei privind poluarea mediului pentru acest tip de ambalaje?</p>			
90	<p>h) mărfurile fabricate de subiecții specificați la alin.(1), care, în procesul utilizării, cauzează poluarea mediului și la a căror producere au fost utilizate, în calitate de materie primă și/sau materiale, mărfurile indicate în anexa nr.8;</p> <p>i) ambalajul primar din materiale plastice (clasificat la pozițiile tarifare 3923 21 000, 3923 29 și 3923 30),</p>	<p>Propunem completarea art. 11, cu un nou alineat (7) în următoarea redacție:</p> <p>„(7) Subiecții specificați la alin. (1) au dreptul la scutirea integrală a taxei stabilite de prezentul articol pentru mărfurile specificate la alin. (2), dacă subiectul face dovada înscrierii în Lista producătorilor de produse supuse reglementărilor de responsabilitate extinsă a producătorilor. Procedura de oferire a scutirii se aprobă de Guvern.”</p>	EBA	<p>Adoptarea amendamentului propus asigură armonizarea legală în ceea ce privește subiecții art. 11 din Legea nr. 1540/1998 la prevederile Legii nr. 209/2016 și HG nr. 561/2020 privind Regulamentul de ambalaje si deșuri de ambalaje.</p> <p>Concluzionăm că la momentul actual, agenții economici care pun pe piață mărfuri ambalate în (i) ambalajul primar din materiale plastice (clasificat la pozițiile tarifare 3923 21 000, 3923 29 și 3923 30); (ii) ambalajul primar compozit care conține produse; (iii) ambalajul primar din aluminiu sunt subiecți ai impunerii pecuniare, fiind obligați să achite taxa pentru mărfurile care, în procesul utilizării, cauzează poluarea mediului, precum și să asigure crearea unor sisteme de gestionare a deșeurilor, care presupune investiții substanțiale, resurse financiare care urmează a fi alocate de către agenții economici.</p>	<p>Propunerile nu vizează domeniul de competență a Ministerului Finanțelor, prin urmare acestea urmează a fi remise Ministerului Mediului pentru examinare și o eventuală promovare.</p>

	ambalajul primar compozit (clasificat la poziția tarifară 4819 20 000) sau ambalajul primar din aluminiu (clasificat la poziția tarifară 7612), cu condiția că ambalajele menționate au fost procurate de la persoane fizice și juridice de pe teritoriul Republicii Moldova, cu excepția celor care nu au relații fiscale cu sistemul bugetar al acesteia, sau au fost anterior importate de către subiecții specificați la alin.(1) ori au fost fabricate de către subiecții specificați la alin.(1) lit.a) cu utilizarea, în calitate de materie primă și/sau materiale, a mărfurilor indicate în anexa nr.8.					
91		Introducerea standardelor europene privind normele de poluare și siguranța vehiculelor (Euro5, Euro6, Euro7)	EBA	Țara noastră rămâne semnificativ în urmă față de țările europene (inclusiv Rusia și Ucraina) în ceea ce privește standardele de mediu pentru mașini. Prin urmare, propunem, începând din anul 2022, să introducem cerințe de conformitate, pentru mașinile importate, cel puțin standardelor Euro5. În plus, considerăm că este necesar să fixăm termenii pentru introducerea noilor standarde Euro6 și Euro7. Astfel, cetățenii noștri vor lua cunoștința când Republica Moldova se va alinia , în acest sens, tuturor țărilor europene.		Propunerile nu vizează domeniul de competență a Ministerului Finanțelor, prin urmare acestea urmează a fi remise Ministerului Mediului pentru examinare și o eventuală promovare.
92		Propunem modificarea art. 11 si anume includerea unei clauze ce ar permite compensarea/restituirea taxei pentru marfurile care cauzeaza poluarea mediului achitate pentru perioada ianuarie-septembrie 2023 de catre agentii economici care au implementat Raspunderea Extinsa a Producatorului prin sistemul colectiv incepand cu 01.01.2023.		În perioada ianuarie-septembrie 2023, agentii economici, care s-au înregistrat în sistemele colective de gestionare a deeurilor au achitat dublu taxa pentru marfurile care cauzeaza poluarea mediului. Acestia au achitat: <ul style="list-style-type: none"> • taxa catre sistemul colectiv REP in baza cantitatilor de ambalaje plasate pe piata si a tintelor stabilite pentru 2023 • taxa pentru marfurile care cauzeaza poluarea mediului in baza prevederilor legii 1540/1998 valabile pina la 01.10.2023 <p>Taxarea dubla a creat o povara financiara suplimentara pentru agentii economici mentionati si a creat conditii inechitabile de concurenta neloiala.</p>		Propunerile nu vizează domeniul de competență a Ministerului Finanțelor, prin urmare acestea urmează a fi remise Ministerului Mediului pentru examinare și o eventuală promovare.
93	Articolul 11. Taxa pentru mărfurile care, în procesul utilizării,	• Modificarea Legii 1540/1998 trebuie să fie bazată pe principiul: companiile care implementează REP sa fie scutite de taxa ecologica pe ambalaje si sa achite doar diferența în caz de	EBA	Prin urmare, este necesară o intervenție urgentă pentru a remedia lacuna legislativă creată prin neajustarea la timp a Legii nr. 1540/1998 și pentru a evita taxarea dublă de mediu asupra ambalajelor, prin:		Propunerile nu vizează domeniul de competență a Ministerului Finanțelor, prin urmare acestea

	<p>cauzează poluarea mediului Alin. (1) și art. 14</p>	<p>neatingere a țintelor anuale, iar companiile care nu implementează REP să achite în continuare taxa ecologică pe ambalaje.</p> <p>Potrivit acordului ajuns în cadrul Grupului de Lucru pentru amendarea Legii 1540/1998, inclusiv în vederea deblocării situații survenite de la 1 Ianuarie 2023 cu dubla impozitare pentru deșeurile de ambalaje, propunem următoarea soluție care a fost apreciată pozitiv de toate părțile implicate la ședința din 28 Februarie 2023:</p> <ul style="list-style-type: none"> alin.(1) Art.11 din Legea 1540, va avea următorul conținut: (1) Subiecți ai taxei reglementate de prezentul articol sunt persoanele juridice, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, și persoanele fizice care desfășoară activitate de întreprinzător, sub orice formă stabilită de legislație, cu excepția celor care implementează Răspunderea Extinsă a Producătorului prin sistemul individual sau colectiv potrivit legislației în vigoare. <p>Mai mult că atât, acest proiect presupune că agenți economici continuă achitarea „taxei ecologice” indiferent de faptul dacă implementează sau nu REP, iar Guvernul „... până la data de 31.12.2023 urmează să elaboreze și să aprobe un mecanism de compensare pentru acei agenți economici care participă în sistemul REP...” (pct. 10) din Proiect.</p> <p>Respectiv proiectul de lege nu prevede principiul scutirii de „taxa ecologică”, dar compensarea acesteia, fără a avea o claritate asupra mecanismului de compensare și garanțiile în acest sens. Realizarea țintelor este însoțită de costuri pentru agentul economic. În condițiile economice actuale, impunerea achitării în avans a unei taxe care nu este cert dacă va fi recuperată în viitorul apropiat - nu este argumentată. În condițiile în care se impune ca până la 31.12.2023 Guvernul să vină cu o schemă de compensare și implementare a unui mecanism de scutire pentru agenții economici care ating și valorifică țintele, termenul de raportare anual este unul rezonabil. Astfel se propune următoarea formulare:</p> <ul style="list-style-type: none"> „Subiecții vizați la art.11 alin.(1) calculează și achită plățile corespunzătoare și prezintă darea de seamă respectivă anual, până la data de 31 a lunii martie a anului următor de gestiune.” <p>Acest termen este corelat cu termenul stabilit la punctul 22 din Hotărârea 561 din 31.07.2020 (2. În cazul în care producătorii prevăzuți la pct.13, care își îndeplinesc responsabilitățile individual, nu îndeplinesc cel puțin obiectivele anuale prevăzute</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Amendarea Legii 1540/1998 la art.11 și art.14, astfel ca plata să nu fie lunară, dar anuală, 2. Calcularea deșeurilor de ambalaje să fie în greutate (kg) în loc de unitate (bucată). 	<p>urmează a fi remise Ministerului Mediului pentru examinare și o eventuală promovare.</p>
--	--	---	---	---

		în anexa nr.2, este necesar ca, pentru atingerea obiectivelor, să plătească la bugetul de stat, către Fondul Ecologic Național, o sumă egală cu costurile nete de gestionare a unei tone pentru fiecare categorie de ambalaj înmulțit cu cantitatea de deșeuri de ambalaje nevalorificate.) Impunerea unei taxe duble de mediu asupra ambalajelor către cei mai mari investitori din Republica Moldova reprezintă o problemă critică, care poate duce la creșterea semnificativă a prețurilor la produsele de larg consum, descurajarea investițiilor și crearea condițiilor de concurență neloială.				
94		Anularea plăților pentru: emisiile de poluanți ale surselor staționare (art.6), deversările de poluanți (art.9), depozitarea deșeurilor de producție (art.10)	EBA	Calculul de sine stătător al acestor plăți este foarte dificil, si efortul depus este mult mai mare decât suma plății în sine. Totodată, funcția de control asupra corectitudinii calculului și plenitudinii virării la buget a plăților stabilite la art.6, 9 și 10 este exercitată de către inspecțiile pentru protecția mediului ale autorității centrale de specialitate. În același timp, in cadrul unei companii, nu sunt specialiști în protecția mediului care să dețină cunoștințele necesare pentru a calcula corect taxele date. In schimbul anulării plăților enumerate, propunem mărirea plăților pentru emiterea autorizațiilor pentru emisia poluanților de către organele autorităților de mediu.		Notă. Propunerile nu vizează domeniul de competență a Ministerului Finanțelor, prin urmare acestea urmează a fi remise Ministerului Mediului pentru examinare și o eventuală promovare.
95	1.6. Persoane fizice, cu excepția pensionarilor, persoanelor cu dizabilități, precum și a persoanelor care se încadrează în categoriile de plătitori prevăz	Taxă fixă în conformitate cu legea nr. 12 din anul 2002 privind impozitul pe veniturile fizice, cu excepția persoanelor care se încadrează în categoriile de plătitori prevăz	Lu nar pen tru lim ită de vâr stă și ajut oru l de dec es	Pen sia pen tru lim ită de vâr stă și ajut oru l de dec es	Expunerea în redacție nouă a pct. 1.61	
		<u>1.6¹</u> . Liber-profesioniștii ce practică activitate în sectorul justiției, <u>ale căror venituri anuale din activitatea practică în anul fiscal precedent depășesc cuantumul a 12 salarii medii lunare pe economie în anul respectiv</u> , cu excepția pensionarilor, persoanelor cu dizabilități, precum și a persoanelor care se încadrează în categoriile de plătitori prevăzute la pct.1.1–1.6	Taxa fixă în conformitate cu legea bugetului asigurărilor sociale de stat anuală	Lunar, câte 1/12 din suma anuală, până la data de 25 a lunii următoare lunii de gestiune	Toate prestașiguranțade sta	

	<p>ute la pct.1.1-1.5, care se regăsește în una dintre situațiile:</p> <ul style="list-style-type: none"> - fondatori ai întreprinderilor individuale, inclusiv fondatori ai gospodăriilor țărănești (de fermier); - persoane fizice care desfășoară activități independente în domeniul comerțului cu amănuntul, cu excepția comerțului cu mărfuri 	<p>tiune</p>					
--	---	--------------	--	--	--	--	--

	supuse accize lor; – persoanele fizice care exercită activități în domeniul achizițiilor de produse din fitotehnie și/sau horticultură și/sau de obiecte ale regnului vegetal										
96		poziția 1.6² care va avea următorul cuprins:			<p><u>1.6²</u>. Liber-profesioniștii ce practică activitate în sectorul justiției, <u>ale căror venituri anuale din activitatea practică în anul fiscal precedent nu depășesc cuantumul a 12 salarii medii lunare pe economie în anul respectiv</u>, cu excepția pensionarilor, persoanelor cu dizabilități, precum și a persoanelor care se încadrează în categoriile de plătitori prevăzute la pct. 1.1–1.6</p>	Taxa fixă în conformitate cu legea bugetului asigurărilor sociale de stat anuală	Lunar, câte 1/12 din suma anuală, până la data de 25 a lunii următoare lunii de gestiune	Pensia pentru limită de vârstă și ajutorul de deces			

97	<p>Anexa nr. 3 Tipuri de drepturi și de venituri aferent cărora nu se calculează contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii</p>	<p>Se propune completarea anexei nr. 3 din Legea 489/1999 cu un punct nou în următoarea redacție: ”(42) Cheltuielile aferente primelor de asigurare de viață suportate de angajator în favoarea angajatului.”</p>	EBA	<p>În contextul evoluțiilor demografice, stimularea economisirilor private pe termen lung devine una din principalele opțiuni pentru susținerea sistemului asigurărilor sociale. În condițiile în care deficitul forței de muncă este o problemă acută pentru oricare sector al economiei, angajatorii sunt determinați să creeze cele mai bune condiții de muncă pentru salariații lor. Astfel, pentru atragerea și menținerea personalului pe termen lung, angajatorii oferă o gamă variată de beneficii, printre care pot fi introduse și asigurările de viață. Asigurarea de viață este o alternativă ce poate oferi beneficii importante pe termen lung reflectate în creșterea gradului de protecție a populației și va contribui la garantarea unor resurse financiare necesare la un moment dat într-o familie pentru a menține standardul de viață al acesteia în cazul producerii unui eveniment neprevăzut (deces, accident, îmbolnăvire invalidantă), care, pentru majoritatea familiilor, are ca efect o scădere drastică a nivelului de trai și dependența de ajutoarele sociale oferite de stat. Mai mult ca atât, primele colectate de către asigurătorii care practică asigurări de viață, sunt investite pentru acoperirea rezervelor tehnice și matematice de asigurări</p>	
98	<p>Anexa 3 Tipuri de drepturi și de venituri aferent cărora nu se calculează contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii</p> <p>Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii nu se calculează aferent următoarelor drepturi și venituri:</p> <p>2) cheltuielile pentru transportul, hrana angajaților, tichetele de masă și studiile profesionale/de perfecționare profesională, suportate și organizate de către</p>	<p>La valoarea tichetelor de masă acordate de către angajator să nu se calculeze contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii</p>		<p>Tichetele de masă acordate de către angajator sunt la fel cheltuieli legate de hrana angajaților și nu trebuie să fie tratate diferit decât hrana organizată a angajaților, la care nu se calculează contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală și impozit pe venit din salariu.</p> <p>Comaniile asigura angajații din oficiu de bază cu hrană organizată, iar celor care își desfășoară activitatea în subdiviziunile amplasate pe tot teritoriul țării li se acordă tichete de masă, fiindcă nu este posibil și fezabil de organizat pentru 2-3 persoane dintr-un centru raional hrană organizată.</p>	

	angajator în modul stabilit de către Guvern;			Pentru angajator trebuie să fie aceeași cheltuială, dar la moment tichetele de masă sunt mai costisitoare fiindcă la ele se calculează suplimentar contribuții de asigurări sociale.	
99	<p>Articolul 4. Obligațiile agenților economici</p> <p>(1) Agenții economici care desfășoară activități în domeniul fabricării și circulației alcoolului etilic și a producției alcoolice sînt obligați:</p> <p>a) să fabrice alcool etilic și producție alcoolică în limita sortimentului pentru care s-a eliberat licența;</p> <p>b) să comercializeze alcool etilic pentru fabricarea producției alcoolice și a producției farmaceutice agenților economici care dețin licența respectivă</p> <p>c) să țină, utilizînd sistemul de evidență computerizată, evidența zilnică, potrivit unei forme stabilite, a stocurilor de materie primă pe fiecare furnizor aparte, a materiei prime prelucrate și rămase în stoc; a cantităților de alcool etilic și de producție alcoolică fabricate și puse în circulație; a alcoolului etilic și a producției alcoolice rămase în stoc pe fiecare denumire și categorie;</p> <p>e) să marcheze producția alcoolică supusă accizării cu timbru de acciz, cu excepția berii și a băuturilor pe bază de bere;</p> <p>f) să nu transmită, direct sau indirect, licența altor agenți economici;</p> <p>g) să asigure etanșeitatea instalațiilor de fabricare a alcoolului etilic și a</p>	Propunem păstrarea interdicției menționate doar pentru comercializarea alcoolului etilic în vrac și completarea art. 4, alin. (2), cu lit. j), care să prevadă limitări analogice restricțiilor stabilite la art.4, alin. (2), cu lit. i), și anume plafonarea prețului minim de comercializare. Pe lângă această, considerăm, că urmează a fi introdusă interdicția generală privind capacitatea maximă admisibilă a recipientelor pentru alcoolul etilic comercializat cu amănuntul în mărime de 500 ml.	EBA	<p>În conformitate cu art. 4, alin. (2), lit. a), Legea cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic și a producției alcoolice nr. 1100 din 30.06.2000, se interzice livrarea în rețeaua de comerț și comercializarea cu amănuntul a alcoolului etilic și/sau a alcoolului etilic potabil în vrac și/sau îmbuteliat.</p> <p>Propunem păstrarea interdicției menționate doar pentru comercializarea alcoolului etilic în vrac și completarea art. 4, alin. (2), cu lit. j), care să prevadă limitări analogice restricțiilor stabilite la art. 4, alin. (2), cu lit. i), și anume plafonarea prețului minim de comercializare. Pe lângă această, considerăm, că urmează a fi introdusă interdicția generală privind capacitatea maximă admisibilă a recipientelor pentru alcoolul etilic comercializat cu amănuntul în mărime de 500 ml.</p> <p>Considerăm, că măsura restrictivă stabilită la 4, alin. (2), lit. a) Legea 1100/2000, privind interzicerea comercializării cu amănuntul este excesivă și reprezintă o limitare nejustificată a principiului libertății pieței.</p> <p>Suplimentar, considerăm, că odată cu modificarea interdicției în sensul menționat, decade necesitatea păstrării interdicției stabilite la art. 5, alin. (2), lit. d), care reglementează interdicția de livrare și comercializare în rețeaua de farmacie a alcoolului etilic în vrac și/sau îmbuteliat în recipiente cu o capacitate mai mare de 100 ml.</p>	<p>Notă.</p> <p>Propunerea nu este însoțită de argumente care să justifice necesitatea intervenției.</p>

	<p>producției alcoolice, circulația întregii producții fabricate prin mijloace de măsurare și de control, cu excepția berii și a băuturilor pe bază de bere;</p> <p>h) să asigure integritatea sigiliilor aplicate, integritatea și funcționarea mijloacelor de măsurat și de control, precum și condiții de depozitare în siguranță a alcoolului etilic și a producției alcoolice fabricate, cu excepția berii și a băuturilor pe bază de bere;</p> <p>i) să comercializeze producția alcoolică cu ridicata ori să o livreze în alt mod numai agenților economici care dispun de depozite specializate și dețin licență respectivă;</p> <p>j) să asigure verificarea metrologică a mijloacelor de măsurare utilizate în scopul supravegherii fiscale și controlului circulației alcoolului etilic, cu excepția berii și a băuturilor pe bază de bere.</p>				
101		<p>Extinderea implementării Directivei 2011/64 până în 2030, ceea ce va permite creșteri graduale și echilibrate ale accizelor, va exclude amplificarea comerțului ilegal cu produse din tutun în Moldova și va asigura venituri la bugetul de stat stabile și durabile.</p>	EBA	<p>Acordul de Asociere (AA) cu UE prevede punerea în aplicare a Directivei 2011/64 până în 2025, inclusiv pentru atingerea nivelului minim al accizelor de 90 Euro / 1000 țigarete. Cu toate acestea, prevede o posibilitate de extindere: „Consiliul de asociere va decide asupra unui calendar diferit pentru implementare, în cazul în care contextul regional o va impune”. AA cu Moldova este singurul acord UE care include un termen limită.</p> <p>Acciza minimă în Moldova este de 68 Euro / 1000 țigarete în 2024, iar conform calendarului aprobat aceasta ar urma să crească pînă la 75 Euro/1000 în 2025 și 82 Euro/1000 în anul 2026. Creșterile deja stabilite în Codul fiscal sunt unele graduale și echilibrate, inclusiv din punctul de vedere a creșterii veniturilor populației și posibilității lor de a procura bunuri. Pentru a atinge nivelul minim al UE în anul 2025 ar fi necesară creșterea accizei cu 25 Euro / 1000 țigarete / an în 2025 – o creștere extrem de mare, de aproape patru ori mai mare decât media actuală aprobată. Acesta ar putea fi un exercițiu distructiv pentru piață și cu un impact simțitor asupra colectării de venituri la bugetul de stat.</p>	<p>Propunerea nu face obiectul politicii fiscale și vamale. Prerogativa renegocierii Acordului vizează competența MDED-ului.</p>

				<p>Experiența statelor membre UE este extrem de relevantă și importantă în contextul creșterii de accize. Țările Baltice, Bulgaria și România au fost nevoite să realizeze o armonizare foarte rapidă și au crescut accizele cu +10 Euro / 1000 țigarete / an în 2009-2010.</p> <p>În consecință, în 2010, fluxul ilegal a produselor din tutun a atins 54% în Letonia, 47% în Lituania, 40% în Bulgaria și 36% în România. În Moldova, comerțul ilegal a înregistrat 6% la finalul anului 2019 și început de 2020 (sursă: Ipsos Illegal Trade Research).</p>		
102	<p>Articolul 2. Noțiunile de bază</p> <p>În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni de bază semnifică:</p> <p>tichet de masă – card de plată prevăzut la art.5 pct.40¹ din Codul fiscal, emis de către operator în condițiile prezentei legi, acordat de către angajator salariaților, pentru a fi folosit ca instrument de plată în scopul procurării de produse alimentare în unitățile comerciale/de alimentație publică care au încheiat un contract de prestare a serviciilor cu operatorul;</p>	<p>La art. 2 noțiunea de tichet de masa se expune în următoarea redacție:</p> <p>tichet de masă – înscriere de mijloace bănești într-un cont special, emiterea și evidența căruia se asigură de către operatorul de tichete de masă, conform prevederilor art. 5 pct. 40¹ din Codul fiscal, în condițiile prezentei legi, acordat de către angajator salariaților, care pot fi folosite ca instrument de plată prin intermediul cardurilor bancare sau altor dispozitive electronice prin intermediul cărora pot fi efectuate plăți, în scopul procurării de produse alimentare în unitățile comerciale/de alimentație publică care au încheiat un contract de prestare a serviciilor cu operatorul;</p>	EBA	<p>Propunerea dată intervine ca urmare a necesității de delimitare clară ce reprezintă tichetul de masă de fapt și în scop de a exclude o eventuală interpretare a normei, și anume interpretarea greșită și considerare ca cardul de plată utilizat aferent tichetului de masă.</p>		<p>Notă.</p> <p>Propunerile de ajustare a Legii nr.166/2017 (în continuare - Lege) urmează a fi examinate în complex prin prisma unui proces legislative separat care va fi inițiat la finalizarea procesului de adoptare a politicii fiscale și vamale pentru anul 2025.</p>
103	<p>Articolul 3. Acordarea tichetelor de masă</p> <p>(1) Angajatorul este în drept să acorde salariaților o alocație individuală de hrană, sub forma tichetelor de masă, achitând integral operatorului valoarea nominală a acestora, plata pentru imprimare a tichetelor de masă și alte servicii prevăzute de contractele încheiate între operator și angajator. Este interzis angajatorilor, la oferirea tichetelor de masă, să reducă salariul angajaților beneficiari de tichete de masă.</p>	<p>La art. 3 alin. (1), cuvintele “pentru imprimare” se substituie cu cuvintele “pentru emiterea și gestionarea”;</p> <p>(1) Angajatorul este în drept să acorde salariaților o alocație individuală de hrană, sub forma tichetelor de masă, achitând integral operatorului valoarea nominală a acestora, plata pentru emiterea și gestionarea tichetelor de masă și alte servicii prevăzute de contractele încheiate între operator și angajator. Este interzis angajatorilor, la oferirea tichetelor de masă, să reducă salariul angajaților beneficiari de tichete de masă.</p>	EBA	<p>Propunerea dată are scop de racordare a cadrului normativ, în partea ce ține de faptul că a fost abrogat tipul de tichet de masă pe suport de hârtie.</p>		<p>A se vedea comentariul de la art.2 a legii.</p>

104	<p>Articolul 3. Acordarea tichetelor de masă</p> <p>(2) În cazul cumulului de funcții, tichetele de masă pot fi acordate numai de către angajatorii unde salariații în cauză își au locul de muncă de bază.</p>	Abrogarea art. 3 alin. (2);	EBA	Propunerea data are ca scop de a echivala în drepturi salariații care activează prin cumul și prin contract de muncă, astfel propunem excluderea normei date și oferirii posibilității de acordare a tichetelor de masa la locul de muncă prin cumul proporțional timpului de muncă efectuat.	A se vedea comentariul de la art.2 a legii
105	<p>Articolul 3. Acordarea tichetelor de masă</p> <p>(3) Acordarea tichetelor de masă este facultativă. Angajatorul este în drept să suporte cheltuieli pentru hrană pentru un angajat, care vor fi deduse în scopuri fiscale conform art.24 alin.(19) din Codul fiscal, ori să acorde tichete de masă, fiind permisă doar o singură opțiune.</p>	<p>Articolul 3 alin. (3) se expune în redacție nouă, cu următorul text:</p> <p>(3) Acordarea tichetelor de masă este facultativă. Angajatorul este în drept să suporte cheltuieli pentru hrană pentru un angajat, care vor fi deduse în scopuri fiscale conform art.24 alin.(19) din Codul fiscal, ori să acorde tichete de masa care la fel sunt deductibile în scopuri fiscale împreună cu contribuțiile de asigurări sociale conform art.24 alin.(19) din Codul fiscal, fiind permisă doar o singură opțiune.</p>	EBA	Propunerea dată are scop de clarificare a situației fiscale aferente procedurii de acordare a tichetelor de masă și excluderii interpretării duale.	A se vedea comentariul de la art.2 a legii
106	<p>Articolul 3. Acordarea tichetelor de masă</p> <p>(5) Condițiile de acordare a tichetelor de masă de către angajatorii unități private se stabilesc de aceștia în contractele colective de muncă, actele normative la nivel de unitate, contractele individuale de muncă.</p>	<p>Articolul 3 alin. (5) se expune în redacție nouă, cu următorul text:</p> <p>(5) Condițiile de acordare a tichetelor de masă de către angajatorii unități private se stabilesc de aceștia în contractele colective de muncă, actele normative la nivel de entitate, contractele individuale de muncă sau alte acte normative interne ale angajatorului.</p>	EBA	Propunerea are drept scop de excludere a abuzului prin care se impune o procedură dificilă de aprobare a posibilității de acordare a tichetelor de masă de către angajatori, fapt ce va permite entităților de a acorda tichete de masă și prin ordin sau regulament intern al entității.	A se vedea comentariul de la art.2 a legii
107	<p>Legea 166/2017 cu privire la tichetele de masă</p>	<p>1. Propunem majorarea valorii nominale a tichetelor de masă până la 100 lei. 2. Propunem ca tichetele de masa în marimea valorii nominale deductibile în scopuri fiscale sa fie neimpozabila cu contributii de asigurari sociale de stat. Valoarea care depaseste valoarea nominala deductibila se va impozita cu toate impozitele salariale. În sensul celor enumerate, propunem modificarea urmatoarelor prevederi: 1. Art. 4) alin. (1) ar fi expus în următoarea redacție: “Valoarea nominală deductibilă în scopuri fiscale a unui tichet de masă pentru o zi</p>	EBA	Considerăm oportună majorarea valorii nominale a tichetelor de masă si neimpozitarea acestora cu contributii de asigurari sociale ca măsură de stimulare pentru salariați. Utilizarea tichetelor de masa aduc beneficii atit business-ului precum si Statului prin reflectarea "pe alb" a tranzactiilor atit a companiilor mari cit si a companiilor din micul business.	A se vedea comentariul de la art.2 a legii

		<p>lucrătoare trebuie să fie cuprinsă între 35 și 100 de lei. Valoarea tichetelor de masă nu include contribuția individuală de asigurări sociale de stat obligatorii.</p> <p>2. Propunem modificarea art. 7 alin. (2) al Legii nr. 166/2017 cu privire la tichetele de masă și anume:</p> <p>„Valoarea nominală deductibilă a tichetelor de masă acordate de către angajator salariaților, potrivit prezentei legi, reprezintă un venit din care nu se calculează prime de asigurare obligatorie de asistență medicală, contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii și impozit pe venit din salariu. În cazul în care valoarea nominală a tichetelor este mai mare decât limita stabilită la art. 4 alin. (1), pentru suma care depășește limita respectivă se calculează contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală și impozit pe venit din salariu.”</p>				
108	<p>Articolul 4. Valoarea nominală a tichetelor de masă</p> <p>(1) Valoarea nominală deductibilă în scopuri fiscale a unui tichet de masă pentru o zi lucrătoare trebuie să fie cuprinsă între 35 și 70 de lei. Valoarea tichetelor de masă nu include contribuția individuală de asigurări sociale de stat obligatorii.</p>	<p>Articolul 4 alin. (1), textul „între 35 și 70 de lei” se substituie cu textul „între 55 și 100 de lei”;</p> <p>(1) Valoarea nominală deductibilă în scopuri fiscale a unui tichet de masă pentru o zi lucrătoare trebuie să fie cuprinsă între 55 și 100 de lei. Valoarea tichetelor de masă nu include contribuția individuală de asigurări sociale de stat obligatorii.</p>	EBA	Propunerea are drept scop de racordare a valorii nominale deductibile la situația actuală a prețurilor.		A se vedea comentariul de la art.2 a legii
109	<p>Articolul 4. Valoarea nominală a tichetelor de masă</p> <p>(3) Valoarea nominală a unui tichet de masă, prevăzută la alin.(1), se indexează anual, după caz, la 1 aprilie. Coeficientul de indexare constituie creșterea anuală a indicelui prețurilor de consum pentru anul precedent, determinată în modul stabilit de către Guvern.</p>	<p>La art. 4 alin. (3), după cuvintele “indexează anual,” se completează cu cuvintele “de către Guvern”;</p> <p>(3) Valoarea nominală a unui tichet de masă, prevăzută la alin.(1), se indexează anual de către Guvern, după caz, la 1 aprilie. Coeficientul de indexare constituie creșterea anuală a indicelui prețurilor de consum pentru anul precedent, determinată în modul stabilit de către Guvern.</p>	EBA	În scopul excluderii interpretării duale a normei, se impune necesitatea specificării exprese a organului abilitat în indexarea valorii nominale a tichetelor de masă.		A se vedea comentariul de la art.2 a legii

110	<p>Articolul 5. Numărul și valoarea tichetelor de masă</p> <p>(2) Valoarea totală a tichetelor de masă transferată pe cardul de plată al salariatului trebuie să fie egală cu numărul zilelor lucrate efectiv de acesta pe parcursul lunii precedente înmulțit cu valoarea nominală a tichetului acordat salariatului.</p>	<p>Articolul 5 alin. (2) se expune în redacție nouă, cu următorul text:</p> <p>(2) Valoarea totală a tichetelor de masă transferată pe contul special, la care salariatul are acces în baza cardului de plată sau altui dispozitiv electronic, utilizat pentru efectuarea platilor cu tichete de masa trebuie să fie egală cu numărul zilelor lucrate efectiv de acesta pe parcursul lunii precedente înmulțit cu valoarea nominală a tichetului acordat salariatului.</p>	EBA	Propunerea are scop de clarificare a normei.		A se vedea comentariul de la art.2 a legii
111	<p>Articolul 5. Numărul și valoarea tichetelor de masă</p> <p>(4) Valoarea totală a tichetelor de masă, transferată pe cardul de plată al salariatului care desfășoară munca în schimburi, trebuie să fie egală cu numărul total de ore lucrate pe parcursul lunii precedente împărțit la opt, înmulțit cu valoarea nominală a tichetului acordat salariatului. Rezultatul se aproximează, conform regulilor matematice, până la un număr întreg.</p>	<p>Articolul 5 alin. (4), textul „transferată pe cardul de plată” se substituie cu textul „transferată pe cardul de plată, dispozitivul electronic”;</p> <p>(4) Valoarea totală a tichetelor de masă, transferată pe cardul de plată, dispozitivul electronic al salariatului, care desfășoară munca în schimburi, trebuie să fie egală cu numărul total de ore lucrate pe parcursul lunii precedente împărțit la opt, înmulțit cu valoarea nominală a tichetului acordat salariatului. Rezultatul se aproximează, conform regulilor matematice, până la un număr întreg.</p>	EBA	Propunerea are scop de clarificare a normei.		A se vedea comentariul de la art.2 a legii
112	<p>Articolul 6. Utilizarea tichetelor de masă</p> <p>(2) Tichetele de masă pot fi utilizate doar de salariat, la prezentarea actului de identitate.</p>	<p>La art. 6 alin. (2) se exclude textul “, la prezentarea actului de identitate”;</p> <p>(2) Tichetele de masă pot fi utilizate doar de salariat, la prezentarea actului de identitate.</p>	EBA	Propunerea are scop de clarificare și excludere a obligativității de prezentare a actului de identitate la achitarea cu cardul de plată aferent tichetelor de masă. Prezentarea actului de identitate nu mai este relevant, deoarece condiția dată era obligatorie și necesară la utilizarea tichetelor de masă pe suport de hârtie.		A se vedea comentariul de la art.2 a legii
113	<p>Articolul 7. Regimul fiscal și cel aferent altor plăți obligatorii la bugetul public național în cadrul raporturilor dintre operatori, angajatori și unități</p>	<p>La art. 7 alin. (1):</p> <ul style="list-style-type: none"> - cuvintele “și rambursare” se exclude; - după cuvintele “sociale de stat obligatorii” se completează cu textul “și în cazul depășirii limitei și”; 	EBA	Propunerea are scop de clarificare și excludere a situațiilor de interpretare a normei;		A se vedea comentariul de la art.2 a legii

	<p>comerciale/de alimentație publică</p> <p>(1) În cadrul procesului de emitere, acordare, acceptare și rambursare a valorii tichetelor de masă, potrivit prezentei legi, controlul asupra respectării legislației fiscale, precum și a legislației cu privire la contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii și primele de asigurare obligatorie de asistență medicală, este exercitat de către Serviciul Fiscal de Stat.</p>				
114	<p>Articolul 7. Regimul fiscal și cel aferent altor plăți obligatorii la bugetul public național în cadrul raporturilor dintre operatori, angajatori și unități comerciale/de alimentație publică</p> <p>(2) Valoarea nominală deductibilă a tichetelor de masă acordate de către angajator salariaților, potrivit prezentei legi, reprezintă un venit din care nu se calculează prime de asigurare obligatorie de asistență medicală și impozit pe venit din salariu. În cazul în care valoarea nominală a tichetelor este mai mare decât limita stabilită la art.4 alin.(1), pentru suma care depășește limita respectivă se calculează contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală și impozit pe venit din salariu.</p>	<p>La art. 7 alin. (2) la final se completează cu textul “, ținând cont de prevederile art. 24 alin. (19²) din Codul fiscal.”;</p> <p>(2) Valoarea nominală deductibilă a tichetelor de masă acordate de către angajator salariaților, potrivit prezentei legi, reprezintă un venit din care nu se calculează prime de asigurare obligatorie de asistență medicală (datorate de angajator și angajat) și impozit pe venit din salariu. În cazul în care valoarea nominală a tichetelor este mai mare decât limita stabilită la art.4 alin.(1), pentru suma care depășește limita respectivă se calculează contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală și impozit pe venit din salariu, ținând cont de prevederile art. 24 alin. (19²) din Codul fiscal.</p>	EBA	Propunerea are scop de clarificare a tratamentului fiscal aplicabil sumelor de mijloace bănești depășite de valoarea nominală deductibilă a tichetului de masă.	A se vedea comentariul de la art.2 a legii

115	<p>Articolul 7. Regimul fiscal și cel aferent altor plăți obligatorii la bugetul public național în cadrul raporturilor dintre operatori, angajatori și unități comerciale/de alimentație publică</p> <p>(2) Valoarea nominală deductibilă a tichetelor de masă acordate de către angajator salariaților, potrivit prezentei legi, reprezintă un venit din care nu se calculează prime de asigurare obligatorie de asistență medicală și impozit pe venit din salariu. În cazul în care valoarea nominală a tichetelor este mai mare decât limita stabilită la art. 4 alin. (1), pentru suma care depășește limita respectivă se calculează contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală și impozit pe venit din salariu.”</p>	<p>Articolul 7 alin. (2) la final se completează cu următorul text „în conformitate cu prevederile art. 19, art. 24 alin.(19²) și art. 88 din Codul fiscal.”;</p> <p>„(2) Valoarea nominală deductibilă a tichetelor de masă acordate de către angajator salariaților, potrivit prezentei legi, reprezintă un venit din care nu se calculează prime de asigurare obligatorie de asistență medicală, impozit pe venit din salariu, precum și contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii. În cazul în care valoarea nominală a tichetelor este mai mare decât limita stabilită la art. 4 alin. (1), pentru suma care depășește limita respectivă se calculează contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală și impozit pe venit din salariu, în conformitate cu prevederile art. 19, art. 24 alin.(19²) și art. 88 din Codul fiscal.”</p>	EBA	<p>Diminuarea poverii fiscale a întreprinderilor prin excluderea impunerii cu contribuții de asigurări sociale de stat a unui beneficiu acordat salariaților anume pentru evitarea riscului social de boală, diminuarea fluctuației de personal, menținerea unei forțe de muncă stabile, performante și sănătoase la locurile de muncă din Republica Moldova.</p> <p>Menționăm că acordarea tichetelor de masă de către angajator are un impact social important pentru atragerea și menținerea forței de muncă, totodată, comportînd amprenta responsabilității sociale a angajatorului pentru sănătatea salariaților săi, respectiv, contribuind la asigurarea unei productivități mai înalte a muncii salariaților.</p> <p>Conform prevederilor legislației actuale, și anume – art. 24 alin. (19¹) din Codul fiscal al Republicii Moldova, se permite deducerea cheltuielilor suportate și determinate de angajator pentru acordarea tichetelor de masă în mărimea prevăzută la art. 4 alin.(1) din Legea nr.166/2017 cu privire la tichetele de masă, precum și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii aferente tichetelor de masă.</p> <p>Potrivit art. 4 din Legea nr. 166 din 21.09.2017 cu privire la tichetele de masă, valoarea nominală deductibilă în scopuri fiscale a unui tichet de masă, pentru o zi lucrătoare, trebuie să fie cuprinsă între 35 și 70 de lei.</p> <p>Valoarea tichetelor de masă nu include contribuția individuală de asigurări sociale de stat obligatorii (24%) – contribuții, care se achită de către angajator adăugător la valoarea tichetelor de masă.</p> <p>Luînd în considerație numărul impunător de salariați pentru care compania noastră acordă tichete de masă, respectiv, suportăm cheltuieli semnificative ce țin de contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii (24%).</p> <p>Ținînd cont de faptul că tichetele de masă se acordă ca beneficiu pentru menținerea sănătății salariaților și evitarea riscurilor de sănătate legate de nealimentarea sau alimentarea nu la timp a salariaților, considerăm injustă și incorectă impunerea suplimentară a acestora cu contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, scopul căror contribuții, de fapt, este același – asigurarea riscului de sănătate al salariatului.</p> <p>În plus, luînd în considerare rata actuală a inflației (25,91%), fluctuațiile permanente ale prețurilor la produsele alimentare și la combustibil, migrația sporită a forței de muncă peste hotarele țării și lipsa acută de forță de muncă pe piața Republicii Moldova, această situație creează o împovărare fiscală suplimentară pentru angajatori.</p> <p>Prin urmare, solicităm excluderea impunerii tichetelor de masă cu contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii achitate de angajator.</p>		A se vedea comentariul de la art.2 a legii
116	<p>Articolul 7. Regimul fiscal și cel aferent altor plăți obligatorii la bugetul public național în cadrul raporturilor dintre operatori, angajatori și unități comerciale/de alimentație publică</p>	<p>La valoarea tichetelor de masă acordate de către angajator să nu se calculeze contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii</p>	EBA	<p>Tichetele de masă acordate de către angajator sunt la fel cheltuieli legate de hrana angajaților și nu trebuie să fie tratate diferit decât hrana organizată a angajaților, la care nu se calculează contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală și impozit pe venit din salariu.</p> <p>Companiile asigură angajații din oficiu de bază cu hrană organizată, iar celor care își desfășoară activitatea în</p>		A se vedea comentariul de la art.2 a legii

	<p>(2) Valoarea nominală deductibilă a tichetelor de masă acordate de către angajator salariaților, potrivit prezentei legi, reprezintă un venit din care nu se calculează contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală și impozit pe venit din salariu. În cazul în care valoarea nominală a tichetelor este mai mare decât limita stabilită la art.4 alin.(1), pentru suma care depășește limita respectivă se calculează contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală și impozit pe venit din salariu.</p> <p>Lege privind sistemul public de asigurari sociale 489/1999 Anexa 3 Tipuri de drepturi și de venituri aferent cărora nu se calculează contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii</p> <p>Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii nu se calculează aferent următoarelor drepturi și venituri:</p> <p>2) cheltuielile pentru transportul, hrana angajaților, tichetele de masă și studiile profesionale/de perfecționare profesională, suportate și organizate de către angajator în modul stabilit de către Guvern;</p>			<p>subdiviziunile amplasate pe tot teritoriul țării li se acordă tichete de masă, fiindcă nu este posibil și fezabil de organizat pentru 2-3 persoane dintr-un centru raional hrană organizată.</p> <p>Pentru angajator trebuie să fie aceeași cheltuială, dar la moment tichetele de masă sunt mai costisitoare fiindcă la ele se calculează suplimentar contribuții de asigurări sociale.</p>	
117	<p>Articolul 7. Regimul fiscal și cel aferent altor plăți obligatorii la</p>	<p>Articolul 7 alin. (3) se abrogă;</p>	<p>EBA</p>	<p>Obligația privind plata TVA este calculată, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare, pentru plata pentru imprimarea tichetelor de masă (cu excepția valorii nominale),</p>	<p>A se vedea comentariul de la art.2</p>

	<p>bugetul public național în cadrul raporturilor dintre operatori, angajatori și unități comerciale/de alimentație publică</p> <p>(3) Valoarea nominală totală a tichetelor de masă achitată operatorului de către angajatori nu reprezintă obiect impozabil cu T.V.A. Obligația privind plata T.V.A. este calculată, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare, pentru plata pentru imprimarea tichetelor de masă (cu excepția valorii nominale), precum și pentru plata serviciilor prestate de către operator, conform contractelor încheiate cu angajatorii și unitățile comerciale/de alimentație publică.</p>			<p>precum și pentru plata serviciilor prestate de către operator, conform contractelor încheiate cu angajatorii și unitățile comerciale/de alimentație publică.</p> <p>Pentru utilizarea instrumentului de acces (Apple Pay, Google Pay) la suma înregistrată în contul special pentru fiecare salariat în parte nu se percep taxe.</p>		a legii
118	<p>Articolul 10. Tichetul de masă</p> <p>(4) Tichetul de masă emis de către operator trebuie să conțină următoarele elemente obligatorii:</p> <p>a) denumirea și codul fiscal al angajatorului;</p> <p>b) numele și prenumele salariatului beneficiar al tichetelor de masă;</p> <p>c) denumirea operatorului;</p> <p>d) numărul de identificare, unic la nivel de operator;</p> <p>e) perioada de valabilitate ;</p> <p>f) elemente de siguranță (PIN, CIP);</p> <p>g) cuvintele "TICHET DE MASĂ", cu litere majuscule.</p>	<p>Art. 10 se expune în redacție nouă, cu următorul text:</p> <p>„Articolul 10. Cardul de plată aferent tichetelor de masă</p> <p>(4) Cardul de plată aferent tichetelor de masă este emis de către operator trebuie să conțină minimum următoarele elemente obligatorii:</p> <p>a) numele și prenumele salariatului beneficiar al tichetelor de masă;</p> <p>b) denumirea operatorului;</p> <p>c) numărul de identificare, unic la nivel de operator;</p> <p>d) cuvintele "TICHET DE MASĂ", cu litere majuscule.”</p>	EBA	<p>Dacă vorbim despre faptul că tichetul de masă electronic este o înscriere de mijloace bănești, transferate de către angajator, și, care pot fi utilizate de către salariat doar pentru produse alimentare, atunci putem concluziona că tichetul nu conține aceste date, dar este identificabil în sistemul informațional al operatorului de tichete de masă prin aceste date.</p> <p>Urmează de revizuit datele de identificare ale tichetelor de masă electronice din sistemul informațional al operatorului, nu toate sunt necesare și nu toate sunt utile.</p> <p>Considerăm că tichetele de masă sunt un stimulent pentru salariat pentru munca depusă de către acesta, deci este un beneficiu primit pentru munca depusă, și, respectiv nu trebuie anulate. Suplimentar, aceste beneficii au servit ca bază de calcul pentru contribuții obligatorii de asigurări sociale, și, ulterior, aceste valori participau în calculul la alte prestații sociale, fiind raportate de către angajator în Darea de seama fiscală IPC.</p> <p>Așadar, anularea tichetelor de masă în legătură cu stabilirea termenului de valabilitate a acestora nu este corectă. Și termenul de valabilitate nu este corect, necesită a fi exclus;</p>		A se vedea comentariul de la art.2 a legii
119	<p>Articolul 10. Tichetul de masă</p> <p>(5) Tichetele de masă pot fi utilizate în mod exclusiv pentru achitarea mesei sau pentru</p>	<p>Articolul 10 alin. (5) cuvintele “Tichetele de masă pot fi” se substituie cu textul “Cardul de plată și dispozitivele electronice aferente tichetelor de masă pot fi”;</p>	EBA	<p>Propunerea dată este prezentată cu scop de a delimita clar cardul de plată și tichetul de masă;</p>		A se vedea comentariul de la art.2 a legii

	<p>achiziționarea produselor alimentare și nu trebuie să permită efectuarea operațiunilor de depunere sau de retragere de numerar în sau de pe cardul de plată (altele decît cele cu valoarea nominală a tichetelor de masă) ori de transfer de mijloace către alte conturi ale salariaților și/sau ale angajatorului, și/sau ale terților.</p>	<p>(5) Cardul de plată și dispozitivele electronice aferente tichetelor de masă pot fi utilizate în mod exclusiv pentru achitarea mesei sau pentru achiziționarea produselor alimentare și nu trebuie să permită efectuarea operațiunilor de depunere sau de retragere de numerar în sau de pe cardul de plată (altele decît cele cu valoarea nominală a tichetelor de masă) ori de transfer de mijloace către alte conturi ale salariaților și/sau ale angajatorului, și/sau ale terților.</p>				
120	<p>Articolul 11. Procurarea tichetelor de masă</p> <p>(1) Angajatorii procură tichete de masă de la operator, selectat de comun acord cu organizația sindicală sau, în lipsa acesteia, cu reprezentanții salariaților, în baza contractului încheiat cu acesta.</p> <p>(2) Operatorii sînt obligați să transmită angajatorilor lista unităților comerciale/de alimentație publică la care pot fi utilizate tichetele de masă.</p> <p>(3) Operatorul este în drept să nu livreze tichete de masă pînă la achitarea deplină de către angajator a valorii nominale a tichetelor de masă, a plății pentru imprimare, precum și pentru serviciile aferente achitate de către angajator, conform contractului încheiat între operator și angajator.</p> <p>(4) Achitarea de către angajatori a valorii nominale a tichetelor de masă, a plății pentru imprimare, precum și pentru serviciile aferente achitate de către angajator, conform contractului încheiat între operator și angajator, se</p>	<p>Articolul 11 se expune în redacție nouă cu următorul cuprins:</p> <p>“Articolul 11. Emiterea tichetelor de masă</p> <p>(1) Angajatorii transferă operatorilor de tichete de masă suma de mijloace bănești destinată emiterii tichetelor de masă în favoare salariaților săi.</p> <p>(2) Operatorii sînt obligați să informeze angajatorii despre lista unităților comerciale/de alimentație publică la care pot fi utilizate tichetele de masă.</p> <p>(3) Operatorul este în drept să nu livreze tichete de masă pînă la achitarea deplină de către angajator a valorii nominale a tichetelor de masă, a plății pentru emiterea, precum și pentru serviciile aferente achitate de către angajator, conform contractului încheiat între operator și angajator.</p> <p>(4) Achitarea de către angajatori a valorii nominale a tichetelor de masă, a plății pentru emiterea, precum și pentru serviciile aferente achitate de către angajator, conform contractului încheiat între operator și angajator, se efectuează numai prin transfer bancar.”</p>	EBA	<p>Propunerea are drept scop clarificarea procedurii de emitere a tichetelor de masă, iar norma specificată la alin. (5) este o prevedere învechită, fiind valabilă doar în cazul tichetelor pe suport de hârtie, care au fost abrogate și nu se emit deja.</p>		<p>A se vedea comentariul de la art.2 a legii</p>

	<p>efectuează numai prin transfer bancar.</p> <p>(5) În termen de 30 de zile calendaristice de la data expirării termenului de valabilitate a tichetelor de masă, angajatorul este în drept să solicite operatorului schimbarea tichetelor neutilizate sau deteriorate cu altele noi, în limita valorii nominale, sau restituirea valorii nominale a acestora. La emiterea tichetelor noi, în caz de schimbare a celor deteriorate, angajatorul achită operatorului plata pentru imprimare.</p>				
121	<p>Articolul 15. Rambursarea valorii tichetelor de masă</p> <p>(1) Unitățile comerciale/de alimentație publică prezintă operatorului tichetele de masă acceptate în vederea rambursării valorii acestora, nu mai târziu de 2 luni de la expirarea perioadei de valabilitate a tichetelor de masă.</p> <p>(2) Operatorul este obligat să ramburseze valoarea nominală a tichetelor de masă, în conformitate cu prevederile contractuale, în termen de cel mult 30 de zile de la data recepționării tichetelor de masă prezentate de către unitățile comerciale/de alimentație publică spre rambursare. Operatorul rambursează unităților comerciale/de alimentație publică valoarea nominală totală a tichetelor de masă acceptate de operator, reținând din aceasta valoarea serviciilor prestate unităților comerciale/de</p>	Articolul 15 urmează a fi abrogat.	EBA	<p>Tot articolul și-a pierdut actualitatea concomitent cu refuzul de la utilizarea tichetelor de masa pe suport de hartie</p> <p>Acum, modalitatea de decontare a mijloacelor banesti aferente tichetelor de masa utilizate de catre salariatii in unitatile comerciale/de alimentatie publica are loc conform modalitatii standard de decontare intre emitentii de carduri de plata si comercianti, conform contractelor incheiate intre operator de tichete de masa si unitate comerciala/ de alimentatie publica</p>	A se vedea comentariul de la art.2 a legii

	<p>alimentație publică, potrivit contractului încheiat între aceștia.</p> <p>(3) Operatorul este obligat să ramburseze unităților comerciale/de alimentație publică valoarea nominală a tuturor tichetelor de masă emise de către acesta, valabile la data acceptării acestora de către unitățile comerciale/de alimentație publică. Operatorul nu este obligat să ramburseze valoarea nominală a tichetelor recepționate de la unitățile comerciale/de alimentație publică după expirarea a 2 luni de la data expirării perioadei lor de valabilitate și nici a tichetelor de masă deteriorate. Criteriile conform cărora tichetele de masă se consideră deteriorate sînt reglementate de contractul încheiat între operator și unitățile comerciale/de alimentație publică.</p> <p>(4) Rambursarea de către operatori a valorii nominale a tichetelor de masă, cu reținerea valorii serviciilor prestate unităților comerciale/de alimentație publică, se efectuează numai prin transfer bancar.</p>				
122	<p>Articolul 16. Evidența și păstrarea tichetelor de masă</p> <p>(1) Operatorii sînt obligați să țină evidența tichetelor de masă emise, cu înregistrarea numerelor de serie ale acestora.</p> <p>(2) Din motive de siguranță, tichetele de masă acceptate de unitățile comerciale/de alimentație publică și a</p>	<p>Art. 16 alin. (1) cuvântul „înregistrarea” se substituie cu cuvântul „atribuirea”;</p> <p>(1) Operatorii sînt obligați să țină evidența tichetelor de masă emise, cu atribuirea numerelor de serie acestora.</p> <p>Alin. (2) urmează a fi abrogat;</p>	EBA	Propunerea are drept scop de racordare a prevederilor Legii ca urmare a abrogării conceptului de tichet de masă pe suport de hârtie, și eliminarea cerințelor irelevante tichetelor de masă la etapa actuală.	A se vedea comentariul de la art.2 a legii

	căror valoare a fost rambursată de către operator vor fi înregistrate ca fiind primite de către operator și vor fi distruse după expirarea a 6 luni de la primirea acestora de la unitățile comerciale/de alimentație publică.					
123	<p>art. 5 alin (1) lit. (b): „b) defalcări de la impozitul pe venit al persoanelor fizice, excepție făcând bugetele satelor (comunelor) și ale orașelor (municipiilor) din componența unității teritoriale autonome cu statut juridic special:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pentru bugetele satelor (comunelor) și ale orașelor (municipiilor), cu excepția orașelor-reședință de raion (municipiilor-reședință de raion) – 100% din volumul total colectat pe teritoriul unității administrativ-teritoriale respective; – pentru bugetele orașelor-reședință de raion – 50% din volumul total colectat pe teritoriul unității administrativ-teritoriale respective; – pentru bugetele municipiilor-reședință de raion – 50% din volumul total colectat pe teritoriul unității administrativ-teritoriale respective;” 	<p>art. 5 alin (1) lit. (b): „b) defalcări de la impozitul pe venit al persoanelor fizice, excepție făcând bugetele satelor (comunelor) și ale orașelor (municipiilor) din componența unității teritoriale autonome cu statut juridic special:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pentru bugetele satelor (comunelor) și ale orașelor (municipiilor), cu excepția orașelor-reședință de raion (municipiilor-reședință de raion) – 100% din impozitul pe venit al persoanei fizice cu domiciliul/reședința pe teritoriul unității administrativ-teritoriale respective; – pentru bugetele orașelor-reședință de raion – 50% din impozitul pe venit al persoanei fizice cu domiciliul/reședința pe teritoriul unității administrativ-teritoriale respective; – pentru bugetele municipiilor-reședință de raion – 50% din impozitul pe venit al persoanei fizice cu domiciliul/reședința pe teritoriul unității administrativ-teritoriale respective;” 	EBA	<p>Considerăm justă și echitabilă direcționarea fondurilor achitate de către salariați, sub formă de impozit pe venit la bugetul de stat, către bugetele localităților pe teritoriul cărora salariații respectivi își au domiciliul/reședința. Această prevedere legală va contribui semnificativ la dezvoltarea localităților de domiciliu/reședință ale salariaților, crearea de infrastructură modernă și dezvoltată, crearea de beneficii adiționale pentru localitățile respective și dezvoltarea simțului de responsabilitate civică.</p>	<p>Nu se acceptă. Modificările la Legea privind finanțele publice locale nr.397/2003 consolidează conformitatea legislației naționale la prevederile Cartei Europene a Autonomiei Locale și au drept scop realizarea prevederilor Strategiei naționale de descentralizare, aprobată prin Legea nr.68/2012, și a Planului de acțiuni privind implementarea Strategiei naționale de descentralizare pentru anii 2012- 2018, având ca obiectiv perfecționarea sistemului de finanțe publice locale, astfel încât să se asigure autonomia financiară a autorităților publice locale, cu menținerea disciplinei financiare, maximizarea eficienței și asigurarea echității în alocarea resurselor. Noul sistem de formare a bugetelor locale, pus în aplicare începând cu 1 ianuarie 2015, este bazat pe principiile descentralizării financiare, unul din aceste principii fiind principiul echității, care presupune</p>	

					<p>garantarea unor condiții și oportunități egale tuturor autorităților publice locale.</p> <p>Un alt principiu este principiul solidarității financiare, prevăzut la art.3 al Legii nr.435/2006 privind descentralizarea administrativă, care presupune susținerea financiară a celor mai slab dezvoltate unități administrativ-teritoriale prin mecanisme de repartizare financiară echitabilă.</p> <p>Astfel, bugetele locale cu o bază de venituri mai puternică în ce privește impozitul pe venitul persoanelor fizice (se referă la municipii și orașele reședință de raion) contribuie la constituirea Fondului de susținere financiară a UAT, care se formează din impozitul pe venitul persoanelor fizice nealocat sub formă de defalcări la bugetele locale, pentru ca statul să intervină și să susțină financiar cele mai slab dezvoltate unități administrativ-teritoriale.</p> <p>Totodată, orice majorare a cotei defalcărilor de la IVPF la bugetele locale are impact negativ asupra volumului Fondului de susținere financiară a unităților</p>
--	--	--	--	--	---

					<p>administrativ-teritoriale (FSF), deoarece acesta se formează din impozitul pe venitul persoanelor fizice nealocat sub formă de defalcări la bugetele locale.</p> <p>Ulterior, acest fapt se răsfrînge negativ asupra volumelor TDG calculate din FSF, prin diminuarea lor către bugetele locale de ambele nivele beneficiare de astfel de transferuri.</p> <p>În cazul majorării procentului de partajare a IVPF sau partajarea altor impozite și taxe de stat, cum ar fi impozitul pe venitul obținut din activitatea de întreprinzător (IVPJ), prin suplimentarea bugetului municipal Chișinău, ar distorsiona considerabil anvelopa financiară existentă, crescînd astfel și disparitățile dintre municipiul Chișinău și restul UAT-urilor din Republica Moldova.</p> <p>E necesar de mai menționat, că la elaborarea noului sistem de formare a bugetelor locale s-a ținut cont de principiul păstrării anvelopei financiare, astfel încît, resursele financiare rămase la dispoziția autorităților publice</p>
--	--	--	--	--	--

					<p>locale să acopere necesitățile minime de cheltuieli pentru exercitarea atribuțiilor rămase în competența autorităților publice locale.</p> <p>De asemenea reiterăm repetat, că începând cu anul 2015, odată cu preluarea de la bugetul de stat a încasărilor de la impozitul pe venitul persoanelor juridice, finanțarea instituțiilor de învățământ preșcolar, primar, secundar general și complementar, precum și a unor plăți cu caracter social (care anterior se acopereau de la bugetele locale), se efectuează din transferuri cu destinație specială de la bugetul de stat la bugetele locale. În același timp s-a suplimentat FSF a unităților administrativ-teritoriale cu o cotă-parte de 10% din încasările impozitului pe venitul obținut din activitatea de întreprinzător.</p> <p>Totodată, prin adoptarea Legii nr.178/2019 pentru modificarea Legii nr.397/2003 privind finanțele publice locale, în scopul consolidării și majorării posibilităților financiare ale autorităților publice locale, Guvernul, a promovat mai multe măsuri, cu aplicare începând cu anul 2020, și anume:</p>
--	--	--	--	--	--

					<p>- bugetele satelor (comunelor), orașelor (municipiilor), cu excepția orașelor/municipiilor reședință de raion și municipiile Bălți și Chișinău, încasează 100% din impozitul pe venitul persoanelor fizice (IVPF);</p> <p>- bugetul municipal Bălți încasează 50% din IVPF față de cele 45% anterioare;</p> <p>- bugetele orașelor-reședință de raion și municipiilor-reședință de raion încasează 50% din IVPF comparativ cu 20%, respectiv, 35%;</p> <p>- suplimentarea Fondului de susținere financiară a UAT cu o cotă-parte din impozitul pe venitul obținut din activitatea de întreprinzător, stabilită în legea bugetară anuală, care la moment constituie 10% din încasări.</p> <p>În cazul în care se are în vedere stabilirea cotelor de defalcare de la impozitul pe venitul persoanelor juridice (IVPJ), Ministerul Finanțelor s-a expus la acest subiect de nenumărate ori, atât în urma demersurilor APL, cât și a Congresului Autorităților Locale din Moldova (CALM) în contextual elaborării politicilor bugetar- fiscale pentru următorii ani bugetari.</p>
124		<p>Propunem completarea art.3 la notiunea de "<i>alte recompense</i> - orice altă sumă decît salariul, plătită de angajator în folosul angajatului său, precum și alte drepturi și venituri plătite persoanelor fizice, cu excepția drepturilor și veniturilor, prevăzute la art.19 lit.b),d),e), art.20, 89, 90, 90¹ din Codul</p>		<p>Baza generalizată a SFS a fost completată cu un raspuns: 36.1.2.2 și anume: „urmează oare a fi calculate de către angajator primele de asigurare obligatorie de asistență medicală în cazul acordării facilităților stabilite de art. 19 din Codul fiscal?”</p> <p>SFS raspunde ca facilitățile acordate de angajator constituie bază de calcul a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, cu excepția facilităților care nu presupune</p>	<p>Nu se acceptă, în contextul în care sumele prevăzute la art.19 lit.b),d),e) din Codul fiscal fac parte din spectru facilităților fiscale acordate de către angajator salariatului care urmează a</p>

		fiscal, la care nu se calculează prime de asigurare obligatorie de asistență medicală."		efectuarea careva plăți în folosul angajatului." Avind in vedere ca in opinia SFS accentul se pune pe faptul că către salariat nu se efectuează careva plăți și respectiv lipsește baza impozabilă pentru aplicarea primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, atragem atenta ca nu numai în cazul acordării facilității stipulate în litera d) al articolului 19 al Codului fiscal nu se efectuează plăți către salariat, dar si facilitatea descrisă în litera b) - <i>suma anulată a datoriei salariatului față de angajator</i> – de exemplu, datoria salariatului față de angajator poate fi formată în legătură cu neajunsul depistat în urma inventarierii sau deteriorării de către angajat a patrimoniului angajatorului. În cazul dat către salariat nu s-au efectuat careva plăți. De asemenea, facilitățile descrise la litera e) <i>prima liniuță - cheltuielile angajatorului pentru darea proprietății în folosință salariatului în scopuri personale: - în cazul în care bunurile sînt proprietate a angajatorului, cheltuielile acestuia fiind determinate în mărime de 0,0373% din baza valorică, pentru fiecare bun dat în folosință, pentru fiecare zi de folosință</i> . Însăși din contextul alineatului reiese că suma facilității reprezintă un calcul (cum ar fi calculul dobândii în cazul acordării împrumutului) destul de formal al cheltuielilor angajatului, care, de fapt, pot fi mai mari sau mai mici decît suma reală a cheltuielilor. Este indiscutabil, că în cazul dat către angajat nu se efectuează nici o plată.		fi supuse cu toate impozitele, taxele și altor plăți care se impun.
125	Articolul 5.	La art. 5 se completează cu un alineat nou 74) cu următorul cuprins: "Certificatul constatator reprezintă documentul oficial în baza căruia se probează locul și faptul solicitării unei Decizii emise și care indică data de la care încep să curgă termenele aferente procedurii de emitere a actului în cauză. Autoritatea emitentă este obligată să remită certificatul constatator în același mod în care a fost depusă cererea.";	EBA	Prin prezentul amendament, se propune îmbunătățirea proiectului de lege în scopul asigurării unui climat prielnic mediului de afaceri, astfel se propune ca Deciziile vamale eliberate la cererea agenților economici să fie examinate atît în termen cît și în cazul în care autoritatea vamală nu oferă în termen un răspuns să fie implementat un mecanism de aprobare tacită a acestei Decizii. Astfel, proiectul urmărește excluderea factorului uman în tergiversarea examinării unei cereri înafara termenului limită legal. Mai mult ca atît, proiectul vine să armonizeze cadrul normativ autohton la prevederile articolului 13 Proceduri de autorizare a Directivei 2006/123/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind serviciile în cadrul pieței interne (Jurnalul Oficial al Uniunii Europene din 27.12.2006 L376/36). Alin. (4) al articolului 13 al acesteia stabilește expres că "În lipsa unui răspuns în termenul stabilit autorizația se consideră acordată".		Nu se acceptă. Noțiunea este reglementată la art.6 alin.(15)din Legea nr160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător
126	Articolul 15.	La alin.(3) se completează în final cu o propoziție nouă cu următorul conținut „Serviciul vamal va elibera imediat și necondiționat solicitantului certificatul constatator, conform modelului aprobat de Guvern, în modul în care a fost depusă cererea.”; La alin. (5) în propoziția a treia după cuvintele “data primirii cererii” se completează cu textul “și respectiv data eliberării certificatului constatator”. În final alineatul se completează cu o propoziție nouă cu următorul conținut “Data eliberării certificatului constatator reprezintă data de la care încep să curgă termenele.”. La alin. (6) în final se completează cu o propoziție nouă cu următorul conținut “Dacă la expirarea termenelor prevăzute solicitantului nu i-a fost eliberată decizia, nu i-a fost comunicat un refuz sau nu a fost comunicată decizia de suspendare sau prelungirea termenului de examinare a cererii a expirat, în asemenea cazuri intervine aprobarea	EBA			Nu se accepta. Nu este conform Codul vamal european. Codul UE nu prevede astfel de reglementări. Procedura este una specială de emitere a deciziilor vamale, preluată din UE.

		tacită în conformitate cu art.151. În condițiile susmenționate, termenul utilizat este de decădere.”			
127		<p>3. Se completează cu un articol nou cu următorul conținut:</p> <p>Articolul 15¹. Procedura aprobării tacite</p> <p>(1) După expirarea termenului prevăzut de lege pentru emiterea deciziei și în lipsa unui refuz scris privind eliberarea acestuia din partea autorității emitente, decizia solicitată se consideră acordată prin aprobare tacită.</p> <p>(2) După expirarea termenului prevăzut de lege pentru eliberarea deciziei, solicitantul poate aplica procedura aprobării tacite și poate desfășura activitatea pentru care a solicitat decizia. În acest scop, solicitantul expediază, prin poșta recomandată, în adresa Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne copia de pe certificatul constatator, în care declară pe propria răspundere faptul că nu a primit de la autoritatea emitentă refuz oficial de eliberare a deciziei în termen legal și că termenul nu a fost suspendat sau suspendarea este sau a devenit nulă sau prelungirea termenului examinării cererii a expirat. Data aprobării tacite a deciziei și, respectiv, data din care solicitantul poate desfășura activitatea pentru care a solicitat decizia se consideră data confirmării recepționării de către Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne a scrisorii recomandate, prin care solicitantul i-a expediat copia de pe certificatul constatator completat în modul stabilit.</p> <p>(4) Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne:</p> <p>a) verifică veridicitatea informației din declarația pe propria răspundere depusă de solicitant, introduce informația privind certificatul constatator recepționat într-un registru electronic accesibil și gratuit, pe pagina sa web oficială, cu indicarea autorității care nu a emis decizia și a măsurilor contravenționale aplicate;</p> <p>b) în termen de 3 zile lucrătoare de la recepționarea certificatului constatator, îl expediază prin poșta electronică subdiviziunii sale abilitate cu inițierea procedurilor contravenționale și aplicarea, după caz, a sancțiunilor prevăzute de Codul contravențional față de funcționarii autorităților emitente care au încălcat procedurile și termenul de eliberare a deciziei;</p> <p>c) analizează informația din certificatele constatatoare recepționate și datele furnizate de subdiviziunile sale teritoriale cu privire la aplicarea sancțiunilor contravenționale și informează trimestrial despre rezultatele analizei Cancelaria de Stat, în scopul elaborării măsurilor și propunerilor de optimizare a activității autorităților emitente.</p>	EBA		<p>Nu se acceptă. Nu este conform Codului vamal european. Codul UE nu prevede astfel de reglementări.</p>

		<p>(5) Autoritățile administrației publice și instituțiile abilitate prin lege cu funcții de reglementare și de control, instanțele de judecată sînt obligate să accepte certificatul constatator în calitate de decizie dacă acesta este completat și expediat în modul prevăzut la alin. (2).</p> <p>(6) Aplicarea procedurii aprobării tacite nu privează solicitantul de dreptul de a se adresa direct către agentul constatator în cazurile expres prevăzute de Codul contravențional.</p> <p>(7) Certificatul constatator înlocuiește Decizia solicitată în cazul în care este aplicată procedura aprobării tacite fără necesitatea eliberării unor acte suplimentare sau confirmării repetate a acestora de către Serviciul Vamal.</p>			
128	Art 344	<p>Propunem completarea art. 344 cu un nou alineat: „La solicitarea agentului economic, vamuirea poate fi efectuată și la alte posturi vamale interne sau de frontieră decît locul de înregistrare a sediului juridic al agentului economic, cu acordul organului vamal, pentru agenții economici cu statut AEO”.</p>	EBA	<p>Codul vamal actual la art. 132 pct. 2 prevede această posibilitate: „La solicitarea persoanei, vamuirea poate fi efectuată, cu acordul organului vamal, în alte locuri și în ore extra program, din contul persoanei”. De asemenea, Serviciul vamal a elaborat și Ordinul nr. 436-O din 27.10.2017 cu privire la stabilirea locurilor de vamuire a marfurilor. Reiesind din aceea că Codul Vamal nou nu prevede posibilitatea de alegere a agentului economic a locului de vamuire Ordinul sus menționat posibil să fie abrogat.</p> <p>Alegerea locului de vamuire ar fi un benefic pentru agenții economici cu statut AEO, dar de asemenea reduce timpul de vamuire și costurile de transport mai ales pentru persoanele juridice care detin mai multe filiale pe teritoriul republicii. Prin lipsa acestor prevederi ar însemna că procedura de import se face conform adresei juridice în Chisinau de exemplu și după perfectarea importului camionul cu marfa pleacă la descarcare de exemplu la Balti. De asemenea, se mărește timpul de livrare și în cazul în care sunt mai multe locații de descarcare din republică. În momentul de față noi beneficiem de autorizație de vamuire la PVFI Leuseni și după finalizarea procesului de import camioanele se duc direct la descarcare conform itinerariului. Dar odată cu intrarea în vigoare a noului Cod Vamal presupunem că SV nu va mai elibera asemenea autorizații.</p>	<p>Nu se acceptă completarea Codului vamal, în contextul în care Urmare a intrării în vigoare a noului Cod vamal nr.95/2021, a fost modificat mecanismul desemnării locurilor de vamuire a marfurilor declarate Serviciului Vamal. În acest sens, a fost aprobat Ordinul Serviciului Vamal nr.558-O/2023 cu privire la desemnarea posturilor vamale pentru prezentarea și vamuirea marfurilor (în continuare Ordin). Respectiv, în conformitate cu pct.1 din Ordin, menționăm că, mărfurile introduce pe teritoriul vamal al Republicii Moldova se prezintă pentru vamuire, în orele de program a postului vamal responsabil din raza de activitate a destinatarului mărfii. În același timp, pct.4 din Ordin stabilește că, vamuirea marfurilor la alte posturi vamale interne din cadrul altui Birou vamal decît locul de înregistrare a sediului juridic al operatorului economic (destinatarului mărfii) și altele decît cele menționate la pct.2, se permite la prezentarea de</p>

					către acesta a Acordului de vămire a mărfurilor la alte posturi vamale (în continuare Acord), eliberat de către Biroul vamal în raza de activitate a căruia își are înregistrat sediul juridic operatorul economic solicitant. Modelul-tip a Cererii și a Acordului, cât și procedura de eliberare a acestuia este stabilit în Instrucțiune, conform anexei la prezentul Ordin.	
129	<p>Articolul 427. Dispoziții tranzitorii</p> <p>(6) Rezidenții zonelor economice libere, rezidenții Portului Internațional Liber „Giurgiulești” și rezidenții Aeroportului Internațional Liber „Mărculești”, până la inițierea formalităților vamale, vor informa Serviciul Vamal, în conformitate cu modul stabilit de acesta, referitor la regimul vamal pentru care optează în vederea desfășurării activității lor în zonele economice libere, în port și în aeroport după 1 ianuarie 2024. Dacă regimul vamal pentru care s-a optat este cel reglementat de prezentul cod, acesta rămâne aplicabil pentru întreaga activitate economică a operatorului.</p>	<p>Se propune modificarea articolului 427 alin. (6) Cod vamal 95/2021 prin completarea cu următoarea prevedere:</p> <p><i>Prin derogare de la propoziția anterioară, rezidenților Portului Internațional Liber "Giurgiulești" care optează pentru aplicarea garanțiilor de stat în conformitate cu art. 12 din Legea nr.8/2005 cu privire la Portul Internațional Liber „Giurgiulești”, li se permite să plaseze mărfuri străine în regimul special de zonă liberă reglementat de prezentul cod, păstrând în toate celelalte privințe regimul vamal selectat în virtutea garanțiilor de stat aplicabile.</i></p>	EBA	<p>Propunerea este legată de regimul vamal de activitate al rezidenților Portului Internațional Liber Giurgiulești, care erau înregistrați la 31.12.2023, când a intrat în vigoare Codul vamal 95/2021. Art. 427 alin. (6) Cod vamal prevede că acești rezidenți pot opta pentru aplicarea regimului vamal aplicabil până la 31.12.2023 („regimul vechi”) sau pentru regimul vamal instituit de Codul vamal 95/2021 („regimul nou”). În particular, norma prevede că dacă un rezident optează pentru regimul vamal reglementat de Codul vamal 95/2021 acesta se va aplica întregii activități a rezidentului în PILG. Cu alte cuvinte, opțiunea parțială pentru regimul nou nu este posibilă.</p> <p>Propunerea de modificare urmărește să permită rezidenților menționați să opteze pentru aplicarea regimului special vamal de zonă liberă, reglementat de Codul vamal 95/2021, mărfurilor străine, care sunt parte a operațiunilor de comerț extern și tranzitează prin PILG și/sau sunt păstrate în PILG o perioadă scurtă de timp ca o etapă intermediară a importului în țară sau a exportului cu transport naval a partidelor de marfă acumulate a port pe parcursul unei perioade de timp. Chiar dacă mărfurile în cauză sunt operate în PILG de rezidenții acestuia (întrucât activitatea în PILG este permisă numai rezidenților autorizați), ordonatorii acestor operațiuni nu sunt rezidenții PILG, ci importatorii și exportatorii din restul țării, care aranjează livrarea și transbordarea mărfurilor respective prin PILG, suportând toate costurile aferente. Regimul special de zonă liberă stipulat de Codul vamal 95/2021, conceput pentru a facilita tranzitul mărfurilor străine prin zona liberă fără declarație vamală, se aliniază cu rolul și obiectivele de activitate ale acestor importatori și exportatori, scutindu-i de eforturi și cheltuieli de declarare vamală. În acest sens, aplicarea regimului nou acestei categorii de mărfuri, este benefică din toate punctele de vedere. Totodată, cu privire la orice alte activități și mărfuri operate, rezidenții PILG ar trebui să poată menține opțiunea pentru regimul vechi. Propunerea de modificare urmărește să facă posibilă o asemenea opțiune pentru aplicarea noului regim vamal pentru mărfurile de o anumită categorie, fără a afecta opțiunea generală pentru regimul vechi. Această propunere derivă din faptul că PILG combină trăsăturile unei zone de antreprenoriat și de activitate investițională cu regimul facilitat (pentru care este justificată</p>	<p>Propunerea nu are un impact bugetar, întrucât atât regimul vamal vechi, cât și regimul vamal nou aplicabile mărfurilor Străine depozitate în PILG în scopul tranzitării au consecințe similare, mărfurile fiind scutite de drepturi de import și export în ambele cazuri. Un efect pe care îl considerăm neglijabil este faptul că la aplicarea noului regim vamal,</p>	<p>Nu se acceptă Regimul vamal ”zonă liberă” conform prevederilor CV nr.95/2021 face parte din categoria de regimuri speciale – depozitare. Astfel, mărfurile se plasează în regimul special doar pentru păstrarea. Însă conform prevederilor CV nr.1149/2000, în zonă liberă mărfurile pot fi introduse pentru depozitare sau prelucrare. La moment, aplicarea duală a codurilor vamale nr.1149/2000 și nr.95/2021 creează dificultăți la asigurarea supravegherii vamale a mărfurilor, astfel, introducerea posibilității utilizării de către rezidenți care au optat pentru utilizarea garanțiilor de stat, prevederilor simultane a două Coduri vamale va face imposibilă monitorizarea mărfurilor plasate sub regim vamal de zonă liberă și alte regimuri vamale, inclusive perfecționare activă.</p>

			<p>menținerea pentru rezidenți a regimului vamal vechi, în conformitate cu normele art. 12 al Legii 8/2005 cu privire la garanțiile de stat), cu cele ale unui nod de transport și logistică care are rolul de a asigura (prin rezidenții săi) transbordarea și depozitarea portuară provizorie a unui mare volum de mărfuri străine ce aparțin terților importator/exportatori, nerezidenți ai PILG, și care au o destinație finală în afara PILG (destinație la care își primesc statutul vamal definitiv) și care se află în custodia rezidentului PILG doar pentru scurt timp, nefiind supuse unor operațiuni ce au relevanță din punct de vedere a normelor vamale și fără ca rezidentul să obțină asupra lor vreun drept de proprietate sau dispoziție. Pentru această categorie de mărfuri este justificat ca rezidenții PILG să poată solicita aplicarea regimului vamal special de zonă liberă conform Codului vamal 95/2021, care simplifică semnificativ procedurile și formalitățile vamale, întrucât nu cere depunerea declarației vamale, în comparație cu regimul vechi, care supune declarării vamale toate mărfurile introduse sau scoase din Portul Internațional Liber Giurgiulești. Propunerea urmărește acest scop, asigurând, totodată ca dreptul rezidenților de a aplica regimul vechi pentru alte activități desfășurate în PILG să nu fie afectat.</p> <p>Nu au fost identificate impedimente de principiu sau tehnice pentru ca rezidenții PILG să aplice regimul nou mărfurilor străine depozitate provizoriu în PILG în calea lor spre destinația finală, chiar dacă pentru restul activităților lor (realizarea proiectelor investiționale și propriile procese operaționale în interiorul PILG) și pentru mărfurile asociate acestor activități ar opta pentru regimul vechi. Din contră, o astfel de aplicare modulară a vechilor și noilor regimuri vamale pare să aducă doar beneficii, întrucât asigură respectarea garanțiilor de stat acordate rezidenților PILG, și, pe de altă parte, ia în considerație necesitățile adevăraților părți interesate (importatorii și exportatorii de mărfuri) în operațiunile de comerț extern realizate prin PILG, scutindu-i de cheltuielile financiare, umane și temporale legate de necesitatea depunerii declarației vamale pentru mărfurile ce sunt tranzitate sau depozitate temporar în PILG, atunci când rezidentul PILG cu care colaborează a optat pentru regimul vechi pentru propriile activități.</p> <p>Argumente suplimentare: Modificarea propusă vizează acordarea rezidenților Portului Internațional Liber Giurgiulești, care au optat pentru aplicarea regimurilor vamale în vigoare până la 1 ianuarie 2024, a posibilității de a plasa în noul regim vamal special de depozitare „zonă liberă” mărfurile străine care fac obiectul operațiunilor de comerț extern și tranzitează prin PILG și/sau sunt păstrate în PILG o perioadă scurtă de timp, ca etapă intermediară a importului în țară sau a exportului partidelor de marfă consolidate în port în vederea transportului cu nave. Refuzul Ministerului Finanțelor este motivat prin faptul că aplicarea duală a codurilor vamale nr.1149/2000 și nr.95/2021 creează dificultăți la asigurarea supravegherii vamale a mărfurilor, iar introducerea posibilității utilizării</p>	mărfurile străine tranzitate nu vor mai fi supuse taxei pentru proceduri vamale.	
--	--	--	---	--	--

			<p>simultane de către rezidenți a prevederilor a două Coduri vamale va face imposibilă monitorizarea mărfurilor plasate sub regim vamal de zonă liberă și alte regimuri vamale, inclusiv perfecționarea activă.</p> <p>Considerăm că argumentul Ministerului Finanțelor este în realitate o diversiune, care deviază discuția privind modificarea propusă la o problemă nerelevantă pentru această propunere. Plasarea mărfurilor în regim de zonă liberă conform Codului vamal 1149/2000 se efectuează prin depunerea declarației vamale, iar plasarea în regim special de zonă liberă conform Codului vamal 95/2021 necesită prezentare în vamă și reflectare în evidența rezidentului, chiar dacă nu face obiectul declarării vamale. PILG reprezintă o zonă îngrădită al cărei perimetru și punctele de acces și de ieșire sunt supuse supravegherii vamale, conform prevederilor Codului vamal 95/2021 privind zonele libere. Introducerea și scoaterea oricăror mărfuri din PILG are loc sub supraveghere vamală, iar scoaterea mărfurilor din PILG pe restul teritoriului vamal este supusă declarării vamale indiferent dacă este vorba de mărfuri plasate în regim vechi sau nou. Totodată, plasarea mărfurilor în regim nou de zonă liberă exclude utilizarea lor ca atare. Orice utilizări, altele decât simpla depozitare și manipulare uzuală ce nu afectează substanța mărfurilor, sunt posibile doar prin plasare în alt regim vamal (punere în liberă circulație sau perfecționate activă), ceea ce implică depunerea unei declarații vamale. Acest lucru este valabil și pentru prelucrarea în PILG a mărfurilor străine plasate în regim nou de zonă liberă. Indiferent de faptul dacă rezidentul aplică, cu privire la alte mărfuri regimul vamal vechi, pentru a transforma în PILG mărfurile plasate în regim nou de zonă liberă, acesta va trebui fie să le pună în liberă circulație, fie să le plaseze în regim de perfecționare activă, ambele prin depunerea declarației vamale.</p> <p>Astfel, orice operațiune cu mărfurile din PILG care are relevanță pentru consumul sau transformarea lor ori pentru supunerea lor drepturilor de import, este supusă înregistrării și este vizibilă pentru autoritatea vamală. Dacă rezidentul nu poate dovedi existența mărfurilor respective, urmează să suporte consecințele vamale aplicabile. Aceasta este o situație existentă în PILG și în zonele economice libere chiar și în prezent, reieșind din faptul aplicării actuale a ambelor regimuri – vechi și nou.</p> <p>În aceste condiții, nu vedem cum posibilitatea utilizării simultane a prevederilor ambelor regimuri de către unul și același rezident ar duce la imposibilitatea monitorizării mărfurilor plasate în regimurile respective. Evidența vamală a celor două fluxuri marfă se va realiza în paralel, cu metodele aplicabile în fiecare caz (respectiv, declarare vamală și înscriere în evidențe), iar Serviciul Vamal va putea în orice moment controla situația prin analiza declarațiilor vamale, pentru mărfurile plasate în regimul de zonă liberă vechi, mărfurile scoase din PILG și mărfurile introduse inițial în regim de zonă liberă nou, al căror regim vamal în PILG a fost ulterior modificat. Pentru mărfurile aflate în regim de zonă liberă nou se vor analiza datele din evidența ținută de rezidentul PILG conform cerințelor normative.</p>		
--	--	--	--	--	--

				<p>În această configurație, Serviciului Vamal are sarcina de a elabora cerințe de evidență a mărfurilor plasate în regim de zonă liberă nou, care să asigure o monitorizare fidelă, curentă și și la îndemâna autorității vamale a acestor mărfuri și a stocurilor lor la fiecare rezident. Deocamdată, regulamentul elaborat de Serviciul Vamal cu acest scop nu asigură acest lucru în mod adecvat. Din informațiile disponibile, Serviciul Vamal încă urmează să elaboreze norme pentru soluționarea problemei evidențelor în zonele libere. Această problemă nu este însă afectată de aplicabilitatea regimului vamal vechi, de care continuă să beneficieze rezidenții PILG. Dualitatea regimurilor vamale deja există în PILG chiar dacă fiecare rezident nu poate opta decât pentru unul din regimuri. Admiterea faptului ca unul și același rezident să poată aplica regimuri diferite, în funcție de finalitatea mărfurilor, nu va schimba fundamental situația, întrucât această dualitate va viza fluxuri separate de mărfuri ale rezidentului, supuse unor operațiuni de evidență distincte. Problema Serviciului Vamal cu monitorizarea mărfurilor plasate în noul regim de zonă liberă și abilitatea Serviciului Vamal de a reglementa și de a realiza această monitorizare nu va fi afectată de acordarea rezidenților PILG a posibilității de a utiliza ambele regimuri concomitent.</p> <p>Continuăm să susținem că propunerea este benefică pentru activitatea comercială externă a țării, deoarece duce la simplificarea procedurilor și formalităților vamale, scutind importatorii și exportatorii de eforturi și cheltuieli financiare, umane și temporale legate de necesitatea declarării vamale a mărfurilor introduse în PILG pentru tranzitare sau depozitate temporară.</p>		
130	Art. 350	Se completează cu alin. (5) cu următorul conținut: „(5) Neacceptarea sau neexecutarea certificatului constatator în cazul intervenției prezumției legale a aprobării tacite se sancționează cu amendă de la 50 la 250 de unități convenționale.”	EBA	Prin prezentul amendament, se propune îmbunătățirea proiectului de lege în scopul asigurării unui climat prielnic mediului de afaceri, astfel se propune ca Deciziile vamale eliberate la cererea agenților economici să fie examinate atât în termen cât și în cazul în care autoritatea vamală nu oferă în termen un răspuns să fie implementat un mecanism de aprobare tacită a acestei Decizii. Astfel, proiectul urmărește excluderea factorului uman în tergiversarea examinării unei cereri înafara termenului limită legal. Mai mult ca atât, proiectul vine să armonizeze cadrul normativ autohton la prevederile articolului 13 Proceduri de autorizare a Directivei 2006/123/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind serviciile în cadrul pieței interne (Jurnalul Oficial al Uniunii Europene din 27.12.2006 L376/36). Alin. (4) al articolului 13 al acesteia stabilește expres că “În lipsa unui răspuns în termenul stabilit autorizația se consideră acordată”.	Propunerea nu face obiectul politicii fiscale și vamale. Prerogativa intervenției în Codului Contravențional aparține MJ.	
131		Propunem modificarea conținutului punctului 52 din Hotărârea 693 după cum urmează: „52. Documentele ce confirmă primirea delegațiilor (reprezentanțelor) sînt:	EBA	Intrucit cheltuielile de reprezentanta sunt permise spre deducere in scopuri fiscale in marime limitata din venitul brut, propunem modificarea art.24 CF si a prevederilor Hotărârii nr 693 din 11.07.2018 prin simplificarea procedurii de documentare a cheltuielilor de reprezentanta si propunem oferirea posibilitatii pentru agentii economici sa stabileasca	Propunerile de a ajustare a cadrului normativ secundar nu	

		<p>2) ordinul conducătorului întreprinderii, emis în baza înțelegerilor prealabile ale părților (programelor, acordurilor, scrisorilor, faxurilor etc.), în care se menționează componența delegațiilor, scopul, programul și termenul vizitei;</p> <p>3) 2) informațiile referitoare la rezultatele vizitei și darea de seamă asupra cheltuielilor efectuate, justificate documentar</p> <p>4) Pentru asigurarea confirmării cheltuielilor de reprezentanță se va asigura dispunerea ambelor categorii de documente din ele menționate în prezentul punct.</p> <p>urmeaza sa fie stabilite de fiecare companie in dependenta de necesitatile informationale interne. Continutul acestor documente urmeaza sa fie reglementat in Politica de contabilitate a companiei."</p>		<p>pe cont propriu documentele necesare, continutul acestora pentru justificarea cheltuielilor de reprezentanta in dependenta de necesitatile interne de informatii. In situatia in care compania are multe cheltuieli de acest fel, documentarea lor pentru deducerea in scopuri fiscale solicita mult timp si efort. Pentru fiecare reprezentanta este necesara intocmirea unui ordin in care sa fie specificata componenta delegatiilor, scopul, programul, termenul precum si intocmirea unui raport cu privire la rezultatele vizitei si cheltuielile efectuate.</p>		<p>vizează exercițiul actual de modificare a cadrului normativ la nivel de Legi ce vizează domeniul fiscal și vamal.</p>
132	<p>Ordinul MF 118/2017 cu privire la aprobarea formularului tipizat de document primar cu regim special „Factura fiscală” și a Instrucțiunii privind completarea acestuia</p>	<p>Anexa nr.2, pct.13, alin.14) al treilea enunț de completat la sfârșit cu sintagma: "din partea furnizorului este obligatorie"</p>	EBA	<p>In urma redactiei publicate la data de 10.06.2022 s-a produs o eroare. Din gresala a fost exclusa sintagma : "este obligatorie". Totodata, propunem ca sa fie adaugata sintagma: "din partea furnizorului" pentru claritate. La moment, nu este clar a cui semnatura este obligatorie pe documentului beneficiarului, a furnizorului sau semnatura sa.</p>		<p>Propunerile de a ajustare a cadrului normativ secundar nu vizează exercițiul actual de modificare a cadrului normativ la nivel de Legi ce vizează domeniul fiscal și vamal.</p>
133	<p>Ordin nr 118 din 28.08.2017 cu privire la aprobarea formularului „Factura fiscală”, Capitolul II, Completarea facturii fiscale la livrarea marfurilor, punct 28.</p>	<p>Eliminarea obligatiei de semnare și stampilare a facturilor fiscale emise in baza avizului de insotire a marfii. Propunem adaugarea urmatoarelor alineate: „ La livrarea marfurilor in baza de aviz de insotire a marfii, semnatura beneficiarului pe exemplarul facturii fiscale a furnizorului nu este obligatorie.” In e-factura , facturile de vanzare a marfii emise pe ciclul scurt (semnate doar cu semnatura digitala a vanzatorului) vor avea statut de facturi finalizate, fara obligatia de a fi transmise in original cu semnaturile olografe.</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Conformarea fiscală este asigurată prin documentarea livrarilor efectuate cu avizul de insotire a marfii / actul de primire predare, care este semnat și confirmat de ambele părți. Pretul aplicat este agreat contractual. In acest caz, semnarea facturii fiscale de ambele părți este o dublare a documentarii, care îngreunează procesul economic • Modificarea va eficientiza procedura de inregistrare a facturilor fiscale, va reduce costurile aferente serviciilor de curierat pentru furnizori <p>Aceasta practica este utilizata eficient in Romania si alte tari europene</p>		<p>Propunerile de a ajustare a cadrului normativ secundar nu vizează exercițiul actual de modificare a cadrului normativ la nivel de Legi ce vizează domeniul fiscal și vamal.</p>
134	<p>Ordinul MF 60/2012 Regulamentul privind la inventarierea</p>	<p>Propunem de completat Regulamentul privind inventarierea cu notiunea de "prag de semnificatie", ceea ce ar permite entitatilor sa stabileasca de sine statator stocurile cu valori nesemnificative si care nu sunt necesare de inventariat. Totodata, propunem ca Regulamentul sa fie completat cu prevederi ce ar permite efectuarea inventarierea prin metode moderne, de la distanta pentru categoriile de active ce ar permite aceasta. De ex. stocul de active (tehnica de calcul care este obligatorie pentru angajat sa activeze, cladiri, etc.).</p>	EBA			<p>Propunerile de a ajustare a cadrului normativ secundar nu vizează exercițiul actual de modificare a cadrului normativ la nivel de Legi ce vizează domeniul fiscal și vamal.</p>
135	<p>14. Comisia centrală:</p>	<p>14. Comisia centrală:</p>		<p>Se fie mentiuni ca listele , declaratiile si procesele verbale pot fi in format electronic si semnate electronic</p>		<p>Propunerile de a ajustare a</p>

	5) examinează explicațiile primite în scris de la gestionari, la care s-au constatat lipsuri și/sau plusuri, bunuri deteriorate, precum și alte nereguli și/sau fraude și prezintă propuneri privind modul de compensare a lipsurilor depistate și prejudiciilor cauzate în urma deteriorării bunurilor.	5) examinează explicațiile primite în scris sau în format electronic , de la gestionari, la care s-au constatat lipsuri și/sau plusuri, bunuri deteriorate, precum și alte nereguli și/sau fraude și prezintă propuneri privind modul de compensare a lipsurilor depistate și prejudiciilor cauzate în urma deteriorării bunurilor.				cadrlui normativ secundar nu vizează exercițiul actual de modificare a cadrului normativ la nivel de Legi ce vizează domeniul fiscal și vamal.
136	3) asigură închiderea și sigilarea căilor de acces ale tuturor subdiviziunilor în prezența gestionarului, în cazurile când se întrerupe efectuarea inventarierii. Dacă bunurile inventariate, gestionate de o singură persoană, sînt amplasate în locuri diferite sau subdiviziunea are mai multe căi de acces, atunci membrii comisiei sînt obligați să sigileze toate căile de acces, cu excepția locului în care a început inventarierea, care se sigilează numai în cazul cînd rezultatele inventarierii nu s-au constatat într-o singură zi. În caz de întrerupere a inventarierii (la prînz, pe timp de noapte, din alte motive), documentele întocmite de comisia de inventariere rîmîn în cadrul subdiviziunii inventariate, în fișiere, casete, dulapuri etc. încuiate și sigilate.	De exclus ultima propoziție În caz de întrerupere a inventarierii (la prînz, pe timp de noapte, din alte motive), documentele întocmite de comisia de inventariere rîmîn în cadrul subdiviziunii inventariate, în fișiere, casete, dulapuri etc. încuiate și sigilate.		Inventarierea deja se face cu dispozitive speciale tehnice		
137	28. Listele de inventariere se întocmesc pe subdiviziuni și bunuri în două exemplare, un exemplar pentru gestionar, al doilea exemplar pentru comisia de inventariere și se	28. Listele de inventariere se întocmesc pe subdiviziuni și bunuri în două exemplare, un exemplar pentru gestionar, al doilea exemplar pentru comisia de inventariere și se		In cazul semnării cu semnatura electronică nu este necesar se semnam fiecare fila.		

	semnează pe fiecare filă de membrii comisiei de inventariere și de gestionar.				
138		Se propune accesarea Informației privind livrările efectuate de către agenții economici catre contribuabil pe parcursul perioadei, care se solicita, conform facturilor fiscale, cu excepția e-facturilor.			Propunerile de a ajustare a cadrului normativ secundar nu vizează exercițiul actual de modificare a cadrului normativ la nivel de Legi ce vizează domeniul fiscal și vamal.
139	Articolul 4. Sursele de finanțare a prestațiilor de asigurări sociale	<p>Propunem redactia noua a art. 4 alin. (2¹)</p> <p>(2¹) Începînd cu anul 2013, plata indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă cauzată de boli obișnuite sau de accidente nelegate de muncă, cu excepția cazurilor prevăzute la alin.(3) din prezentul articol, se efectuează în modul următor:</p> <p>a) primele cinci zile calendaristice de incapacitate temporară de muncă se plătesc din mijloacele angajatorului, ale liber-profesionistului ce practică activitate în sectorul justiției, însă nu mai mult de 15 zile cumulative pe parcursul unui an calendaristic în cazul mai multor perioade de incapacitate temporară de muncă. În cazul șomerilor, indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă se plătește din mijloacele bugetului asigurărilor sociale de stat din prima zi;</p> <p>b) începînd cu a șasea zi calendaristică de incapacitate temporară de muncă, iar în cazul mai multor perioade de incapacitate temporară de muncă începînd cu prima zi după expirarea celor 15 zile cumulative plătite din mijloacele angajatorului, ale liber-profesionistului ce practică activitate în sectorul justiției, indemnizația se plătește din mijloacele bugetului asigurărilor sociale de stat.</p>		Angajatorul calculeaza și transfera contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii pentru persoanele angajate în marime de 24% la suma salariilor și recompenselor calculate lunar pentru toți angajații fara plafoane/limite stabilite.	Prezenta lege nu face obiectul exercițiu de politică fiscală și vamală.
140		<p>2. Certificatul reprezintă un formular-tip unic, aprobat în modul stabilit de Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, ce reprezintă temei pentru stabilirea indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă și maternitate și se eliberează de prestatorii de servicii medicale care efectuează expertiza incapacității temporare de muncă în conformitate cu legislația.</p> <p>Certificatul se eliberează pentru prezentare la locul de muncă. Datele din certificat se transmit electronic angajatorului și Casei Naționale de Asigurări Sociale, conform ordinului ministrului sănătății, muncii și protecției sociale, în scopul</p>		Propunem primirea certificatului de concediu medical in mod electronic.	

		stabilirii și plății indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă, prin intermediul conexiunilor intersistemice securizate, cu respectarea cerințelor de protecție a datelor cu caracter personal.				
141	<p>HG 1001 din 19.09.2001 cu privire la declararea mărfurilor de către agenții economici din raioanele de est ale Republicii Moldova</p> <p>Publicat : 27-09-2001 în Monitorul Oficial Nr. 116-118 art. 1050</p>	<p>Se propune abrogare HG 1001, prin care drepturile de import pentru produsele accizabile sa fie achitate la Serviciul Vamal al R.Moldova</p>	EBA	<p>Importurile in raioanele din partea stinga a Nistrului nu sunt supuse impozitarii cu TVA si accize conform HG 1001/19.09.2001 astfel fiind create condiții de concurență neloială cu producătorii locali.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Producatorii local (partea dreapta a Nistrului) sunt devaforizati fata de importatori, care nu achita toate drepturile de import (accize, TVA) la vama. In schimb producatoriilocali trebuie sa achite impozite in R.Moldova si la vnzare catre entitatile din partea stinga a Nistrului, ei trebuie sa achite impozitele percepute de asa numitele autorități din Transnistria. - Statul R. Molodva favorizeaza importatorii in detrimentul producatorilor locali care isi doresc sa vinda in partea stinga a Nistrului. 		